

3409_Az_Əyanii_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 3409 Metrologiyanın əsasları

1 Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın vəzifələrinə aid deyildir?

- Etalonlar və nümunəvi ölçmə vasitələri
- Ölçmə vasitələri və metodları
- Ölçmələrin dəqiqliyinin təyin edilməsi metodları
- Ölçmə vasitələrinin normativ-texniki sənədlərinin işlənmə texnologiyası
- Ölçmələrin ümumi nəzəriyyəsi

2 Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın vəzifələrinə aiddir?

- Ölçmələrin ümumi nəzəriyyəsi
- Ölçmə vasitələrinin normativ-texniki sənədlərinin işlənmə texnologiyası
- Fiziki kəmiyyətin ümumi qiyməti
- Fiziki kəmiyyətin xüsusi qiyməti
- Ölçmələrin dəqiqliyinin təyin edilməsi metodları

3 Metrologiyanın neçə əsas istiqaməti mövcuddur?

- 4
- 3
- 7
- 6
- 5

4 Tətbiqi metrologiya nə ilə məşğul olur?

- Ölçü cihazlarının layhələndirilməsi ilə
- Metrologiya elminin fundamental əsaslarının işlənilib hazırlanması ilə
- Normativ-texniki sənədlərin işlənilib hazırlanması ilə
- Metrologiya üzrə nəzəri işləmələrin və qanunverici metrologiyanın müddəalarının praktiki tətbiqi ilə
- Ölçmə vasitələrinin texniki xarakteristikalarının optimallaşdırılması ilə

5 Metrologiya üzrə nəzəri işləmələrin və qanunverici metrologiyanın müddəalarının praktiki tətbiqi ilə hansı elm sahəsi məşğul olur?

- Ölçü cihazlarının layhələndirilməsi
- Nəzəri işləmələrin praktiki tətbiqi
- Normativ-texniki sənədlər
- Tətbiqi metrologiya
- Ölçmə vasitələrinin texniki xarakteristikalarının optimallaşdırılması

6 Metrologiyanın hüquqi əsasları dedikdə nə başa düşülür?

- Metrologiya elminin fundamental əsaslarının işlənilib hazırlanması
- Dövlət tərəfindən müəyyən edilmiş qaydalarla ölçmə vasitələrinin eyniliyinin və ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi
- Standartlar və normativ sənədlər
- Qanunverici metrologiyanın müddəalarının praktiki tətbiqi məsələləri
- Nəzəri işləmələrin praktiki tətbiqi məsələləri

7 Sənaye cəhətdən inkişaf etmiş ölkələrin daxili milli məhsulunun (DMM) neçə faizi ölçmələrə və onlarla əlaqəli əməliyyatların aparılmasına sərf edilir?

- 3-6 faizini

- 1-2 faizini
- 9-10 faizini
- 8-9 faizini
- 6-8 faizini

8 “Fiziki kəmiyyət” anlayışının düzgün tərifini seçin.

- Fiziki kəmiyyət – keyfiyyətə əksər fiziki obyektlər üçün ümumi, lakin hər bir obyekt üçün ayrıca qiymətə malik olan xassədir
Fiziki kəmiyyət – keyfiyyətə və kəmiyyətə hər bir obyekt üçün ayrıca qiymətə malik olan xassədir
Fiziki kəmiyyət – keyfiyyətə əksər fiziki obyektlər üçün ümumi qiymətə malik olan xassədir
Fiziki kəmiyyət – keyfiyyətə bütün obyektlər üçün ümumi olan xassədir
Fiziki kəmiyyət – keyfiyyətə hər bir obyekt üçün ayrıca qiymətə malik olan xassədir

9 Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın vəzifələrinə aiddir?

- Ölçmələrin dəqiqliyinin təyin edilməsi metodları
Fiziki kəmiyyətin ümumi qiyməti
Fiziki kəmiyyətin xüsusi qiyməti
Ölçmə vasitələrinin normativ-texniki sənədlərinin işlənmə texnologiyası
Ölçmələrin dəqiqliyinin təyin edilməsi üsulları

10 Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın vəzifələrinə aiddir?

- Nümunəvi ölçmə vasitələri
Ölçmə vasitələrinin normativ-texniki sənədlərinin işlənmə texnologiyası
Fiziki kəmiyyətin ümumi qiyməti
Fiziki kəmiyyətin xüsusi qiyməti
Ölçmələrin dəqiqliyinin təyin edilməsi metodları

11 Ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi üçün aşağıdakılardan hansı şərt yerinə yetirilir?

- Ölçmələrin aparılmasında ekspertlər iştirak edirlər
Ölçmələrin buraxılabilən xətləri və bu xətlərin verilmiş ehtimalla həddləri müəyyənləşdirilir
Ölçmələrdə istənilən ölçü vahidləri tətbiq edilir
Ölçmələrin aparılması üçün lazımi otaq şəraiti yaradılır
Ölçmələri aparmamışdan əvvəl ölçmə obyekti seçilir və onun haqqında informasiya toplanır

12 Nəzəri metrologiya nə ilə məşğul olur?

- Normativ-texniki sənədlərin işlənilib hazırlanması ilə
Ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi ilə
Qanunverici metrologiyanın müddəalarının praktiki tətbiqi ilə
Nəzəri işləmələrin praktiki tətbiqi ilə
Metrologiya elminin fundamental əsaslarının işlənilib hazırlanması ilə

13 Metrologiya elminin fundamental əsaslarının işlənilib hazırlanması ilə hansı elm sahəsi məşğul olur ?

- Ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi
Qanunverici metrologiyanın müddəalarının praktiki tətbiqi
Nəzəri işləmələrin praktiki tətbiqi
Nəzəri metrologiya
Normativ-texniki sənədlərin işlənilib hazırlanması

14 Metrologiyanın predmeti nədir?

- Ölçü cihazının texniki xarakteristikalarıdır
Ölçmələr, onların vəhdəti və dəqiqliyidir
Ölçmələr, onların xarakteristikasıdır

Ölçülən kəmiyyətin qiymətinin tapılmasıdır
 Ölçmələr, onların növləridir

15 Metrologiya elmi nəyi öyrənir?

- Ölçmə texnikası, elektronika və hesablama texnikası haqqında elmdir
- Ölçmə vasitələrinin eyniliyinin təmin edilməsi haqqında elmdir
- Fiziki kəmiyyətlərin ölçülməsi haqqında informasiya verən vasitədir
- Texniki ölçmə vasitələrinin iş prinsipini öyrənən elmdir
- Fiziki kəmiyyətlərin ölçülmələri

16 Qanunverici metrologiyaya aşağıdakılardan hansına birləşmə aiddir ?

- Ölçmələrin vahidliyinin və ölçmə vasitələrinin eyniliyinin təmin olunması
- Ölçmələrin ümumi nəzəriyyəsi
- Normativ-texniki sənədlərin işlənmə texnologiyası
- Ölçmələrin dəqiqliyinin təyin edilməsi metodları
- Ölçmə vasitələri və metodları

17 Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın vəzifələrinə aiddir?

- Ölçmə vasitələri və metodları
- Fiziki kəmiyyətin ümumi qiyməti
- Fiziki kəmiyyətin xüsusi qiyməti
- Ölçmələrin dəqiqliyinin təyin edilməsi metodları
- Ölçmə vasitələrinin normativ-texniki sənədlərinin işlənmə texnologiyası

18 Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın vəzifələrinə aiddir?

- Etalonlar
- Fiziki kəmiyyətin ümumi qiyməti
- Fiziki kəmiyyətin xüsusi qiyməti
- Ölçmələrin dəqiqliyinin təyin edilməsi metodları
- Ölçmə vasitələrinin normativ-texniki sənədlərinin işlənmə texnologiyası

19 Ölçmələrin vahidliyinin təmin edilməsi üçün neçə şərt yerinə yetirilir?

- 2
- 1
- 5
- 4
- 3

20 Ölçmələrin buraxıla bilən xətalrı və bu xətlərlə verilmiş ehtimalla hüdudları müəyyənləşdirilir və nəyi təmin edir?

- Ölçmələrdə istənilən ölçü vahidləri
- Ölçmələrin vahidliyinin
- Ölçmələrin aparılmasında ekspertləri
- Ölçmələri aparmamışdan əvvəl ölçmə obyektini
- Ölçmələrin aparılması üçün lazımi otaq şəraiti yaradılır

21 Dövlət tərəfindən müəyyənləşdirilmiş qaydalarla ölçmə vasitələrinin eyniliyinin və ölçmələrin vahidliyinin təmin edilməsi dedikdə nə başa düşülür?

- Nəzəri işləmələrin praktiki tətbiqi məsələləri
- Metrologiya elminin fundamental əsaslarının işlənilib hazırlanması
- Standartlar və normativ sənədlər
- Metrologiyanın hüquqi əsasları

22 İri Avropa ölkələrində etalonlara və vahidlərin ölçülərinin ötürülməsi üçün xidmətlərə çəkilən xərclər daxili milli məhsulun (DMM) neçə faizini təşkil edir?

- 0,007 %
- 0,003 %
- 0,004 %
- 0,005 %
- 0,006 %

23 Fiziki kəmiyyətlərin ölçülmələri haqqında elm necə adlanır?

- Ölçmə texnikası
- Sertifikatlaşdırma
- Fiziki kəmiyyətlərin ölçülməsi haqqında informasiya
- Texniki ölçmə
- Metrologiya

24 Ölçmələrin vəhdətinin təmin olunması metodları və vasitələri, lazımi dəqiqliyə nail olma üsulları haqqında elm necə adlanır?

- Ölçmə texnikası
- Fiziki kəmiyyətlərin ölçülməsi haqqında informasiya
- Texniki ölçmə
- Metrologiya
- Sertifikatlaşdırma

25 Metrologiya nədir?

- Ölçmə texnikası, elektronika və hesablama texnikası haqqında elmdir
- Fiziki kəmiyyətlərin ölçülməsi haqqında informasiya verən vasitədir
- Texniki ölçmə vasitələrinin iş prinsipini öyrənən elmdir
- Fiziki kəmiyyətlərin ölçülmələri, ölçmələrin vəhdətinin təmin olunması metodları və vasitələri, lazımi dəqiqliyə nail olma üsulları haqqında elmdir
- Ölçmə vasitələrinin eyniliyinin təmin edilməsi haqqında elmdir

26 Ölçmə qurğusu nəyə deyilir?

- ölçülən informasiyanı saxlamaq üçün istifadə olunan qurğuya deyilir
- müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında signal yaradan ölçmə vasitəsinə deyilir
- ölçülən informasiyanın signalını sonradan dəyişdirmək, ötürmək, işləmək və saxlamaq üçün lazımi formaya salan ölçmə vasitəsinə deyilir
- öz aralarında rabitə kanalı vasitəsilə birləşmiş ölçmə vasitələrinin və köməkçi qurğuların məcmuuna deyilir
- bir yerdə yerləşmiş və müşahidəçi asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında signal yaradan funksional köməkçi qurğuların məcmuuna deyilir

27 Ölçmə dəyişdiricisi nəyə deyilir?

- ölçülən informasiyanı saxlamaq üçün istifadə olunan qurğuya deyilir
- müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında signal yaradan ölçmə vasitəsinə deyilir
- ölçülən informasiyanın signalını sonradan dəyişdirmək, ötürmək, işləmək və saxlamaq üçün lazımi formaya salan ölçmə vasitəsinə deyilir
- öz aralarında rabitə kanalı vasitəsilə birləşmiş ölçmə vasitələrinin və köməkçi qurğuların məcmuuna deyilir
- bir yerdə yerləşmiş və müşahidəçi asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında signal yaradan funksional köməkçi qurğuların məcmuuna deyilir

28 Köməkçi ölçmə vasitələri nədir?

elə ölçmə vasitəsidir ki, onların tətbiqi heç bir ölçmə vasitəsinə təsir göstərmir

elə ölçmə vasitəsidir ki, onların istifadəsi çox çətindir

- elə ölçmə vasitəsidir ki, onların tətbiqi digər ölçmə vasitəsinə təsir göstərmir
- elə ölçmə vasitəsidir ki, onları heç bir əlamətdən asılı olmayaraq müstəqil formada tətbiq etmək olar
- elə ölçmə vasitəsidir ki, onların tətbiqi ancaq bir qrup ölçmə vasitələrinə təsir göstərmir

29 Bir yerdə yerləşmiş və müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında signal yaradan funksional köməkçi qurğuları nəyə

müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında signal yaradan ölçmə vasitəsinə

ölçülən informasiyanın signalını sonradan dəyişdirmək, ötürmək, işləmək və saxlamaq üçün lazımi formaya salan ölçmə vasitəsinə

öz aralarında rabitə kanalı vasitəsilə birləşmiş ölçmə vasitələrinin və köməkçi qurğuların məcmuuna

- ölçmə qurğusuna
- ölçülən informasiyanı saxlamaq üçün istifadə olunan qurğuya

30 Ölçülən informasiyanın signalını sonradan dəyişdirmək, ötürmək, işləmək və saxlamaq üçün lazımi formaya salan ölçmə vasitəsi nəyə deyilir?

öz aralarında rabitə kanalı vasitəsilə birləşmiş ölçmə vasitələrinin və köməkçi qurğuların məcmuuna deyilir

müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında signal yaradan ölçmə vasitəsinə deyilir

ölçülən informasiyanı saxlamaq üçün istifadə olunan qurğuya deyilir

bir yerdə yerləşmiş və müşahidəçi asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında signal yaradan funksional köməkçi qurğuların məcmuuna deyilir

- Ölçmə dəyişdiricisiə deyilir

31 Bu hansı ölçmə vasitələridir ki, onların tətbiqi digər ölçmə vasitəsinə təsir göstərmir ?

elə ölçmə vasitəsidir ki, onların tətbiqi heç bir ölçmə vasitəsinə təsir göstərmir

elə ölçmə vasitəsidir ki, onların istifadəsi çox çətindir

- köməkçi ölçmə vasitələri
- elə ölçmə vasitəsidir ki, onları heç bir əlamətdən asılı olmayaraq müstəqil formada tətbiq etmək olar
- elə ölçmə vasitəsidir ki, onların tətbiqi ancaq bir qrup ölçmə vasitələrinə təsir göstərmir

32 Metrologiya termini hansı dilin iki sözünün birləşməsindən əmələ gəlmişdir

ərəb dilinin

rus dilinin

- yunan dilinin
- türk dilinin
- ingilis dilinin

33 Bir neçə inkişaf etməkdə olan Asiya ölkələrində etalonlara və vahidlərin ölçülərinin ötürülməsi üçün xidmətlərə çəkilən xərclər daxili milli məhsulun (DMM) neçə faizini təşkil edir?

0,03 %

0,04 %

0,02 %

- 0,01 %
- 0,003 %

34 Metrologiyanın aşağıda göstərilən istiqamətlərindən hansı qanunverici metrologiyaya aiddir?

Ölçmələrin düzgünlüyünün təyin edilməsi metodları

Ölçmələrin ümumi nəzəriyyəsi

Ölçmələrin dəqiqliyinin təyin edilməsi metodları

- Fiziki kəmiyyətlərin vahidləri və onların sistemləri
- Ölçmə vasitələrinin layihələndirilməsi və istehsalı texnologiyası

35 Ölçmə sistemi nədir?

- Müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan ölçmə vasitəsidir
 Öz aralarında rabitə kanalı vasitəsilə birləşmiş, asanlıqla avtomatik qəbul edilə, işlənə və ötürülə bilən formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan ölçmə vasitələrinin və köməkçi qurğunun məcmuudur
 Bir yerdə yerləşən və müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan funksional cəhətdən birləşmiş ölçmə vasitələrinin və köməkçi qurğuların məcmuudur
 Ölçülən informasiyanın siqnalını sonradan dəyişdirmək, ötürmək, işləmək və saxlamaq üçün lazımi formaya salan ölçmə vasitəsidir
 Elə ölçmə vasitəsidir ki, onun tətbiqi digər ölçmə vasitələrinə təsir göstərir

36 Ölçü cihazı nədir?

- Müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan ölçmə vasitəsidir
 Elə ölçmə vasitəsidir ki, onun tətbiqi digər ölçmə vasitələrinə təsir göstərir
 Ölçülən informasiyanın siqnalını sonradan dəyişdirmək, ötürmək, işləmək və saxlamaq üçün lazımi formaya salan ölçmə vasitəsidir
 Bir yerdə yerləşmiş və müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan funksional cəhətdən birləşmiş ölçmə vasitələrinin və köməkçi qurğuların məcmuudur
 Öz aralarında rabitə kanalı vasitəsilə birləşmiş, asanlıqla avtomatik qəbul edilə, işlənə və ötürülə bilən formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan ölçmə vasitələrinin və köməkçi qurğunun məcmuudur

37 Fiziki kəmiyyətlərin vahidləri və onların sistemləri aşağıda göstərilən istiqamətlərləndən hansına aiddir?

- Ölçmələrin dəqiqliyinin təyin edilməsi metodları
- Ölçmələrin ümumi nəzəriyyəsi
- Ölçmələrin düzgünlüyünün təyin edilməsi metodları
- Ölçmə vasitələrinin layihələndirilməsi və istehsalı texnologiyası
- hansı qanunverici metrologiyaya

38 Müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan ölçmə vasitəsi nədir?

- Ölçülən informasiyanın siqnalını sonradan dəyişdirmək, ötürmək, işləmək və saxlamaq üçün lazımi formaya salan ölçmə vasitəsidir
 Öz aralarında rabitə kanalı vasitəsilə birləşmiş, asanlıqla avtomatik qəbul edilə, işlənə və ötürülə bilən formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan ölçmə vasitələrinin və köməkçi qurğunun məcmuudur
 Bir yerdə yerləşmiş və müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan funksional cəhətdən birləşmiş ölçmə vasitələrinin və köməkçi qurğuların məcmuudur
 Elə ölçmə vasitəsidir ki, onun tətbiqi digər ölçmə vasitələrinə təsir göstərir
- Ölçü cihazı

39 Ölçü nəyə deyilir?

- Öz aralarında rabitə kanalı vasitəsilə birləşmiş texniki vasitələrə
- Ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan ölçmə vasitəsinə
- Fiziki kəmiyyət haqqında informasiyanı bir ölçmə vasitəsindən digərinə ötürən qurğuya
- Ölçmələrin xətlərini təyin edən texniki vasitələrə
- Verilmiş ölçüyə malik fiziki kəmiyyəti təzələmək üçün istifadə olunan ölçmə vasitələrinə

40 Ölçmə vasitəsinin tərifini seçin

- Ölçmələrdə istifadə olunan və lazımi konstruktiv ölçülərə malik olan stasionar texniki vasitələrə deyilir
- Ölçmələrdə istifadə olunan və normalaşdırılmış metroloji xarakteristikalara malik olan texniki vasitələrə deyilir
- Ölçmələrdə geniş istifadə olunan və fiziki parametrlərə malik olan texniki vasitələrə deyilir
- Ölçmələrdə istifadə olunan və kiçik konstruktiv ölçülərə malik olan texniki vasitələrə deyilir
- Ölçmələrdə istifadə olunan və dəqiq fiziki-mexaniki parametrlərə malik olan stasionar texniki vasitələrə deyilir

41 Fiziki kəmiyyətin vahidi dedikdə nə başa düşülür?

Təyinatına görə istifadə edilən fiziki kəmiyyət

Fiziki kəmiyyətin ümumi qiyməti

Fiziki kəmiyyətin xüsusi qiyməti

- Təyinatına görə 1-ə bərabər ədədi qiyməti olan fiziki kəmiyyət
- Təyinatına görə dəqiq qiymətə malik olan fiziki kəmiyyət

42 Ölçmə nədir?

Ölçmə vasitələrinin yoxlanmasıdır

Obyektin keyfiyyətinin təyini

- Xüsusi texniki vasitənin köməyi ilə təcrübə yolu ilə fiziki kəmiyyətin qiymətinin tapılmasıdır
- Cihazın xətasının təyini
- Normal xətanın təyini

43 Ölçmələrdə istifadə olunan və normalaşdırılmış metroloji xarakteristikalara malik olan texniki vasitələr necə adlanır?

Ölçmələrdə istifadə olunan və dəqiq fiziki-mexaniki parametrlərə malik olan stasionar texniki vasitələr

- Ölçmə vasitəsi
- Ölçmələrdə geniş istifadə olunan və fiziki parametrlərə malik olan texniki
- Ölçmələrdə istifadə olunan və kiçik konstruktiv ölçülərə malik olan texniki vasitələr
- Ölçmələrdə istifadə olunan və lazımi konstruktiv ölçülərə malik olan stasionar texniki vasitələr

44 Təyinatına görə 1-ə bərabər ədədi qiyməti olan fiziki kəmiyyət dedikdə nə başa düşülür?

Təyinatına görə dəqiq qiymətə malik olan fiziki kəmiyyət

Fiziki kəmiyyətin xüsusi qiyməti

- Fiziki kəmiyyətin vahidi
- Fiziki kəmiyyətin ümumi qiyməti
- Təyinatına görə istifadə edilən fiziki kəmiyyət

45 Xüsusi texniki vasitənin köməyi ilə təcrübə yolu ilə fiziki kəmiyyətin qiymətinin tapılması nədir?

E) Ölçmə vasitələrinin yoxlanmasıdır

A) Obyektin keyfiyyətinin təyini

C) Cihazın xətasının təyini

D) Normal xətanın təyini

- Ölçmə

46 Aşağıdakı ölçmələrdən hansının nəticələri tamamilə obyektiv olur?

Evristik ölçmələrin

Orqanoleptik ölçmələrin

- Avtomatik ölçmələrin
- Avtomatlaşdırılmış ölçmələrin
- Aləti ölçmələrin

47 Ölçmə vasitələrinin şkalası nədir?

Dəqiq ölçmələrin nəticələridir

Ölçmələrin nəticələrinin qiymətləndirməsidir

- Ölçülən kəmiyyətin ardıcıl qiymətləri sırasına uyğun olan işarə və rəqəmlərin məcmuudur
- Dəqiq ölçmələrin nəticələri əsasında fiziki kəmiyyətin qaydaya salınmış qiymətlərinin ardıcılığıdır
- Fiziki kəmiyyətlərin qiymətləndirilməsidir

48 Fiziki kəmiyyətin şkalası nədir?

Ölçmələrin nəticələrinin qiymətləndirməsidir

Ölçülən kəmiyyətin ardıcıl qiymətləri sırasına uyğun olan işarə və rəqəmlərin məcmuudur

Dəqiq ölçmələrin nəticələridir

- Dəqiq ölçmələrin nəticələri əsasında fiziki kəmiyyətn qaydaya salınmış qiymətlərinin ardıcılığıdır
Fiziki kəmiyyətlərin qiymətləndirilməsidir

49 Metroloji təcrübədə ölçü şkalalarının neçə növü məlumdur?

- 7
- 3
- 4
- 5
- 6

50 İntuisyaya əsaslanan ölçmələr necə adlanır?

- Evristik ölçmələr
Avtomatik ölçmələr
Avtomatlaşdırılmış ölçmələr
Aləti ölçmələr
Orqanometrik ölçmələr

51 Aşağıdakılardan hansı ölçü şkalalarına aiddir?

- Nisbi şkalalar
- Mütləq şkalalar
Aləti ölçmələr
Evristik ölçmələr
Düz şkalalar

52 Aşağıdakılardan hansı ölçü şkalalarına aiddir?

- Düz şkalalar
Aləti ölçmələr
- Nisbətələr şkalası
Nisbi şkalalar
Evristik ölçmələr

53 Aşağıdakılardan hansı ölçü şkalalarına aiddir?

- Intervallar şkalası
Nisbi şkalalar
Düz şkalalar
Evristik ölçmələr
Aləti ölçmələr

54 Aşağıdakılardan hansı ölçü şkalalarına aiddir?

- Cərgə şkalası
Nisbi şkalalar
Düz şkalalar
Evristik ölçmələr
Aləti ölçmələr

55 Ölçülən kəmiyyətin ardıcıl qiymətləri sırasına uyğun olan işarə və rəqəmlərin məcmusu nədir?

- Ölçmələrin nəticələrinin qiymətləndirilməsidir
Dəqiq ölçmələrin nəticələri əsasında fiziki kəmiyyətn qaydaya salınmış qiymətlərinin ardıcılığıdır
- Ölçmə vasitələrinin şkalası
Fiziki kəmiyyətlərin qiymətləndirilməsidir.
Dəqiq ölçmələrin nəticələridir

56 Dəqiq ölçmələrin nəticələri əsasında fiziki kəmiyyətin qaydaya salınmış qiymətlərinin ardıcılığı nədir?

- Fiziki kəmiyyətin şkalası
Dəqiq ölçmələrin nəticələridir
Ölçülən kəmiyyətin ardıcıl qiymətləri sırasına uyğun olan işarə və rəqəmlərin məcmuudur
Ölçmələrin nəticələrinin qiymətləndirməsidir
Fiziki kəmiyyətlərin qiymətləndirilməsidir

57 Avtomatik ölçmələrin nəticələri necə olur?

- Orqanoleptik
Avtomatlaşdırılmış
- tamam obyektiv
Aləti
Evristik

58 Evristik ölçmələr necə adlanır?

- Avtomatik ölçmələr
Orqanometrik ölçmələr
- İntuisyaya əsaslanan ölçmələr
Aləti ölçmələr
Avtomatlaşdırılmış ölçmələr

59 Orqanoleptik ölçmələr hansı ölçmələrdir?

- Avtomatik ölçmələr
Aləti ölçmələr
Evristik ölçmələr
- İnsanın hiss orqanlarından istifadəyə əsaslanan ölçmələr
Avtomatlaşdırılmış ölçmələr

60 İnsanın hiss orqanlarından istifadəyə əsaslanan ölçmələr necə adlanır?

- Avtomatlaşdırılmış ölçmələr
Avtomatik ölçmələr
- Orqanoleptik ölçmələr
Evristik ölçmələr
Aləti ölçmələr

61 Nisbətler şkalası üzrə intervalın ölçülməsi hansı düstur üzrə həyata keçirilir?

$$\frac{Q_i}{[Q]} = N$$

.....

$$\frac{Q_i + Q_j}{[Q]} = \Delta M[Q]$$
-
$$\frac{Q_i - Q_j}{[Q]} = \Delta M[Q]$$

.....

$$\frac{[Q]}{[Q] - Q_j} = M[Q]$$

..

$$\frac{Q_i}{Q_j - Q_i} = M_{ij}$$

62 Aşağıdakı ölçü şkalalarından hansı ən təkmilləşdirilmiş şkaladır?

- ☐ Cərgə şkalası
- ☐ Mütləq şkala
- ☒ Nisbətlər şkalası
- ☐ Intervallar şkalası
- ☐ Adların şkalaları

63 Estetik göstərici məmulatın hansı keyfiyyət göstəricisini xarakterizə edir?

- ☐ Etibarlılıq göstəricisi
- ☐ Təyinat göstəricisi
- ☐ Texnolojuluq göstəricisi
- ☒ rasionallığını, kompozisiyasının bütövlülüyünü
- ☐ Erqonomik göstərici

64 Erqonomik göstərici məmulatın hansı keyfiyyət göstəricisidir?

- ☐ Etibarlılıq göstəricisi
- ☐ Təyinat göstəricisi
- ☐ Texnolojuluq göstəricisi
- ☐ Estetik göstərici
- ☒ imtinasız işləməsi, uzunömürlülüğü

65 Nisbətlər şkalası necə şkaladır?

- ☐ Adların şkalalarıdır
- ☐ Cərgə şkalasıdır
- ☐ Intervallar şkalası
- ☒ təkmilləşdirilmiş şkaladır
- ☐ Mütləq şkaladır

66 Adlar və cərgə şkalalarını necə adlandırırlar?

- ☐ mütləq şkalalar
- ☒ qeyri-metrik şkalalar
- ☐ Mütləq və nisbətlər şkalalar
- ☐ Nisbətlər və intervallar şkalalar
- ☐ Intervallar və mütləq şkalalar

67 Aşağıdakı şkalalardan hansılarını qeyri-metrik (konseptual) şkalalar adlandırırlar?

- ☐ Adlar və mütləq şkalaları
- ☒ Adlar və cərgə şkalalarını
- ☐ Mütləq və nisbətlər şkalalarını
- ☐ Nisbətlər və intervallar şkalalarını
- ☐ Intervallar və mütləq şkalaları

68 Hansı şkala üzrə ölçmələrdə sıfır bərabər ölçü ilə müqayisə əsas yer tutur (belə ölçməyə aşkaretmə deyilir)?

- ☒ Cərgə şkalası
- ☐ Intervallar şkalası
- ☐ Nisbətlər şkalası
- ☐ Adların şkalası

Mütləq şkalalar

69 Bu şkala üzrə ölçmələri yüngülləşdirmək üçün həmin şkalada bir neçə nöqtəni dayaq (reper) nöqtəsi kimi qəbul edirlər. Bu, hansı şkaladır?

- ☐ Mütləq şkalalar
- ☒ Cərgə şkalası
- ☐ Intervallar şkalası
- ☐ Nisbətlər şkalası
- ☐ Adların şkalası

70 Bu şkala üzrə ölçmə rənglənmiş əşyanı rənglərin nümunələri ilə (rənglər atlasının etalon nümunələri ilə) vizual müqayisə etməkdən ibarətdir. Bu, hansı şkaladır?

- ☒ Adların şkalası
- ☐ Mütləq şkalalar
- ☐ Cərgə şkalası
- ☐ Nisbətlər şkalası
- ☐ Intervallar şkalası

71 Temperaturun ölçülməsi hansı şkala üzrə aparılır?

- ☒ Intervallar şkalası
- ☐ Cərgə şkalası
- ☐ Mütləq şkalalar
- ☐ Adların şkalası
- ☐ Nisbətlər şkalası

72 Aşağıdakı şkalalardan hansılarını metrik şkalalar adlandırırlar?

- ☐ Adlar və mütləq şkalaları
- ☐ Intervallar və cərgə şkalalarını
- ☒ Intervallar və nisbətlər şkalalarını
- ☐ Cərgə və mütləq şkalaları
- ☐ Adlar və cərgə şkalalarını

73 Intervallar şkalası ilə nəyi ölçürlər?

- ☐ Cərgələri
- ☒ Temperaturu
- ☐ Nisbətləri
- ☐ Adları
- ☐ Mütləqi

74 Intervallar və nisbətlər şkalaları necə adlandırırlar?

- ☐ Adlar və cərgə şkalalarını
- ☐ Adlar və mütləq şkalaları
- ☐ Cərgə və mütləq şkalaları
- ☒ metrik şkalalar
- ☐ Intervallar və cərgə şkalalarını

75 Bu şkala üzrə hər hansı ölçmə qeyri-məlum ölçünün məlum ölçü ilə müqayisəsinə və birincisini ikinci vasitəsilə tam və ya hissə şəklində ifadə edilməsinə əsaslanır. Bu, hansı şkaladır?

- ☐ Cərgə şkalası
- ☐ Adların şkalası
- ☐ Mütləq şkalalar
- ☒ Nisbətlər şkalası

İntervallar şkalası

76 Bu şkala nisbətələr şkalasının malik olduğu bütün əlamətləri özündə cəmləşdirən, lakin ölçü vahidlərinin birmənalı təyin edilməsinə imkan verən və qəbul edilmiş ölçü vahidləri sistemindən asılı olmayan şkaladır. Bu, hansı şkaladır?

- Mütləq şkalalar
- Çərgə şkalası
- İntervallar şkalası
- Nisbətələr şkalası
- Adların şkalası

77 Müqayisə edilən ölçülərin fərqlərini özündə əks etdirən şkala hansı şkaladır?

- Mütləq şkalalar
- Adların şkalası
- Nisbətələr şkalası
- İntervallar şkalası
- Çərgə şkalası

78 Empirik obyektlərin sinifləşdirilməsi üçün hansı şkalalardan istifadə edilir (bu cür şkalalarda sıfır və ölçü vahidləri olmur)?

- Çərgə şkalasından
- Adların şkalasından
- Mütləq şkalalardan
- Nisbətələr şkalasından
- İntervallar şkalasından

79 Ölçülərin rəqləmə vasitəsilə alınan sırası hansı şkalanı təşkil edir?

- Çərgə şkalasını
- İntervallar şkalasını
- Nisbətələr şkalasını
- Adların şkalasını
- Mütləq şkalaları

80 Adların şkalasından nə üçün istifadə edilir? İntervallar şkalasından

- Çərgə şkalasından
- Nisbətələr şkalasından
- Empirik obyektlərin sinifləşdirilməsi
- Mütləq şkalalardan
- İntervallar şkalasından

81 Çərgə şkalasını hansı şkalanı təşkil edir?

- Mütləq şkalaları
- Ölçülərin rəqləmə vasitəsilə alınan sırası
- İntervallar şkalasını
- Nisbətələr şkalasını
- Adların şkalasını

82 Aşağıdakılardan hansı ölçü şkalalarına aid deyildir?

- Nisbi şkalalar
- Çərgə şkalası
- İntervallar şkalası
- Nisbətələr şkalası

83 Keyfiyyətin integral göstəricisi hansı düsturla təyin edilir?

$$K_i = \frac{x_1 + x_3}{[I_s]};$$

$$K_i = \frac{x_1 + x_3}{I_s};$$

$$K_i = \frac{x_y - x_i}{I_s};$$

$$K_i = \frac{I_s}{x_y - x_i} \cdot 100;$$

● ...

$$K_i = \frac{I_s}{x_y + x_i};$$

84 Ölçmə obyektləri kimi həmçinin dəyər və qiymət məvhumlarından da istifadə olunur. Onlar əmtəə mallarının müxtəlif xassələrinin ölçüləridir. Onlar hansı kəmiyyətə aiddir?

- iqtisadi kəmiyyətə
- fiziki kəmiyyətə
- erqonomik kəmiyyətə
- texnoloji kəmiyyətə
- texniki kəmiyyətə

85 Cism qızdırıldıqdan sonra onun xassəsi əvvəlkindən fərqlənir. Bu xassə aşağıdakılardan hansı kimi bütün dünyada qəbul edilmişdir?

- istilik temperaturu
- soyuqluq temperaturu
- termodinamik temperatur
- nisbi temperatur
- mütləq temperatur

86 Cismin ətalətliliyinin ölçüsü aşağıdakılardan hansıdır?

- sürət
- sükunət
- uzunluq
- kütlə
- təcil

87 Kütlə cismin hansı ölçüsüdür?

- uzunluq
- sükunət
- sürət
- təcil
- ətalətlilik

88 Cismin xarici təsir olmadıqda sükunət vəziyyətini saxlaması və yaxud bərabər düzxətli hərəkətini davam etdirməsi xassəsinə nə deyilir?

- ətalətlilik
- bərabər təcillilik
- bərabər sürətlilik
- qeyri-bərabər sürətlilik
- Sükunətlik

89 Məhsulun keyfiyyətinin kəmiyyətə qiymətləndirilməsinin nəzəri əsaslarını və metodlarını işləyib hazırlayan praktiki və elmi fəaliyyət sahəsinə nə deyilir?

- Kvalimetriya
- Standartlaşdırma
- Orqanometriya
- Keyfiyyət sistemləri
- Sertifikatlaşdırma

90 Məhsulun keyfiyyəti nədir?

- Məhsulun iqtisadi göstəricilərinin məcmuudur
- Məhsulun o xassələrinin məcmuudur ki, o, öz təyinatına uyğun müəyyən tələbləri ödəsin
- Məhsulun bütün xassələrinin məcmuudur
- Məhsulun kimyəvi xassələrinin məcmuudur
- Məhsulun ancaq uçota alınan xassələrinin məcmuudur

91 Məhsulun öz təyinatına uyğun müəyyən tələbləri ödəməsi nədir?

- Məhsulun keyfiyyəti
- Məhsulun bütün xassələrinin məcmuudur
- Məhsulun iqtisadi göstəricilərinin məcmuudur
- Məhsulun ancaq uçota alınan xassələrinin məcmuudur
- Məhsulun kimyəvi xassələrinin məcmuudur

92 Fiziki kəmiyyət nədir?

- Fiziki obyektlər üçün ümumi olan xassələrin məcmusunu xarakterizə edən keyfiyyət göstəricisidir
- Fiziki kəmiyyət ölçmə obyektidir və onun ölçüləri sabitdir
- Sənaye istehsalında, iqtisadiyyatın digər sahələrində məhsulun keyfiyyətinə xüsusi fikir verilir ki, bu da fiziki kəmiyyəti xarakterizə edir
- “Fizika” fənnində öyrənilən keyfiyyət əlamətlərinin məcmuudur
- Fiziki obyektlərin və onlarda baş verən proseslərin əksəriyyəti üçün ümumi olan, lakin kəmiyyət etibarilə onların hər biri üçün ayrılıqda qanunvericilik yolu ilə qəbul edilmiş müxtəlif xassələrin xarakteristikalarıdır

93 Məmulatda istifadə olunmuş texniki həllərin yenilik dərəcəsini, onun ölkədə və xaricdə maneəsiz realizə olunmasının mümkünlüyünü xarakterizə edən aşağıdakı keyfiyyət göstəricilərindən hansıdır ?

- standartlaşdırma və unifikasiya göstəriciləri
- Estetik göstəricilər
- Nəqlətməyə yararlılıq göstəriciləri
- Ekspert hazırlığının səviyyəsi göstəriciləri
- Patent-hüquq göstəricisi

94 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyət göstəricilərinə aid deyildir?

- Etibarlılıq göstəriciləri
- Estetik göstəricilər
- Erqonomik göstəricilər
- Ekspert hazırlığının səviyyəsi göstəriciləri
- Təhlükəsizlik göstəriciləri

95 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyət göstəricisinə aiddir?

Ekspert hazırlığının səviyyəsi göstəriciləri
Yuyulmaq göstəricilər
● Erqonomik göstəricilər
Süzmək göstəricilər
Yanmaq göstəriciləri

96 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyət göstəricisinə aiddir?

Yanmaq göstəriciləri
Ekspert hazırlığının səviyyəsi göstəriciləri
Süzmək göstəricilər
● Etibarlılıq göstəriciləri
Yuyulmaq göstəricilər

97 Məhsulun istifadəsinin səmərəliliyini xarakterizə edən ümumiləşmiş göstərici keyfiyyətin hansı göstəricisidir?

Təhlükəsizlik göstəriciləri
Ekoloji göstəricilər
● İnteqral göstəricisi
Estetik göstərici
Erqonomik göstərici

98 Məhsulun istismarı və ya istehlakı zamanı onun ətraf mühitə ziyanlı təsirinin səviyyəsini xarakterizə edən keyfiyyət göstəricisi hansıdır?

Erqonomik göstərici
Estetik göstərici
Patent-hüquq göstəricisi
● Ekoloji göstəricilər
Təhlükəsizlik göstəriciləri

99 Məmulatın yaradılması və istehsalı zamanı onun tərkibində standart, unifikasiya olunmuş və orijinal hissələrin istifadə dərəcəsini xarakterizə edən keyfiyyət göstəricisi hansıdır?

Texnolojuluq göstəricisi
Etibarlılıq göstəricisi
Ekoloji göstəricilər
Patent-hüquq göstəricisi
● Standartlaşdırma və unifikasiya göstəriciləri

100 İnteqral göstəricisi keyfiyyətin hansı göstəricisidir?

Estetik göstərici
Ekoloji göstəricilər
Təhlükəsizlik göstəriciləri
Erqonomik göstərici
● ümumiləşmiş göstərici

101 Məmulatın yaradılması və istehsalı zamanı standartlaşdırma və unifikasiya göstəriciləri nəyi xarakterizə edir?

Texnolojuluq göstəricisini
Etibarlılıq göstəricisini
Ekoloji göstəriciləri
Patent-hüquq göstəricisini
● keyfiyyət göstəricisini

102 Məmulatın istehsalı, bərpası və təmiri zamanı yüksək əmək məhsuldarlığını təmin etmək üçün konstruktiv-texnoloji işlərin effektivliyini xarakterizə edən keyfiyyət göstəricisi hansıdır?

- ☐ Təyinat göstəricisi
- ☐ Estetik göstərici
- ☒ Texnolojuluq göstəricisi
- ☐ Erqonomik göstərici
- ☐ Etibarlılıq göstəricisi

103 Məmulatın formasının rasionallığını, kompozisiyasının bütövlülüyünü, onun cəlbedici xassəsini xarakterizə edən keyfiyyət göstəricisi hansıdır?

- ☐ Texnolojuluq göstəricisi
- ☐ Təyinat göstəricisi
- ☐ Etibarlılıq göstəricisi
- ☐ Erqonomik göstərici
- ☒ Estetik göstərici

104 İnsan-məmulat sistemini xarakterizə edən və insanın istehsalat və məişət proseslərində özünü bürzə verən kompleks gıgıyənık, antropometrik, fizioloji və psixoloji xassələrini nəzərə alan hansı keyfiyyət göstəricisidir?

- ☐ Təyinat göstəricisi
- ☒ Etibarlılıq göstəricisi
- ☐ Erqonomik göstərici
- ☐ Estetik göstərici
- ☐ Texnolojuluq göstəricisi

105 Məmulatın imtinasız işləməsi, uzunömürlülüüyü, təmirə yararlılığı və saxlanması xassələrini xarakterizə edən hansı keyfiyyət göstəricisidir?

- ☐ Texnolojuluq göstəricisi
- ☐ Təyinat göstəricisi
- ☐ Etibarlılıq göstəricisi
- ☒ Erqonomik göstərici
- ☐ Estetik göstərici

106 Məhsulun keyfiyyət göstəricilərinin neçə növü vardır?

- ☒ 12
- ☐ 5
- ☐ 7
- ☐ 9
- ☐ 10

107 .

Tutaq ki, çevre boyu hereket zamani cismi dayaq yerine sixan F quvvesi onun suretinden, kutlesinden ve chevreinin radiusundan asilidir, yani $F = m^a v^x r^y$. dim $F = \text{dim}^a m \cdot \text{dim}^x v \cdot \text{dim}^y r$ tenliyini hell etsek, F -in qiymeti neye beraber olar?

- ☒
- ☐ $F = \frac{mv^2}{r}$
- ☐ $F = mrv$
- ☐ ..
- ☐ $F = \frac{mr}{v}$

$$F = \frac{mv^2}{r}$$

$$F = \frac{mv}{r}$$

108 Selsi şkalasında birinci və ikinci reperlər arasındakı interval neçə dərəcə kelvinə bərabərdir?

$$223,16^{\circ} K$$

$$273,24^{\circ} K$$

$$273,16^{\circ} K$$

$$255,24^{\circ} K$$

$$123,16^{\circ} K$$

109 Farengeytn temperatur şkalasında hesabatin əvvəli neçə dərəcə aşağı temperatur tərəfə çəkilmişdir?

$$31^{\circ} F$$

$$30^{\circ} F$$

$$35^{\circ} F$$

$$33^{\circ} F$$

$$32^{\circ} F$$

110 .

Toreme fiziki kəmiyyətin ölçü vahidini esas fiziki kəmiyyətlərin ölçü vahidləri ilə ifadə etməklə olar, yəni $\dim Q = L^a M^b T^c$ Eger ölçü vahidlərinin bütün göstəriciləri sıfıra bərabərdirsə, onda bu ölçüsüz kəmiyyət neçə formada ola bilər?

- ☒ 2
- ☐ 5
- ☐ 6
- ☐ 4
- ☐ 3

111 Əgər qüvvə Nyutonun ikinci qanununa tabedirsə, onda $\dim F$ nəyə bərabərdir?

$$\dim F = L/T$$

$$\dim F = MLT^{-3}$$

$$\dim F = MLT^{-2}$$

$$\dim F = MLT^{-1}$$

$$[F] = \frac{ML}{T}$$

112 Zaman hansı şkala üzrə ölçülür? Zaman hansı şkala üzrə ölçülür?

- Adların şkalası
- Cərgə şkalası
- Intervallar şkalası
- Nisbətlər şkalası
- Mütləq şkala

113 Selsi temperatur şkalasında buzun ərimə temperaturu ilə suyun qaynama temperaturu arasındakı interval neçə hissəyə bölünmüşdür?

- 50
- 100
- 150
- 180
- 80

114 İnsanların biliyini hansı şkala üzrə ölçürlər?

- Mütləq şkala
- Nisbətlər şkalası
- Adların şkalası
- Cərgə şkalası
- Intervallar şkalası

115 Cərgə şkalası nəyi ölçürlər?

- İnsanların biliyini
- Temperaturu
- Sahəni
- Nisbəti
- Intervalı

116 Hansı temperatur şkalasında ölçmənin başlanğıcı sıfır temperaturu qəbul edilmişdir?

- Selsi şkalasında
- Farengeyt şkalasında
- Reomyur şkalasında
- Moz şkalasında
- Kelvin şkalasında

117 Hansı temperatur şkalasında buzun ərimə temperaturu ilə suyun qaynama temperaturu arasındakı interval 180 dərəcəyə bölünmüşdür?

- Kelvin şkalası
- Selsi şkalası
- Reomyur şkalası
- Farengeyt şkalası
- Mooz şkalası

118 Kelvin şkalasında ölçmənin başlanğıcı neçə qəbul edilmişdir?

- 210
- 0
- 100
- 240

119 Farengeyt şkalasında buzun ərimə temperaturu ilə suyun qaynama temperaturu arasındakı interval neçə dərəcəyə bölünmüşdür?

- 240
- 100
- 320
- 120
- 180

120 Hansı temperatur şkalasında buzun ərimə temperaturu ilə suyun qaynama temperaturu arasındakı interval 80 dərəcəyə bölünmüşdür?

- Reomyur şkalası
- Selsi şkalası
- Kelvin şkalası
- Mooz şkalası
- Farengeyt şkalası

121 Aşağıdakılardan hansı temperatur şkalalarına aid deyildir?

- Reomyur şkalası
- Selsi şkalası
- Kelvin şkalası
- Mooz şkalası
- Farengeyt şkalası

122 Reomyur şkalasında buzun ərimə temperaturu ilə suyun qaynama temperaturu arasındakı interval neçə dərəcəyə bölünmüşdür?

- 210
- 80
- 120
- 100
- 240

123 Aşağıdakılardan hansı temperatur şkalasıdır?

- su şkalası
- Mooz şkalası
- kelvin şkalası
- daş şkalası
- amper şkalası

124 Aşağıdakılardan hansı temperatur şkalasıdır?

- daş şkalası
- farengeyt şkalası
- su şkalası
- Mooz şkalası
- amper şkalası

125 Aşağıdakılardan hansı temperatur şkalasıdır?

- reomyur şkalası
- daş şkalası
- amper şkalası
- Mooz şkalası

su şkalası

126 Aşağıdakılardan hansı temperatur şkalasıdır?

- selsi şkalası
- su şkalası
- Mooz şkalası
- amper şkalası
- daş şkalası

127 Ölçü dim simvolu ilə işarə olunur və dimension sözündən götürülmüşdür. Metrologiyada bunun mənası necədir?

- Ölçü və ya ölçü vahidi
- Ölçmələrin yaxınlığı
- Ölçmələrin düzgünlüyü
- Ölçmələrin dəqiqliyi
- Məhsulun ölçülməsi

128 Törəmə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərini təyin edən zaman neçə qaydanı əldə rəhbər tutmaq lazımdır?

- 7
- 3
- 4
- 5
- 6

129 Ölçülən kəmiyyətlərin keyfiyyətə fərqlənməsi nə ilə xarakterizə olunur?

- Ölçmə vasitələrinin dəqiqlik sinfi ilə
- Onların qiymətləri ilə
- Ölçmədə istifadə olunan ölçmə vasitəsinin tipi ilə
- Onların ölçü vahidləri ilə
- Onların texniki xarakteristikaları ilə

130 Beynəlxalq sistemin törəmə vahidləri əsas və əlavə vahidlərlə hansı tənliklə bağlıdır?

● .

$$[Q] = m^a \cdot kg^b \cdot s^c$$

.....

$$[Q] = [A]^a \cdot [B]^b \cdot [C]^c$$

....

$$Q = (1 - k)[A]^a \cdot [B]^b \cdot [C]^c$$

...

$$[Q] = K \cdot [A]^a \cdot [B]^b \cdot [C]^c$$

..

$$Q = K \cdot m^a \cdot kg^b \cdot s^c$$

131 Koherent törəmə vahidi nəyə deyilir?

- O törəmə vahidinə deyilir ki, bu vahidin sistemin digər vahidləri ilə əlaqəsi istənilən tənlik vasitəsilə yaranır
- O törəmə vahidinə deyilir ki, bu vahid sistemin digər vahidləri ilə tənlik vasitəsilə əlaqəlidir
- O törəmə vahidinə deyilir ki, bu vahidin sistemin digər vahidləri ilə bilavasitə əlaqəsi yoxdur.
- O törəmə vahidinə deyilir ki, bu vahidin sistemin digər vahidləri ilə əlaqəsi kvadrat tənlik vasitəsilə yaranır
- O törəmə vahidinə deyilir ki, bu vahid sistemin digər vahidləri ilə tənlik vasitəsilə əlaqəlidir və tənlikdəki mütənasiblik əmsalı vahidə bərabər qəbul edilir

132 Beynəlxalq vahidlər sisteminin əlavə vahidləri hansılardır?

Amper, mol
 Saniyə, kelvin
☒ Radian, steradian
 Kelvin, mol
 Metr, saniyə

133 Radian, steradian beynəlxalq vahidlər sisteminin hansı vahidləridir?

Saniyə, kelvin
 Metr, saniyə
 Amper, mol
 Kelvin, mol
☒ Əlavə vahidləri

134 Beynəlxalq vahidlər sistemi keçmiş Sovetlər İttifaqında və Şərqi Avropa ölkələrində hansı ildən məcburi olaraq tətbiq olunmağa başladı?

1960-cı ildən
 1965-ci ildən
 1970-cı ildən
 1975-ci ildən
☒ 1980-ci ildən

135 Beynəlxalq vahidlər sisteminin əsas və əlavə vahidləri aşağıdakı hansı variantların birində düzgün sadalanıb?

Saniyə, qram, metr, kandella, mol, nyuton , radian, steradian
 Metr, kiloqram, saniyə, gərginlik, kelvin, mol,
 Coul, kilovat, tesla, kelvin, amper, kandella, mol
 Metr, amper, volt, millimetr, saat, kandella, om, radian
☒ Metr, kiloqram, saniyə, amper, kelvin, kandella, mol, radian, steradian

136 Ölçü və cəki üzrə XI Ali Konfrans fiziki kəmiyyətlərin Beynəlxalq vahidlər sistemini neçənci ildə qəbul edib?

1959-cu ildə
 1961-ci ildə
 1962-ci ildə
☒ 1960-cı ildə
 1963-cü ildə

137 K.Qaus tərəfindən işlənmiş mütləq vahidlər sisteminə hansı vahidlər daxil edilmişdir?

Kelvin, amper, steradian
 Metr, kiloqram, kelvin
☒ Millimetr, milliqram, saniyə
 Amper, kandella, volt
 Mol, kandella, radian

138 Ümumi halda törəmə vahidləri əsas vahidlər vasitəsilə Koqerent törəmə vahidi nəyə deyilir?

..
 $[Q] = a[A]^{\alpha} \cdot b[B]^{\beta} \cdot c[C]^{\gamma} \dots$

 $Q = (1 + k)[A] \cdot [B] \cdot [C] \dots$

 $[Q] = (1 + a)[A]^{\alpha} \cdot (1 + b)[B]^{\beta} \cdot (1 + c)[C]^{\gamma} \dots$
☒ ...
 $[Q] = K[A]^{\alpha} \cdot [B]^{\beta} \cdot [C]^{\gamma} \dots$

$$Q = a[A] \cdot b[B] \cdot c[C] \dots$$

139 Fizikada vahidlər sisteminin layihələndirilməsinin ümumi qaydaları neçənci ildə K.Qaus tərəfindən müəyyənləşdirilmişdir ?

- 1830-cu ildə
- 1825-ci ildə
- 1835-ci ildə
- 1832-ci ildə
- 1834-cü ildə

140 Vahidlər sistemi nədir?

- Əsas və törəmə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin məcmuudur
- Törəmə kəmiyyətlərin ölçü vahidləridir
- Əsas kəmiyyətlərin ölçü vahidləridir
- Əsas və əlavə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin məcmuudur
- Əlavə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin məcmuudur

141 Fizikada vahidlər sisteminin layihələndirilməsinin ümumi qaydaları 1832-ci ildə kim tərəfindən müəyyənləşdirilmişdir ?

- Fidel
- İ.Nyuton
- Dammas
- Balzak
- K.Qaus

142 Əsas və törəmə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin məcmusu nədir?

- Törəmə kəmiyyətlərin ölçü vahidləridir
- Əlavə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin məcmuudur
- Vahidlər sistemi
- Əsas və əlavə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin məcmuudur
- Əsas kəmiyyətlərin ölçü vahidləridir

143 Bu ölçü şkalası üzrə ölçmələri yüngülləşdirmək üçün həmin şkalada bir neçə nöqtəni dayaq (reper) nöqtəsi kimi qəbul etmək olar. Bu nöqtələrə müvafiq rəqəmləri qoymaq olar ki, onlara da bal deyilir. Bu hansı ölçü şkalasıdır?

- cərgə şkalası
- mütləq şkala
- nisbətələr şkalası
- intervallar şkalası
- adların şkalası

144 Cərgə şkalası üzrə ölçü informasiyası almaq məqsədilə ölçülərin artımla və ya azalma ilə düzülməsinə nə deyilir?

- rəqləmə
- sistəmləşdirmə
- reperləşdirmə
- bölünmə
- ranjirovka

145 Əsas fiziki kəmiyyətlərin ölçü vahidləri necə işarə olunur?

törəmə fiziki kəmiyyətlərin ölçü vahidləri ilə

- müvafiq baş hərflərlə
törəmə kəmiyyətlərin adları ilə
“dim” işarəsi ilə
əsas fiziki kəmiyyətlərin ölçü vahidləri ilə

146 SI-nin onmisilli artan və azalan vahidlərindən Hekto hansı varianta uyğun gəlir?

..
 ● 10^{18}
 .
 10^{-2}

 10^9

 10^{12}
 ...
 10^6

147 SI-nin onmisilli artan və azalan vahidlərindən Meqa (böyük) hansı varianta uyğun gəlir?

●
 10^6
 .
 10^{18}
 ..
 10^{15}
 ...
 10^{12}

 10^9

148 .

.....
 $Om = \frac{kq \cdot s}{m \cdot A}$
 .
 $Om = \frac{kq \cdot m}{s^2 \cdot A}$
 ● ..
 $Om = \frac{kq \cdot m^2}{s^3 \cdot A^2}$
 ...
 $Om = \frac{kq \cdot m}{s^2 \cdot A^2}$

 $Om = \frac{kq \cdot m^2}{s \cdot A^3}$

149 F qüvvəsi istiqamətində görülən işin ölçü vahidini (coul) seçin.

..
 $C = \frac{kq \cdot m}{s}$
 .

$$C = \frac{kg}{m^2}$$

$$C = \frac{kg}{m^2 \cdot s^2}$$

$$C = \frac{kg \cdot m}{s^2}$$

• ..

$$C = \frac{kg \cdot m^2}{s^2}$$

150 Sİ-nin onmisilli artan və azalan vahidlərindən Piko (çox kiçik) hansı varianta uyğun gəlir?

$$10^{12}$$

$$10^6$$

$$10^{-12}$$

$$10^{15}$$

$$10^{18}$$

151 Sİ-nin onmisilli artan və azalan vahidlərindən Tera (çox nəhəng) hansı varianta uyğun gəlir?

$$10^{12}$$

$$10^{18}$$

$$10^9$$

$$10^6$$

$$10^{15}$$

152 Əgər elektrik gərginliyi güc P və sabit elektrik cərəyanının şiddəti I vasitəsilə təyin olunursa, onda elektrik gərginliyi vahidini (volt) seçin.

$$V = \frac{kg \cdot m}{s^2 \cdot A}$$

$$V = \frac{kg \cdot m}{s^2 \cdot A^2}$$

$$V = \frac{kg \cdot m^2}{s \cdot A}$$

$$V = \frac{kg \cdot m}{s \cdot A^2}$$

$$V = \frac{kg \cdot m^2}{s^3 \cdot A}$$

153 Təzyiqin ölçü vahidini (paskal) seçin

- ...
- $P_a = s \cdot m / kg$
- ..
- $P_a = kg \cdot s / m^2$
-
- $P_a = kg / m^2$
- .
- $P_a = kg \cdot m / s^2$
-
- $P_a = kg / m \cdot s^2$

154 Hansı fiziki kəmiyyət törəmə vahididir?

- Volt
- Kandella
- Steradion
- Amper
- Metr

155 SI-nin onmisilli artan və azalan vahidlərindən Mikro (kiçik) hansı varianta uyğun gəlir?

-
- 10^{-9}
- .
- 10^3
- ..
- 10^2
-
- 10^{-3}
-
- 10^{-6}

156 Elektrik keçiriciliyi elektrik müqavimətinin əksinə olan kəmiyyətdir. Elektrik keçirilməsi vahidini (simens) seçin.

- ..
- $Cm = s \cdot A^3 / kg \cdot m$
- .
- $Cm = s^3 \cdot A^2 / kg \cdot m^2$
-
- $Cm = kg \cdot m / s^2 \cdot A$
-
- $Cm = kg \cdot s / m \cdot A$
- ...
- $Cm = m \cdot A / kg \cdot s$

157 Güc vahid zamanda görülən işdir. Gücün ölçü vahidini (vatt) seçin

$$V_t = \frac{kg}{m^2}$$

$$V_t = \frac{kg \cdot m}{s}$$

$$V_t = \frac{kg \cdot m^2}{s^2}$$

•

$$V_t = \frac{kg \cdot m^2}{s^3}$$

.....

$$V_t = \frac{kg \cdot m}{s^2}$$

158 Quvvənin ölçü vahidini (nyuton) seçin

•

$$N = \frac{kg \cdot m}{s^2}$$

$$N = \frac{kg \cdot s}{m^2}$$

.....

$$N = \frac{kg \cdot m}{s}$$

.....

$$N = \frac{m \cdot s}{kg}$$

.....

$$N = \frac{s}{kg \cdot m}$$

159 Aşağıdakı ölçü vahidlərindən hansı Beynəlxalq vahidlər sisteminin əsas vahididir?

- ☐ Kulon
- ☒ Amper
- ☐ Coul
- ☐ Nyuton
- ☐ Tesla

160 Amper hansı vahidlər sisteminin əsas vahididir?

- ☒ Beynəlxalq
- ☐ Rejional
- ☐ Sahə
- ☐ Müəsisə
- ☐ Nyuton

161 .

Ashagıdaki şəkildə ölçmə intervalını sonsuzluğa qədər genişləndirdikdə $P(x)$ funksiyanın qrafiki ilə absis oxu arasında məhdudlaşmış sahə neyə bərabər götürülür?

- ☒

$$\int_{-\infty}^{\infty} P(x) dx = 1$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} P(x) dx = 0,5$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} P(x) dx = 0,6$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} P(x) dx = 0,8$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} P(x) dx = 0,9$$

162 .

x-in - ∞ -dan $+\infty$ -də'k deyishmesi ile ehtimal paylanma funksiyasi F(x) hansı hududlarda deyishir?

- 0-dan 1-dək
- 1-dən +1-dək

- ∞ -dan $+\infty$ -dək

0-dan 10-dək

0-dan 5-dək

163 .

$$\Delta Q_1 + \eta_1 \geq \Delta Q_2 + \eta_2$$

$$Q = x(Q) - \eta(Q) - V$$

$$\frac{\Delta Q + V}{[Q]} + \eta = x$$

$$\frac{\Delta Q - x}{[Q]} = x$$

$$\frac{\Delta Q - \Delta V}{[Q]} = \eta + x$$

164 .

Tutaq ki, sabit olchulu fiziki kemiyetin n defe olchulmesi zamani ededi olchu cihazinin tablosunda tesadufi qaydada x_i ededleri gorsenmishdir. Her i ededi tabloda m_i defe gorsenmishdir. Bele halda olchmelerin neticelerinin ehtimal paylanma sixligi hansı dusturla teyin edilir?

$$P(x_i) = \frac{n_i}{m_i}$$

.....

$$P(x_i) = \frac{m_i}{n} \cdot v$$

•

$$P(x_i) = \frac{m_i}{n}$$

...

$$P(x_i) = \frac{m_i}{n} - \eta$$

..

$$P(x_i) = \frac{n_i}{m_i} + \eta$$

165 .

En vacib bashlangic moment (birinci) orta qiymetdir $\left(\bar{x}\right)$. Bu qiymeti bezen $M(x)$

kimi (riyazi gozleme) ishare edirler. Riyazi gozlemenin neche xassesi vardır?

3

7

• 5

4

2

166 .

Ashagidaki shekil esasinda ehtimal paylanmanin integral funksiyasi $F(x_0)$ nece ifade olunur?

..

$$F(x_0) = \int_{x_1}^{x_2} P(x) dx$$

.

$$F(x_0) = \int_{-\infty}^{\infty} P(x) dx$$

.....

$$F(x_0) = \int_0^{x_0} P(x) dx$$

•

$$F(x_0) = \int_{-\infty}^{x_0} P(x) dx$$

...

$$F(x_0) = \int_0^{x_1} P(x) dx$$

167 Sabit ölçülü kəmiyyətin bir neçə dəfə təkrar ölçülməsi nəticəsində alınmış ədədlərin orta qiyməti hansı düsturla təyin olunur?

.

$$\bar{Q}_n = \sum_{i=1}^n Q_i \cdot x$$

....

$$\bar{Q}_n = \sum_{i=1}^n \frac{Q_i}{n} \cdot 100$$

•

$$\bar{Q}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i$$

...

$$\bar{Q}_n = \sum_{i=1}^n \frac{Q_i}{n} \cdot x$$

..

$$\bar{Q}_n = \sum_{i=1}^n Q_i$$

168 Cərgə şkalası üzrə ölçmələrin riyazi modeli aşağıdakı ifadələrdən hansıdır?

$$x = x[Q]$$

.....

$$\frac{Q+V}{[Q]} + \eta = x$$

•

$$Q_1 + \eta_1 \leq Q_2 + \eta_2$$

.....

$$Q = x[Q] - \eta[Q] - V$$

.....

$$H = \eta[Q]$$

169 Ölçmənin nəticəsini ehtimal paylanma qanunlarının köməyi ilə təsvir etmək daha yaxşı nəticə verir. Lakin bu metod mürəkkəb olduğundan çox hallarda ehtimal paylanma qanununu onun ədədi xarakteristikalarının və ya momentlərin köməyi ilə təsvir edirlər. Bu zaman ən vacib başlanğıc moment hansı düsturla ifadə olunur?

.....

$$\bar{x} = M[x - M(x)] = 0$$

.....

$$M(x - y - z) = M(x) - M(y) - M(z)$$

.....

$$M(x + y + z) = M(x) + M(y) + M(z)$$

.....

$$(x - \bar{x})' = \int_{-\infty}^{\infty} (x - \bar{x})' p(x) dx$$

•

$$\bar{x} = \int_{-\infty}^{\infty} x p(x) dx$$

170 .

Ehtimal paylanmanın diferensial funksiyası $P(x)$ aşağıdakı şəkildə göstərilmişdir. Ölçmənin nəticəsinin $[x_1; x_2]$ intervalında yerləşmə ehtimalı $p(x)$ funksiyasının həmin intervaldakı qrafiki ilə absis oxu arasındakı sahəyə bərabərdir. Bu sahə aşağıdakı variantlardan hansına uyğun gəlir?

.....

$$P(x_1 \leq x \leq x_2) = \frac{1}{2\sigma} \int_0^{\infty} P(x) dx$$

.....

$$P(x_1 \leq x \leq x_2) = \frac{1}{2\sigma} \int_{-\infty}^{\infty} P(x) dx$$

.....

$$P(x_1 \leq x \leq x_2) = \int_{x_1}^{x_2} P(x) dx$$

.....

$$P(x_1 \leq x \leq x_2) = \int_{x_1}^0 P(x) dx$$

.....

$$P(x_1 \leq x \leq x_2) = \frac{1}{2\sigma\sqrt{\pi}} \int_0^{x_2} P(x) dx$$

171 Normal paylanma qanununda təsadüfi kəmiyyətin ehtimal paylanma sıxlığı hansı düsturla təsvir olunur?

.....

$$P(X) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}}$$

.....

$$P(X) = \frac{1}{\sigma\sqrt{\pi}} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}}$$

.....

$$P(X) = \frac{1}{\sqrt{\pi\sigma^2}} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}}$$

.....

$$P(X) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}}$$

.....

$$P(X) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}}$$

172 Ölçmələrin nəticələrinin ehtimal paylanma funksiyasının hesablanması hansı variant üzrə yerinə yetirilir?

.....

$$F(x_i) = P(x_i) + F(x_{i-1})$$

.....

$$F(x_i) = P(x_{i+1}) - F(x_{i-1})$$

.....

$$F(x_i) = P(x_{i+1}) - F(x_{i-2})$$

$$F(x_i) = P(x_i) - F(x_{i+1})$$

$$F(x_i) = P(x_{i+1}) - F(x_i)$$

173 Nisbətələr şkalası üzrə ölçmələrin riyazi modeli aşağıdakı ifadələrdən hansıdır?

$$Q = -H - V$$

$$Q = x[Q] - \eta[Q] - V$$

$$Q_1 + \eta_1 \geq Q_2 + \eta_2$$

$$\frac{Q+V}{[Q]} + \eta = x$$

$$\frac{Q+V}{[Q]} = x + A$$

174 Metrologiyada ehtimal paylanma qanunlarının neçə xassəsi təhlil olunur?

5

4

8

7

6

175 Metrologiyada əsasən neçə riyazi qanundan istifadə olunur?

8

14

12

10

5

176 14 riyazi qanundan hansı elm sahəsində istifadə olunur?

- Metrologiyada
- Dilçilikdə
- Biologiyada
- Standartlaşdırmada
- Tarixdə

177 Ölçü cihazlarının göstərişi elə ədəddir ki, bu ədəd bütün növ ölçmələrə aiddir və metrologiya bütövlükdə buna əsaslanır. Bu aşağıdakılardan hansıdır?

sabit ədəd

paralel ədəd

ardıcıl ədəd

- təsadüfi ədəd

dəyişən ədəd

178 Nisbətələr şkalası üzrə ölçmə nəyə əsaslanır?

Qeyri-məlum ölçünün məlum ölçü ilə müqayisəsinə

Ölcmə vasitələrinin həssaslığından istifadəyə

Ölcmə vasitələrinin imtinasızlığına

İki ölçülən kəmiyyətin bir-birinə nisbətinə

- Qeyri-məlum ölçünün məlum ölçü ilə müqayisəsinə və birincinin ikinci vasitəsilə ifadə olunmasına

179 Ölcmələrin nəticəsində qurulmuş dördbucaqlıların yuxarı (üst) tərəfinin orta nöqtələrini düz xətlərlə birləşdirərək sınıq xətləli fiqur alırıq. Bu fiqur necə adlanır?

Korrelyasiya

- Poliqon
- Multiplikativ fiqur
- Additiv fiqur
- Histoqram

180 Tutaq ki, eyni fiziki kəmiyyətin n dəfə təkrar ölçülməsi zamanı analoqlu ölçü cihazının hesablama qurğusu təsadüfi qaydada şkalanın hər bir bölgüsü qarşısında m dəfə dayandı. Bunu əyani təsəvvür etmək üçün şkalanın bölgüsünü x oxu üzrə götürərək hündürlüyü m/n olan şkalanın bölgüsünün qiymətinə bərabər dördbucaqlılar qururuq. Alınmış fiqur necə adlanır?

Additiv fiqur

- Histoqram
- Poliqon
- Korrelyasiya
- Multiplikativ fiqur

181 Sİ vahidləri sistemi əsasında bizim ölkədə hansı dövlət standartı yaradılmışdır?

ГОСТ 8.023-90

ГОСТ 8.021-84

- ГОСТ 8.417-81
- ГОСТ 8.022-91
- ГОСТ 8.027-89

182 .

Ehtimal paylanmanın qeyri-simmetrikiyi asimmetriya ilə μ ölçülür. Simmetrik ehtimal üçün μ -nin qiyməti neyə bərabər götürülür?

$$\mu = 0,2$$

$$\mu = 0,5$$

$$\mu = -0,5$$

$$\mu = -0,2$$

- $\mu = 0$

183 .

Funksiyanın paylanma itiliyi ekssesle ölçülür. Normal paylanma qanunu üçün ekssesin (γ) qiyməti aşağıdakılardan hansına uyğundur?

$$\gamma < 4$$

$$\gamma > 5$$

$$\gamma > 4$$

$$\gamma = 3$$

$$\gamma < 5$$

184 .

Olcmelein ayri-ayri neticel?inin x_i onlarin orta qiymeti $\bar{x}$ etrafinda sepelenmesi ikinci merkezi momentle xarakterize olunur. Bu merkezi moment dispersiya adlanir. Dispersiyanin neche xassesi vardır?

- 6
- 3
- 4
- ☒ 5
- 2

185 Ehtimal paylanmanın diferensial funksiyasının itiliyini qiymətləndirmək üçün hansı momentdən istifadə olunur?

- ☒ Dördüncü mərkəzi momentdən
- Birinci mərkəzi momentdən
- Birinci başlanğıc momentdən
- İkinci mərkəzi momentdən
- Üçüncü mərkəzi momentdən

186 Aşağıdakı momentlərdən hansı sifra bərabərdir?

- Üçüncü mərkəzi moment
- Birinci başlanğıc moment
- Dördüncü mərkəzi moment
- ☒ Birinci mərkəzi moment
- İkinci mərkəzi moment

187 Entropiya ilə nə ölçülür?

- Eksses
- Asimmetriya
- Konkordasiya əmsalı
- Korrelyasiya əmsalı
- ☒ Təsadüfi ədədin qeyri- müəyyənliyi

188 Dördüncü mərkəzi momentdən nə üçün istifadə olunur?

- ☒ Ehtimal paylanmanın diferensial funksiyasının itiliyini qiymətləndirmək başlanğıc momenti qiymətləndirmək
- Birinci mərkəzi momenti qiymətləndirmək
- İkinci mərkəzi momenti qiymətləndirmək
- mərkəzi momentdi qiymətləndirmək

189 Birinci mərkəzi moment neşədir?

- 1
- 8
- ☒ 0
- 14
- 6

190 Aşağıdakılardan hansı dispersiyanın xassələrinə aid deyildir?

Təsadüfi ədədin dispersiyası onun kvadratının riyazi gözləməsi ilə riyazi gözləmənin kvadratı arasındakı fərqə bərabərdir

Qeyri-təsadüfi ədədin dispersiyası sıfıra bərabərdir

Sabit vurğunu kvadrata yüksəldib dispersiyanın işarəsindən kənara çıxarmaq olar

- Ehtimal paylanmanın qeyri-simmetrikliyi asimmetriya ilə ölçülür

Qeyri-asılı təsadüfi ədədlərin cəbri cəminin dispersiyası onların dispersiyalarının cəbri cəminə bərabərdir

191 Aşağıdakılardan hansı riyazi gözləmənin xassələrinə aid deyildir?

Qeyri-təsadüfi ədədin riyazi gözləməsi bu ədədin özünə bərabərdir

Sabit vurğunu riyazi gözləmə işarəsindən kənara çıxarmaq olar

Təsadüfi ədədlərin cəminin riyazi gözləməsi onların riyazi gözləmələrinin cəbri cəminə bərabərdir

- Sabit vurğunu kvadrata yüksəldib onu riyazi gözləmə işarəsindən kənara çıxarmaq olar.

Təsadüfi ədədin onun riyazi gözləməsindən meyillənməsinin riyazi gözləməsi sıfıra bərabərdir.

192 Pirson kriteriyasında hər bir uyğunluq hansı əmsalla götürülür?

.....
 $n \cdot m_i / p_i$ əmsalı ilə

-

n / p_i əmsalı ilə

..
 n / m_i əmsalı ilə

..
 p_i / n əmsalı ilə

..
 m_i / n əmsalı ilə

193 .

Histoqramı qurarkən absis oxu eyni ΔQ intervallara bölünməlidir. Ölçmələrin sayı 40...100 arasında olduqda intervalların sayı hansı hədlərdə olmalıdır?

- .

7_9

.....
12_22

.....
20_25

..
10_16

..
8_12

194 Optimal şəraitin eksperimental axtarışı zamanı ölçmə funksiyasını hansı şəkildə qəbul edirlər?

..
 $y = ax_1^2 + bx_2^2 + cx_3^2 + \dots$

.....
 $y = a_0^2 + \sum_i a_i x_i^2 + \sum_{ij} a_{ij} x_i^2 x_j^2 + \dots$

..
 $y = a_0 + a_i x_i + b_i x_i^2 + c_i x_i^3 + \dots$

- ...

$y = a_0 + \sum_i a_i x_i + \sum_{ij} a_{ij} x_i x_j + \sum_{ijk} a_{ijk} x_i x_j x_k + \dots$

.....
 $y = a_0^2 + \sum_i a_i x_i + \sum_{ij} a_{ij} x_i^2 x_j^2 + \sum_{ijk} a_{ijk} x_i^3 x_j^3 x_k^3 + \dots$

195 .

Etibarlılıq intervalının $\Delta \bar{x}$ qiymətinin təyində istifadə edilən Styudent emsalının cədvəl qiymətləri hansı göstəricilərdən asılıdır?

- Etibarlılıq ehtimalından və ölçmələrin sayından
Ancaq əvvəlcədən aparılan ölçmələrin sayından
Ölçmələrdə buraxılan xətalərin növündən

Orta edədi meyillənmənin $\Delta \bar{x}$ maksimum buraxıla bilən qiymətindən
Ölçmələrin obyektivliyindən

196 Aşağıdakılardan Pirsən (χ^2 – kvadrat) paylanma qanunu üçün inteqral funksiyasını seçin.

-

$$F(y) = \frac{\Gamma\left(\frac{n}{2}; \frac{y}{2\sigma^2}\right)}{\Gamma\left(\frac{n}{2}\right)}, y > 0$$

.....

$$F(y) = \frac{2}{\sqrt{\pi}} \Gamma\left(\frac{3}{2}; \frac{y^2}{2\sigma^2}\right), y > 0$$

..

$$F(x_0) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} \cdot \int_{-\infty}^{x_0} e^{-\frac{(x-\bar{x})^2}{2\sigma^2}} \cdot dx$$

..

$$F(x_0) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{x_0} e^{-\frac{x^2}{2}} \cdot dx$$

.....

$$F(y) = 1 - e^{-\frac{y^2}{2\sigma^2}}, y > 0$$

197 Normalaşdırılmış normal paylanma qanununda inteqral funksiyası necə ifadə olunur?

.....

$$F(y) = 1 - e^{-\frac{y^2}{2\sigma^2}}, y > 0$$

.....

$$F(y) = \frac{\Gamma\left(\frac{n}{2}; \frac{y}{2\sigma^2}\right)}{\Gamma\left(\frac{n}{2}\right)}, y > 0$$

.....

$$F(y) = \frac{2}{\sqrt{\pi}} \Gamma\left(\frac{3}{2}; \frac{y^2}{2\sigma^2}\right), y > 0$$

..

$$F(x_0) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{x_0} e^{-\frac{(x-\bar{x})^2}{2\sigma^2}} \cdot dx$$

- ..

$$F(x_0) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{x_0} e^{-\frac{x^2}{2}} \cdot dx$$

198 Veybulla paylanma qanununda diferensial funksiya aşağıdakılardan hansıdır?

..

$$P(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}}$$

$$P(x) = \frac{1}{b-a}, \quad a < x < b$$

$$P(x) = \frac{\beta}{2} e^{-\beta(x-\alpha)}$$

$$P(x) = \alpha\beta x^{\alpha-1} e^{-\beta x^2}$$

$$P(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{x^2}{2}}$$

199 .

Ölçme neticesinde alınmış qiymetlerin i - intervalına düşmesinin nezeri ehtimalı P_i $L(-\infty) = -0,5$ v? $L(\infty) = 0,5$ olduğu ucun hansı düsturla təyin olunur

$$P_i = L(t_i) - L(t_{i-1})$$

$$P_i = L(t_{i+1}) + L(t_i)$$

$$P_i = L(t_{i+1}) - L(t_{i-1})$$

$$P_i = L(t_i) + L(t_{i-1})$$

$$P_i = L(t_{i-1}) - L(t_i)$$

200 Ölçmənin nəticəsinin standart meyllənməsi hansı düsturla təyin olunur?

$$S_n = \sqrt{\frac{\sum m(x - \bar{x})}{n}}$$

$$S_n = \frac{1}{n} \sqrt{\sum m \cdot N(x - \bar{x})^2}$$

$$S_n = \sqrt{\frac{\sum m(x - \bar{x})^2}{n-1}}$$

$$S_n = \frac{1}{n} \sqrt{\sum m(x - \bar{x})}$$

$$S_n = \frac{1}{n-1} \sqrt{\sum m(x - \bar{x})^2}$$

201 Pirson kriteriyasından istifadə edən zaman eksperimental ədədlərin nəzəri ehtimal paylanma qanunundan kənara çıxmasının ölçüsü kimi nə qəbul edilir?

-
- ☐ Tesadufi ədədin bu funksiyanın argumentindən az qiymətə malik olması
- ☒ ..
- Tezliyin m_i / n meyillənmələrinin kvadrlarının cəminin ölçmənin ayrı-ayrı nəticələrinin i intervalına düşməsinin nəzəri ehtimalından P_i meyilliyi
-
- Tezliyin m_i / n meyillənmələrinin kvadrlarının cəminin ayrı-ayrı nəticələrindən meyilliyi
-
- Tezliyin m_i / n meyillənmələrinin cəminin ölçmənin ayrı-ayrı nəticələrindən kəskin meyillənməsi
-
- Tezliyin m_i / n meyillənmələrinin kvadrlarının cəmi

202 Histogramın hündürlüyünün onun oturağına olan nisbəti təxminən neçə olmalıdır?

- ☒
- 5:8**
-
- 2:3
-
- 3:5**
-
- 5:4**
-
- 5:7**

203 .

Etibarlılıq intervalı $\Delta \bar{x}$ ölçülən kəmiyyətin əsl qiymətinin x yığının orta ədədi qiymətindən $\bar{x}$ fərqlənməsini göstərir. Bu interval hansı düsturla təyin olunur?

-
- $\Delta \bar{x} = \frac{S_n}{n - t_{n-1}}$
-
- $\Delta \bar{x} = \frac{S_n}{\sqrt{n - t_{n-1}}}$
- ☒
- $\Delta \bar{x} = \frac{S_n - t_{n-1}}{\sqrt{n}}$
-
- $\Delta \bar{x} = \frac{t_{n-1}}{n - S_n}$
-
- $\Delta \bar{x} = \frac{n - S_n}{t_{n-1}}$

204 Aşağıdakılardan Maksvell qanunu üçün integral funksiyasını seçin.

- ☒
- $F(y) = \frac{2}{\sqrt{\pi}} \Gamma\left(\frac{3}{2}; \frac{y^2}{2\sigma^2}\right), y \geq 0$
-

$$F(y) = 1 - e^{-\frac{y^2}{2\sigma^2}}, y > 0$$

$$F(x_0) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} \cdot \int_{-\infty}^{x_0} e^{-\frac{(x-x)^2}{2\sigma^2}} \cdot dx$$

$$F(x_0) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{x_0} e^{-\frac{x^2}{2}} \cdot dx$$

$$F(y) = \frac{\Gamma\left(\frac{n}{2}; \frac{y}{2\sigma^2}\right)}{\Gamma\left(\frac{n}{2}\right)}, y > 0$$

205 İkitərəfli eksponensial (Laplas qanunu) qanunda diferensial funksiya necə ifadə olunur?

$$P(x) = \frac{1}{b-a}, \quad a < x < b$$

$$P(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{x^2}{2}}$$

$$P(x) = \alpha \beta x^{\alpha-1} e^{-\beta x^{\alpha}}$$

$$P(x) = \frac{\beta}{2} e^{-\beta(x-x)}$$

$$P(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-x)^2}{2\sigma^2}}$$

206 Normalaşdırılmış normal paylanma qanununda diferensial funksiya aşağıdakılardan hansıdır?

$$P(x) = \alpha \beta x^{\alpha-1} e^{-\beta x^{\alpha}}$$

$$P(x) = \frac{1}{b-a}, \quad a < x < b$$

$$P(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-x)^2}{2\sigma^2}}$$

$$P(x) = \frac{\beta}{2} e^{-\beta(x-x)}$$

$$P(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{x^2}{2}}$$

207 .

Ölçmə neticesinin ehtimal paylanmasının normal qanuna uyğunluğu K.Pirson kriteriyası ilə yoxlanarkən n -nin hansı qiymetlerinde yaxşı neticə almaq olar?

$$n < 40 \dots 50$$

.....

$$n \leq 30 \text{--} 40$$

●

$$n > 40 \dots 50$$

$$n > 10 \dots 15$$

$$n < 10 \dots 15$$

208 .

Pirson ehtimal paylanmasının integral funksiyasının eyrileri shekil formasında məlumdur. Odur ki, $F(\chi^2_0)$ funksiyasına əvvəlcədən qiymət verərək yoxlamaq olar ki, χ^2 -nin hesablanmış qiyməti onun χ^2_0 arqumentindən azdır, çoxdur və ya ona bərabərdir. Hansı halda hesab etmək olar ki, χ^2 təsadüfi edəddir və Pirsonun χ^2 -paylanmasına tabədir?

$$\chi^2 > \chi^2_0 \text{ olanda}$$

●

$$\chi^2 < \chi^2_0 \text{ olanda}$$

.....

$$\chi^2 \leq \chi^2_0 \text{ olanda}$$

.....

$$\chi^2 \geq \chi^2_0 \text{ olanda}$$

.....

$$\chi^2 = \chi^2_0 \text{ olanda}$$

209 Histoqramda punktirlə göstərilmiş fiqurun ehtimal paylanma sıxlığının nəzəri əyrisinə uyğunluğunu yoxlamaq üçün K.Pirson kriteriyasından istifadə olunur. Aşağıda göstərilən ifadələrdən hansı bu kriteriyanı xarakterizə edir?

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^k \frac{n - m_i}{P_i}$$

●

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^k \frac{n}{P_i} \left(\frac{m_i}{n} - P_i \right)^2$$

.....

$$\chi^2 = \frac{\sum m_i v_i}{\sum m_i}$$

.....

$$\chi^2 = \frac{\sum n(m_i - P_i)}{\sum P_i}$$

.....

$$\chi^2 = \frac{U - \bar{U}}{S_n}$$

210 Ölçmələrin (sınaqların) minimal sayı hansı düsturla təyin edilir?

$$n = \left(\frac{S_n - t_{n-1}}{\Delta x} \right) \left(1 - \frac{0.5}{m} \right)$$

●

$$n = \left(\frac{S_n - t_{n-1}}{\Delta x} \right)^2 \left(1 + \frac{0.5}{m} \pm \frac{2}{\sqrt{m}} \right)$$

$$n = \left(\frac{S_{n-1}}{\Delta x} \right)^2 \left(1 \pm \frac{2}{\sqrt{n}} \right)$$

$$n = \left(\frac{S_{n-1}}{\Delta x} \right) (1 \pm m)$$

$$n = \left(\frac{S_{n-1}}{\Delta x} \right) \left(1 - \frac{0.5}{m} + \frac{2}{\sqrt{m}} \right)$$

211 Ölçmələri planlaşdıran zaman əvvəlcədən seçilən başlanğıc kəmiyyətlər hansılardır?

Styudent əmsali, riyazi gözləmə

Orta ededi meyillenmenin $\bar{\Delta x}$ buraxilabilen qiymeti, reqressiya emsali, tesiredici faktorlarin qiymeti

Etibarlılıq ehtimalı, reqressiya əmsali

Etibarlılıq ehtimalı, styudent əmsali

Orta ededi meyillnmenin $\bar{\Delta x}$ buraxilabilen qiymeti, etibarlılıq ehtimali, evvelceden aparilan sinaqlarin sayi

212 Aşağıdakılardan Reley qanunu üçün integral funksiyasını seçin.

$$F(y) = \frac{\Gamma\left(\frac{n}{2}, \frac{y}{2\sigma^2}\right)}{\Gamma\left(\frac{n}{2}\right)}, y > 0$$

$$F(x_0) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{x_0} e^{-\frac{(x-\bar{x})^2}{2\sigma^2}} \cdot dx$$

$$F(x_0) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{x_0} e^{-\frac{x^2}{2}} \cdot dx$$

$$F(y) = 1 - e^{-\frac{y^2}{2\sigma^2}}, y > 0$$

$$F(y) = \frac{2}{\sqrt{\pi}} \Gamma\left(\frac{3}{2}, \frac{y^2}{2\sigma^2}\right), y > 0$$

213 Birtərəfli eksponensial (üstlü) qanunda diferensial funksiya necə ifadə olunur?

$$P(x) = \alpha \beta x^{\alpha-1} e^{-\beta x^\alpha}$$

$$P(X) = \beta e^{-\beta x}$$

$$P(x) = \frac{1}{b-a}, \quad a < x < b$$

$$P(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{x^2}{2}}$$

$$P(x) = \frac{\beta}{2} e^{-\beta(x-x)}$$

214 Normal paylanma qanununda diferensial funksiya aşağıdakılardan hansıdır?

$$P(x) = a\beta x^{a-1} e^{-\beta x^a}$$

$$P(x) = \frac{1}{b-a}, \quad a < x < b$$

• ..

$$P(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}}$$

$$P(x) = \frac{\beta}{2} e^{-\beta(x-x)}$$

$$P(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{x^2}{2}}$$

215 Ölçmələrin nəticəsinin normal ehtimal paylanma qanununa uyğunluğunun yoxlanması zamanı eksperiment nəticəsində alınmış rəqəmlər əsasında histoqram qurarkən neçə qaydaya riayət etmək lazımdır?

- 3
- 2
- 7
- 5
- 4

216 Sınaqların planlaşdırılması zamanı ölçmələrin sayını və tədqiqatın aparılma şəraitini nə məqsədlə təyin edirlər?

- Ölçmələrin dəqiqliyini yüksəltmək
- Ölçmələr zamanı əmək məhsuldarlığını yüksəltmək
- ..
- Axtarılan y ölçmə funksiyasının ona təsir edən faktorlardan x_i asılılığını müəyyən etmək
- ..
- Axtarılan y ölçmə funksiyasının ona təsir edən faktorlardan x_i asılılığını müəyyən etmək
- Ölçmə vasitələrinin dəqiqliyini təmin etmək
- Ölçmələrin buraxıla bilən xətalrı səviyyəsində aparılmasını təmin etmək

217 Qeyri-təsadüfi ədəd üçün entropiya hansı qiymətə malik olur?

- Optimal qiymətə
- Dəyişən qiymətə
- Maksimum qiymətə
- Sıfır
- Minimum qiymətə

218 Ehtimal paylanmanın sıxlığı bərabər olduqda entropiya hansı qiymətə malik olur?

- Dəyişən qiymətə
- Minimum qiymətə

Optimal qiymətə

Sıfır

- Maksimum qiymətə

219 Təsadüfi ədədin qeyri- müəyyənliyi nə ilə ölçülür?

Asimmetriya ilə

Konkordasiya əmsalı ilə

Korrelyasiya əmsalı ilə

- Entropiya ilə

Eksses ilə

220 Q-nün ölçülən qiymətlərindən hər hansının ehtimalı daha coxdursa, onda -nün qiymətlərinin intervalında ehtimal paylanma qanunu seçilir. Əgər bu intervalda eyni ehtimalla hər hansı qiymətə malikdirsə, onda Q üçün hansı paylanma qanunu qəbul olunur?

Normal paylanma qanunu

Maksvell qanunu

- Bərabərölçülü qanun

Simpson qanunu

Veybulla qanunu

221 .

Eger voltmetrin gostericisi elektrik hereketetdirici quvv? E ile $U = \frac{R}{R_i + R} E$

munasibetindedirse, onda tesiredici faktorları yox etmek ucun voltmetrin gosterisi hansı emsala vurulmalıdır?

- ...

$(R_i + R) / R$

.....

$(R_i - R) - R$

....

$(R_i + R) - R$

.

$R_i + R$

..

R_i / R

222 Əgər təsiredici faktor ölçülən qiyməti müəyyən əmsala vurmaqla yox edilərsə, onda işarəyə görə kompensətmənin əvəzinə hansı üsuldan istifadə etmək olar?

Simmetrik ölçmələr üsulu

Kombinə olunmuş işıqlandırma üsulu

- Qarşıqoyma üsulu

İşarəyə görə kompensətmə üsulu

Əvəzetmə üsulu

223 Ayrılıqda yerli işıqlanmanın tətbiq olunmasına icazə verilirmi?

O zaman icazə verilir ki, ölçmə obyektini dəqiqləşdirmək tələb olunur

O zaman icazə verilir ki, digər işıqlanma sistemi yoxdur

O zaman icazə verilir ki, ölçülən obyekt çox kiçikdir

İcazə verilir. (bütün hallarda)

- İcazə verilmir

224 Əvəzetmə, işarəyə görə kompensətmə, qarşıqoyma, simmetrik ölçmələr nə üçün istifadə olunur?

- təsiredici faktorların yox edilməsi üçün
Şkalanın işarəsinin seçilməsi, nəticənin düzəliş əmsalına vurulması üçün
Yerli işıqlandırma, ümumi işıqlandırma üçün
Ölçmə şəraiti, nəticənin düzəliş əmsalına vurulması üçün
Ümumi işıqlandırma, kombinə olunmuş işıqlandırma üçün

225 Eksperimentçinin ölçmələri aparan zaman aydın görmə müddəti işıqlanma dərəcəsindən asılıdır. Bu müddət neçə lüks işıqlanmada cəmi azalır?

- 200lk
75lk
100lk
150lk
50lk

226 Eksperimentçinin ölçməni aparan zaman maksimum görmə qabiliyyəti hansı işıqlanma zamanı olur?

-
600_1000 lk
..
100_200 lk
..
50_70 lk
...
200_500 lk
....
500_600 lk

227 Ölçmə prosesinə bilavasitə öz təsirini göstərən, ölçmələr zamanı ergonomik tələblərə riayət olunmasından asılı olan faktor hansıdır?

- Subyekr (ekspert və ya eksperimentçi)
Ölçmə şəraiti
Ölçmə obyektı
Ölçmə vasitəsi
Ölçmə üsulu

228 Yüksək dəqiqlikli ölçmələri aparan zaman metroloji təcrübədə neçə faktorun təsiri nəzərə alınır?

- 5
6
2
3
4

229 Ölçmə vasitələrinin göstərişlərinə hansı hallarda əlavələr edirlər?

- Ölçmə vasitələri yoxlamadan keçməyibsə
Təsiredici faktorları yox etmək və yaxud onları kompensə etmək mümkün deyilsə
Ölçmə vasitələri öz göstəricilərinə görə müasir tələblərə cavab vermirsə
Təsiredici faktorların sayı həddindən artıq çoxdursa
Təsiredici faktorları aşkar etmək mümkün deyilsə

230 Təsiredici faktorların yox edilməsi üçün tətbiq olunan üsullardan biri olan bu üsulla ölçmələr zamanı sabit maqnit sahələrinin təsirini kompensə etmək mümkündür. Bu, hansı üsuldur?

- Əvəzetmə üsulu
Qarşıqoyma üsulu

- Kombinə olunmuş işıqlandırma üsulu
- Simmetrik ölçmələr üsulu
- ☒ İşarəyə görə kompensəetmə üsulu

231 Ölçmələr zamanı təsiredici faktorların yox edilməsi üçün hansı üsullardan istifadə olunur?

- Ümumi işıqlandırma, kombinə olunmuş işıqlandırma
- Şkalanın işarəsinin seçilməsi, nəticənin düzəliş əmsalına vurulması
- Yerli işıqlandırma, ümumi işıqlandırma
- Ölçmə şəraiti, nəticənin düzəliş əmsalına vurulması
- ☒ Əvəzetmə, işarəyə görə kompensəetmə, qarşıqoyma, simmetrik ölçmələr

232 .

Bucaq ölçüləri 30...40° olan skalanın isaresini fərqləndirmək (sezmək) ucun ne qeder vaxt lazımdır?

-
- 0,3s**
- ☒ .
- 0,03s**
- ..
- 0,01s**
- ...
- 0,1s**
-
- 0,2s**

233 İş prosesinin xüsusiyyətindən asılı olaraq neçə işıqlanma sistemi tətbiq olunur?

- 6
- 2
- ☒ 3
- 4
- 5

234 Ölçmələrin nəticələrinə təsir edən mikroklimat, müxtəlif şüalanmalar, havanın təmizliyi, iş yerinin işıqlanması, istehsalat səsləri, vibrasiya və s. hansı faktora aiddir?

- ☒ Ölçmə şəraiti
- Ölçmə obyektı
- Subyekr (ekspert və ya eksperimentçi)
- Ölçmə üsulu
- Ölçmə vasitəsi

235 Ölçmədən qabaq ölçülən əşya, proses və s.kifayət qədər öyrənilməlidir. Bu, ölçmənin nəticəsinə təsir edən hansı faktordur?

- Subyekr (ekspert və ya eksperimentçi)
- Ölçmə şəraiti
- Ölçmə vasitəsi
- Ölçmə üsulu
- ☒ Ölçmə obyektı

236 Ölçmələrin nəticəsinə təsir edən amillər hansı variantda tam göstərilir?

- havanın nəmliyi və sıxlığı, ölçmə üsulu, işə girişmə dövrü
- Əməyin sanitar-gigiyena şəraiti, Pirson kriteriyası, tərkib kriteriyası
- ☒ Ölçmə obyektı, subyekr, ölçmə üsulu, ölçmə vasitəsi, ölçmə şəraiti
- Eksperimentin aparılma şəraiti, maddənin sıxlığı, istehsalat səsləri

Ekspertin peşə hazırlığı, maddənin sıxlığı və rəngi, havanın temperaturu və nəmliyi

237 Tərkib kriteriyası adlanan kriteriya hansı düsturla təyin edilir?

$$d = \frac{\sum_{i=1}^n |x_i - \bar{x}|}{n \cdot \sqrt{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}}$$

.....

$$d = \frac{\sum_{i=1}^n |x_i - \bar{x}|}{n \cdot \sqrt{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}}$$

....

$$d = \frac{\frac{1}{n} \cdot \sum_{i=1}^n |x_i - \bar{x}|}{n \cdot \sqrt{\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}}$$

● ...

$$d = \frac{\frac{1}{n} \cdot \sum_{i=1}^n |x_i - \bar{x}|}{n \cdot \sqrt{\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}}$$

..

$$d = \frac{n \cdot \sum_{i=1}^n |x_i - \bar{x}|}{n \cdot \sqrt{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}}$$

238 Ölçmələrin nəticəsinə təsir edən amillər hansı variantda tam göstərilir?

- Ölçmə obyekt, subyekt, ölçmə üsulu, ölçmə vasitəsi, ölçmə şəraiti
havanın nəmliyi və sıxlığı, ölçmə üsulu, işə girişmə dövrü
Ekspertin peşə hazırlığı, maddənin sıxlığı və rəngi, havanın temperaturu və nəmliyi
Əməyin sanitar-gigiyena şəraiti, Pirson kriteriyası, tərkib kriteriyası
Ekspəriməntin aparılma şəraiti, maddənin sıxlığı, istehsalat səsləri

239 Ölçmələr zamanı təsiredici faktorların yox edilməsi üçün əsasən neçə üsuldən istifadə olunur?

4

6

5

● 3

2

240 .

Ölçmə nəticəsinin ehtimal paylanması normal qanuna uyğunluğu K. Pirson kriteriyası ilə yoxlanarkən $10 \leq n < 40$ olduqda hansı kriteriya tətbiq olunur?

- eksperimental kriteriya
- normal kriteriya
- uyğunsuzluq kriteriyası

qabaqlama kriteriyası

- tərkib kriteriyası

241 Zamana görə xətti funksuya olan hər hansı faktorun artan təsirinin yox edilməsi üçün hansı üsul tətbiq olunur?

- Qarşıqoyma üsulu
- Simmetrik ölçmələr üsulu
- Əvəzetmə üsulu
- Kombinə olunmuş işıqlandırma üsulu
- İşarəyə görə kompensəetmə üsulu

242 Təsiredici faktorların yox edilməsi üçün tətbiq olunan üsullardan biri olan bu üsul ölçülən kəmiyyətin məlum olan ölçü ilə əvəz olunmasından ibarətdir. Bu, hansı üsuldur?

- Kombinə olunmuş işıqlandırma üsulu
- İşarəyə görə kompensəetmə üsulu
- Qarşıqoyma üsulu
- Simmetrik ölçmələr üsulu
- Əvəzetmə üsulu

243 Nə zaman yerli işıqlanmanın tətbiq olunmasına icazə verilmir?

- Ölçmə obyektini dəqiqləşdirmək tələb olunur
- Digər işıqlanma sistemi yoxdur
- Bütün hallarda
- Ayrılıqda
- Ölçülən obyekt çox kiçikdir

244 Nə zaman yerli işıqlanmanın tətbiq olunmasına icazə verilmir?

- Ölçmə obyektini dəqiqləşdirmək tələb olunur
- Bütün hallarda
- Ayrılıqda
- Ölçülən obyekt çox kiçikdir
- Digər işıqlanma sistemi yoxdur

245 Nə zaman yerli işıqlanmanın tətbiq olunmasına icazə verilmir?

- Ölçülən obyekt çox kiçikdir
- Bütün hallarda
- Ayrılıqda
- Ölçmə obyektini dəqiqləşdirmək tələb olunur
- Digər işıqlanma sistemi yoxdur

246 Nə zaman yerli işıqlanmanın tətbiq olunmasına icazə verilmir?

- Ayrılıqda
- Bütün hallarda
- Ölçmə obyektini dəqiqləşdirmək tələb olunur
- Digər işıqlanma sistemi yoxdur
- Ölçülən obyekt çox kiçikdir

247 Nə zaman yerli işıqlanmanın tətbiq olunmasına icazə verilmir?

- Bütün hallarda
- Ayrılıqda
- Ölçmə obyektini dəqiqləşdirmək tələb olunur
- Digər işıqlanma sistemi yoxdur

Ölçülən obyekt çox kiçikdir

248 Ölçmələr zamanı mütəxəssisin ən yüksək iş qabiliyyəti hansı saatlarda olur?

- 16-dan 17-dək
- ☒ 8-dən 12-dək
- 12-dən 14-dək
- 14-dən 15-dək
- 15-dən 16-dək

249 Ölçmələr zamanı təsiredici faktorların yox edilməsi üçün əsasən neçə üsuldən istifadə olunur?

- 6
- ☒ 3
- 2
- 4
- 5

250 Ölçmə nəticəsinin ehtimal paylanması normal qanuna uyğunluğu K.Pirson kriteriyası ilə yoxlanarkən $10 \leq n < 40$ olduqda hansı kriteruya tətbiq olunur?

- uyğunsuzluq kriteriyası
- eksperimental kriteriya
- ☒ tərkib kriteriyası
- qabaqlama kriteriyası
- normal kriteriya

251 .

İstətililik ehtimalı olan P -nin hansı qiymətində eyni sabit ölçülə fiziki kəmiyyəti bir neçə dəfə ölçən zaman ölçmə nəticəsində alınmış şübhəli rəqəmlər kəmiyyətin ortaq qiymətindən 3σ -dan çox fərqlənirsə, səhv hesab olunur və atılır?

- ☒ $P=0,997$
- $P=0,5$
- $P=0,68$
- $P=0,95$
- $P=0,99$

252 Normal paylanma qanununun integral funksiyası necə ifadə olunur?

.....

$$F(Q_0) = \frac{1}{2\sigma} \int_{-\infty}^{Q_0} e^{-\frac{(Q-Q_0)^2}{2\sigma^2}} \cdot dQ$$

- ☒ ...

$$F(Q_0) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{Q_0} e^{-\frac{(Q-Q_0)^2}{2\sigma^2}} \cdot dQ$$

..

$$F(Q_0) = \frac{1}{\sigma^2} \int_{-\infty}^{Q_0} e^{-\frac{(Q-Q_0)^2}{2\sigma^2}} \cdot dQ$$

.

$$F(Q_0) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{Q_0} e^{-\frac{(Q-Q_0)^2}{2\sigma^2}} \cdot dQ$$

.....

$$F(Q_0) = \frac{1}{2\sigma^2} \int_{-\infty}^{Q_0} e^{-\frac{(Q-Q_0)^2}{2\sigma^2}} \cdot dQ$$

253 Tez dəyişən (qeyri-sabit) prosesləri ölçən zaman ölçmə vasitələrinin çoxu giriş signalının dəyişməsilə tez reaksiya verə bilmir. Nəticədə şıxış signalı giriş signalı ilə müqayisədə çox dəyişikliyə uğrayır. Bu, ölçmə vasitələrinin hansı xassədir?

- sabitlik
- çeviklik
- qeyri-dəyişgənlik
- dəyişgənlik
- ətalətlilik

254 Aşağıdakılardan hansı ölçmə xətlərinin əmələ gəlməsində rol oynayır?

- Operatorun diqqətinin yayınması
- Ölçülən obyektin düzgün hazırlanmaması
- sürət
- Külək
- Təziq

255 .

$\varphi(z) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}z^2}$ funksiyası normalasdırılmış normal qanunu xarakterize edir. Bu qanunun integral funksiyası $F(z) = 1 - F(-z)$ kimidir ki, o da Laplas funksiyası ilə laqelidir. Bu halda Laplas funksiyası nece ifadə olunur?

.....

$$L(z) = \frac{1}{2\sigma} \int_0^z e^{-\frac{1}{2}y^2} \cdot dy, F(z) = \frac{1}{2}\sigma^2 - L(z)$$

.

$$L(z) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} \int_0^z e^{-\frac{1}{2}y^2} \cdot dy, F(z) = \frac{1}{2} - L(z)$$

..

$$L(z) = \frac{1}{\sigma^2} \int_0^z e^{-\frac{1}{2}y^2} \cdot dy, F(z) = \frac{1}{2}\sigma + L(z)$$

● ...

$$L(z) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_0^z e^{-\frac{1}{2}y^2} \cdot dy, F(z) = \frac{1}{2} + L(z)$$

.....

$$L(z) = \frac{1}{\sigma^2\sqrt{2\pi}} \int_0^z e^{-\frac{1}{2}y^2} \cdot dy, F(z) = \sigma^2 + L(z)$$

256 Ehtimal nəzəriyyəsinin mərkəzi hədd teoreminə görə ölçmələrin nəticələri normal paylanma qanununa tabedir. Bu qanun üçün ehtimal paylanma sıxlığı hansı düsturla ifadə olunur?

..

$$P(Q) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(Q-Q)^2}{2\sigma^2}}$$

● .

$$P(Q) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(Q-Q)^2}{2\sigma^2}}$$

.....

$$P(\bar{Q}) = \frac{1}{2\sigma} e^{-\frac{Q-Q}{2\sigma^2}}$$

....

$$P(\bar{Q}) = \frac{1}{2\sigma^2} e^{-\frac{Q-Q}{2\sigma^2}}$$

...

$$P(\bar{Q}) = \frac{1}{\sigma^2} e^{-\frac{(Q-Q)^2}{2\sigma^2}}$$

257 Aşağıdakılardan hansı ölçmə xətlərinin əmələ gəlməsində rol oynayır?

- ☐ sürət
- ☐ Ölçülən obyektin düzgün hazırlanmaması
- ☒ Qida şəbəkəsində gərginliyin dəyişkənliyi
- ☐ Təziq
- ☐ Külək

258 Aşağıdakılardan hansı ölçmə xətlərinin əmələ gəlməsində rol oynayır?

- ☐ Ölçülən obyektin düzgün hazırlanmaması
- ☒ Ölçmə vasitəsinin xətası
- ☐ Təziq
- ☐ Külək
- ☐ sürət

259 .

$F(z_2) - F(z_1) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{z_1}^{z_2} e^{-\frac{1}{2}z^2} \cdot dz - \frac{1}{2\pi} \int_{z_1}^{z_2} e^{-\frac{1}{2}z^2} \cdot dz$ integral funksiyasının qiymetlerinin ferqi hansı ehtimal paylanma sıxlığına uyğun gelir?

.....

$$P(z) = \frac{1}{2\sigma} e^{-\frac{1}{2}z^2}$$

...

$$P(z) = \frac{1}{\sigma^2} e^{-\frac{1}{2}z^2}$$

●

..

$$P(z) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}z^2}$$

.

$$P(z) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}z^2}$$

.....

$$P(z) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}z^2}$$

260 Aşağıdakılardan hansı ölçmə xətlərinin əmələ gəlməsində rol oynamır?

- ☒ Ölçülən obyektin düzgün hazırlanmaması
- ☐ Ölçmə vasitəsinin xətası
- ☐ Qida şəbəkəsində gərginliyin dəyişkənliyi
- ☐ Seysmik titrəmələr

261 Aşağıdakılardan hansı ölçmə xətlərinin əmələ gəlməsində rol oynayır?

- Seysmik titrəmələr
- Külək
- sürət
- Ölçülən obyektin düzgün hazırlanmaması
- Təziq

262 Ölçmə vasitələrinin göstərişlərinə düzəlişlər necə ola bilər?

- ancaq sabit
- additiv, multiplikativ, sabit və zamana görə qanunauyğunluqla dəyişən
- ancaq additiv
- ancaq multiplikativ
- zamana görə qanunauyğunluqla dəyişən

263 Ölçmə qabağı ölçülən kəmiyyətin qiyməti haqqında informasiya qıtlığı neçə ifadə olunur?

- ..
- $H_0(Q) = \int_{-\infty}^{Q_2} P_0(Q) \ln P_0(Q) dQ$
- .
- $H_0(Q) = - \int_{Q_1}^{Q_2} P_0(Q) \ln P_0(Q) dQ$
-
- $H_0(Q) = - \int_{Q_1}^{Q_2} \frac{1}{Q_2 - Q_1} \ln \frac{1}{Q_2 - Q_1} dQ$
-
- $H_0(Q) = - \int_{-\infty}^{\infty} P_0(Q) \ln P_0(Q) dQ$
- ...
- $H_0(Q) = \int_{-\infty}^{\infty} P_0(Q) \ln P_0(Q) dQ$

264 .

Olculen kəmiyyət eyni ehtimalla Q_1 -dən Q_2 -də hər hansı bir qiymətə malik olduqda situasiya modeli necə ifadə olunur?

- .
- $P_0(Q) = \frac{1}{Q_2 - Q_1}$
- ..
- $P_0(Q) = \frac{Q_1}{Q_2 - Q_1}$
- ...
- $P_0(Q) = \frac{Q_1 - Q_2}{Q_1}$
-
- $P_0(Q) = \frac{Q_1 - Q_2}{Q_2}$
-
- $P_0(Q) = \frac{\Delta Q}{Q_2 - Q_1}$

265 Entropiya hansı tənliklə ifadə olunur?

• .

$$H_0(Q) = - \int_a^{b_1} P_0(Q) \ln P_0(Q) dQ$$

..

$$H_0(Q) = - \int_a^{b_2} P_0(Q) \ln P_0(Q) dQ$$

...

$$H_0(Q) = - \int_a^c P_0(Q) \ln P_0(Q) dQ$$

....

$$H_0(Q) = - \int_a^{\infty} P_0(Q) \ln P_0(Q) dQ$$

.....

$$H_0(Q) = - \int_a^{b_1} P_0(Q) \ln P_0(Q) dQ$$

266 .

Olculen kəmiyyətin miqdarı xarakteristikası haqqında informasiya qıtlığı onun qiymətinin $[Q_1; Q_2]$ intervalında qeyri-məlum olmasından ibarətdir. Bu qeyri-məlumluğun ölçüsü neçə adlanır?

aposterior

aprior

• entropiya

dispersiya

reper

267 Etibarlılıq intervalının eninə görə ölçmələr hansı dəqiqlik qruplarına bölünür?

yuxarı, orta, çox yuxarı

aşağı, orta, yüksək

• aşağı, yüksək, çox yüksək, ən yüksək

yüksək, sıfır, aşağı, orta

aşağı, çox aşağı, sıfır

268 Ən yüksək dəqiqlik səviyyəsini təmin edən ölçmə vasitələri hansılardır?

işçi etalonlar

işçi ölçmə vasitələri

birinci dərəcəli nümunəvi ölçmə vasitələri

ikinci dərəcəli nümunəvi ölçmə vasitələri

• ilkin və ya xüsusi etalonlar

269 İlkin və ya xüsusi etalonlar hansı dəqiqlik səviyyəsini təmin edir?

birinci dərəcəli

işçi ölçmə

işçi etalonlar

• ən yüksək dəqiqlik

ikinci dərəcəli

270 Etibarlılıq intervalının eninə görə ölçmələr neçə dəqiqlik qrupuna bölünür?

6

2

3

• 4

271 Ölçmədən sonra toplanmış məlumat necə adlanır?

- son
- aposterior
- dolayı
- həqiqi
- aprior

272 Hər bir ölçməni aparmazdan əvvəl onun nəticəsinə təsir edən faktorları müəyyənləşdirmək lazımdır. Ölçməyə qədər olan informasiya necə adlanır?

- analiz
- sintez
- aprior
- aposterior
- unifikasiya

273 Suyun üçlük nöqtə temperaturunu hansı standart meyllənmə səviyyəsində saxlamaq mümkündür?

- 0,025 mK standart meyllənmə səviyyəsində
- 0,095 mK standart meyllənmə səviyyəsində
- 0,15 mK standart meyllənmə səviyyəsində
- 0,1 mK standart meyllənmə səviyyəsində
- 0,2 mK standart meyllənmə səviyyəsində

274 Metrik ölçü sistemi yaradılan zaman kütlə vahidi kimi təmiz suyun ən yüksək sıxlıq dərəcəsində olan temperaturunda onun hansı kütləsini qəbul etdilər?

- 20 dərəcə C temperaturunda bir kub detsimetrinin kütləsini
- 40 dərəcə C temperaturunda bir kub detsimetrinin kütləsini
- 50 dərəcə C temperaturunda iki kub detsimetrinin kütləsini
- 10 dərəcə C temperaturunda bir kub detsimetrinin kütləsini
- 30 dərəcə C temperaturunda iki kub detsimetrinin kütləsini

275 Dövlət ilkin etalonu kütlə vahidinin hansı standart meyllənmə ilə təzələnməsini təmin edir?

- .
- $k = 2 \cdot 10^{-3} \text{mq}$
-
- $k = 3 \cdot 10^{-1} \text{mq}$
- ..
- $k = 2 \cdot 10^{-2} \text{mq}$
- ...
- $k = 2 \cdot 10^{-1} \text{mq}$
-
- $k = 3 \cdot 10^{-2} \text{mq}$

276 Suyun üçlük nöqtəsi hansı təzyiqdə hansı temperatura bərabərdir?

- .
- 5,81 mm cive sutunu təzyiqdə $0,04^{\circ} \text{C}$ –yə
-
- 4,75 mm cive sutunu təzyiqdə $0,03^{\circ} \text{C}$ –yə
-
- 4,80 mm cive sutunu təzyiqdə $0,04^{\circ} \text{C}$ –yə
- ...

4,56 mm cive sütunu tezyiqdə 0,01⁰ C –ye

..

5,45 mm cive sütunu tezyiqdə 0,06⁰ C –ye

277 Uzunluq vahidi metr hazırda hansı standart meyllənmə ilə təzələnir?

...

$$S = 5 \cdot 10^{-8} m$$

.....

$$S = 4 \cdot 10^{-9}$$

..

$$S = 5 \cdot 10^{-10} m$$

● .

$$S = 5 \cdot 10^{-10} m$$

....

$$S = 4 \cdot 10^{-11}$$

278 .

Suyun uçluk nöqtəsi 0,01⁰ C temperaturada hansı tezyiqdə bərabərdir?

4,75 mm cive sütunu

5,81 mm cive sütunu

● 4,56 mm cive sütunu

4,81 mm cive sütunu

4,80 mm cive sütunu

279 Suyun üçlük nöqtəsi 4,56 mm cive sütunu tezyiqdə hansı temperatura bərabərdir?

0,04⁰ C –ye

.....

0,03⁰ C –ye

..

0,06⁰ C –ye

● .

0,01⁰ C –ye

.....

0,04⁰ C –ye

280 Platin-iridium ərintisindən İngiltərədə hazırlanmış çəki daşları neçənci ildə Metrik konvensiyaya əsasən Rusiyaya verilmişdir?

1885

1890

● 1889

1860

1870

281 Işıq kəmiyyətlərinin ölçülmələrinin vəhdəti hansı standartla təmin olunur?

ГОСТ 8.061 - 80

● ГОСТ 8.023 - 90

ГОСТ 8.021 - 84

ГОСТ 8.025 - 75

ГОСТ 8.072 - 75

282 1979-cu ildə neçənci Ölçü və Çəki üzrə Baş Konfransda keçirildi?

- XVI
- VII
- X
- VI

283 ГОСТ 8.023 – 90 standartıyla hansı kəmiyyət təyin olunur?

- su
- yol
- qaz
- hava
- işıq

284 Beynəlxalq temperatur şkalası BTŞ – 90 neçənci ildə qəbul edilmişdir?

- 1987
- 1985
- 1993
- 1991
- 1989

285 Suyun üçlük nöqtəsi hansı nöqtədir?

- ancaq suyun olması nöqtəsidir
- eyni zamanda buzun, suyun və buxarın olması nöqtəsidir
- eyni zamanda suyun və buxarın olması nöqtəsidir
- eyni zamanda buzun və buxarın olması nöqtəsidir
- eyni zamanda suyun və buzun olması nöqtəsidir

286 Eyni zamanda buzun, suyun və buxarın olması nöqtəsi suyun hansı nöqtəsidir?

- üçlük nöqtəsi
- suyun və buzun olması nöqtəsidir
- ancaq suyun olması nöqtəsidir
- buzun olması nöqtəsidir
- buxarın olması nöqtəsidir

287 Kütlənin ölçmə vasitəsi kimi dövlət ilkin etalonu və dövlət yoxlama sxemi hansı standartla görə təyin edilir ?

- ГОСТ 8.023 – 90
- ГОСТ 8.061 – 80
- ГОСТ 8.072 – 75
- ГОСТ 8.025 – 75
- ГОСТ 8.021 – 84

288 .

Kiloqram İngiltərə firması Conson, Matey və K³ tərəfindən platin erintisindən hazırlanmış ceki daşları vasitəsilə tezelenir. Bu ceki daşında neçə faiz platin və neçə faiz iridium istifadə edilmişdir?

- 80% Pt və 20 % İr
- 92% Pt və 8 % İr
- 93% Pt və 7 % İr
- 90% Pt və 10 % İr
- 87% Pt və 13 % İr

289 Etalon çəki daşlarının tərkibində hansı metallardan istifadə edilmişdir?

- mis və gümüş

- qızıl və mis
- platin və mis
- platin və qızıl
- platin və iridium

290 Kütlə vahidi-kiloqram – hansı ölçüyə və formaya malikdir?

- silindr formalı, hündürlüyü və oturacağının diametri 39 mm
- piramida formalı, eni və hündürlüyü 52 mm
- kub formalı, eni və hündürlüyü 47 mm
- kub formalı, eni 23 mm, hündürlüyü 38 mm
- silindr formalı, hündürlüyü 42 mm, oturacağının diametri 39 mm

291 Dünyada ilk dəfə 1799-cu ildə rəsmi təsdiq olunmuş etalon hansıdır?

- arxiv metri
- Steradian
- metrin kripton etolanu
- mol
- kvant etalonları

292 Silindr formalı, hündürlüyü və oturacağının diametri 39 mm hansı ölçü vahididir?

- kiloqram
- kub
- kub formalı
- piramida
- metr

293 Arxiv metri etalonu neçənci ildə təsdiq olunmuşdur?

- 1867
- 1799
- 1920
- 1798
- 1903

294 Metr işığın vakuumda $1/299792458$ zaman intervalında keçdiyi yolun uzunluğudur. Bu tərif Ölcü və Çəki üzrə XVII Baş Konfrans neçənci ildə qəbul etmişdir?

- 1960
- 1985
- 1983
- 1973
- 1970

295 Ölçü və Çəki üzrə XIII Baş Konfrans saniyənin hazırkı qiymətini (9192631770 ədədi) neçənci ildə qəbul etmişdir?

- 1970
- 1965
- 1960
- 1971
- 1967

296 Bir mol suyun kütləsi neçə qram təşkil edir?

- 8
- 32

- 18
- 10
- 2

297 Əgər maddəni təşkil edən struktur elementlərinin sayı məlumdursa, onda maddənin miqdarını mollarla necə təyin edirlər?

- Avoqadro ədədindən struktur elementlərinin sayını çıxmaqla struktur elementlərinin sayının üzərinə Avoqadro ədədini gəlməklə struktur elementlərinin sayından Avoqadro ədədini çıxmaqla
- struktur elementlərinin sayını Avoqadro ədədinə bölməklə struktur elementlərinin sayını Avoqadro ədədinə vurmaqla

298 Fiziki kəmiyyətlərin təzələnmən əsas vahidləri hansı variantda tam verilir?

- volt, nyuton, paskal, om, coul, vatt, metr
- Kelvin, coul, kiloqram, om, volt, vatt, paskal
- saniyə, metr, kiloqram, kelvin, kandella, amper, mol
- saniyə, metr, coul, radian, simens, vatt, volt,
- coul, paskal, vatt, amper, simens, volt, nyuton

299 Hansı etalonlara dövlət etalonları deyilir?

- müqayisə və işçi etalonlarına
- ilkin və xüsusi etalonlara
- nüsxə və müqayisə etalonlarına
- şahid və nüsxə etalonlarına
- müqayisə etalonlarına

300 İlkin və xüsusi etalonlar hansı etalonlara deyilir?

- şahid və nüsxə etalonlarına
- müqayisə etalonlarına
- dövlət etalonları
- müqayisə və işçi etalonlarına
- nüsxə və müqayisə etalonlarına

301 Vahidlərin ölçülərinin təzələnməsi neçə formada aparıla bilər?

- 2
- 3
- 4
- 5
- 1

302 Sİ vahidlər sisteminə daxil olan vahidlər və onların ölçüləri haqqında informasiya hansı standartda verilmişdir?

- ГОСТ 20780 - 81
- ГОСТ 8.417 - 81
- ГОСТ 18.101 - 82
- ГОСТ 2.034 - 83
- ГОСТ 2.201 - 80

303 Ölçmələrin vəhdəti nəyə deyilir?

Ölçmələrin elə vəziyyətinə deyilir ki, burada ölçülən kəmiyyətlərin qiymətləri müəyyən dəqiqliklə onlara qoyulan tələblərə cavab verir

Ölçmələrin elə vəziyyətinə deyilir ki, burada ölçülən kəmiyyətlərin hər birinin qiyməti müxtəlif vahidlərlə ifadə olunur

Ölçmələrin elə vəziyyətinə deyilir ki, burada onlar müəyyən dəqiqliklə aparılır

Ölçmələrin elə vəziyyətinə deyilir ki, burada ölçmələrin düzgünlüyü təmin olunur

- Ölçmələrin elə vəziyyətinə deyilir ki, burada ölçmələrin düzgünlüyü təmin olunur və ölçülən kəmiyyətlərin qiymətləri anuniləşdirilmiş vahidlərlə ifadə olunur

304 Ölçmələrin vəhdəti o zaman təmin olunur ki, həmişə və hər yerdə sıfır ölçüsü eyni olsun. Bu, hansı şkala üzrə aparılan ölçmələrin vəhdətini təmin etmək üçün daha vacibdir?

- cərgə şkalası
- adların şkalası
- mütləq şkala
- nisbətələr şkalası
- intervallar şkalası

305 Ölçmələrin vəhdətinin təmin olunmasının texniki bazası nədən ibarətdir?

fiziki kəmiyyətlərin törəmə vahidlərinin riyazi üsullarla müəyyən edilməsindən

fiziki kəmiyyətlərin vahidlər sisteminin formalaşdırılmasından

fiziki kəmiyyətlərin əlavə və törəmə vahidlərinin təyin edilməsi sistemindən

fiziki kəmiyyətlərin ölçülərinin texniki vasitələrin köməyi ilə təzələnməsindən

- fiziki kəmiyyətlərin müəyyən ölçülərinin təzələnməsi və onlar haqqında informasiyanın ölkədə olan bütün ölçmə vasitələrinə ötürülməsi sistemindən

306 Hansı ölçü şkalasında qeyri-məlum ölçü sıfırla müqayisə olunur?

statik ölçmə şkalasında

intervallar şkalasında

- cərgə şkalasında
- nisbətələr şkalasında
- dinamik ölçmə şkalasında

307 Ölçmələrin vəhdətinin təmin olunmasının hüquqi əsasını təşkil edən qanunverici metrologiya nələri nəzərdə tutur?

dövlətin və istehsalatın qayda-qanunlarını

yüksək dəqiqliyə malik ölçmə vasitələrinin olmasını

- dövlət aktlarının və müxtəlif səviyyəli normativ-texniki sənədlərin tətbiqini

dövlət və sahə standartlarının olmasını

fiziki kəmiyyətlərin müəyyən ölçülərinin təzələnməsini və onlar haqqında informasiyanın əldə edilməsini

308 İdarə və müəssisələrdə ölçmələrin vəhdətinin təmin olunması üzrə aparılan işlər bu təşkilatların hansı iş növlərinə aid edilir?

uçota alınmayan

- əsas
- əlavə
- köməkçi
- uçota alınan

309 Dövlət səviyyəsində ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi üzrə fəaliyyət nə ilə rəqlamentləşdirilir ?

metroloji qaydaların, tələblərin və normaların işlənilib hazırlanması

standart nümunələrin tətbiqi

ölçmə vasitələrinə konstruktor sənədlərinin hazırlanması

- ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi üzrə dövlət sisteminin standartları və ya metroloji xidmət orqanlarının normativ sənədləri
- ölçmələrin vəhdətinin təminatının texniki bazasının yaradılması

310 Ölçmələrin vəhdətinin təminatının lazımı səviyyədə saxlanmasına kim nəzarət edir?

dövlət təşkilatları

- dövlət və idarə metroloji xidmətləri
- konstruktor və texnoloji bürolar
- nazirliklərin idarə və təşkilatları
- müəssisələrin müvafiq bölmələri

311 Dövlət və idarə metroloji xidmətləri Nəyə nəzarət edir?

konstruktor və texnoloji bürolara
dövlət təşkilatlarına
müəssisələrin müvafiq bölmələrinə
nazirliklərin idarə və təşkilatlarına

- ölçmələrin vahidinin təminatına

312 Ölçmələrin düzgünlüyü təmin edən və ölçülən kəmiyyətlərin qiymətləri qanuniləşdirilmiş vahidlərinə nə deyilir?

- Ölçmələrin vahidi
- Ölçmələrin elə vəziyyətinə deyilir ki, burada onlar müəyyən dəqiqliklə aparılır
- Ölçmələrin qiymətli
- Ölçmələrin kəmiyyətləri
- Ölçmələrin düzgünlüyü

313 Zaman vahidi saniyə hazırda hansı standart meyillənmə ilə təzələnilir?

.....
 10^{-15} san
.
 10^{-6} san
..
 10^{-8} san
...
 10^{-10} san
●
 10^{-13} san

314 .

___ 10^{-13} san standart meyillənmə ilə hansı vahid təzələnilir?

- kiloqram
- dəqiqə
- saat
- metr
- saniyə

315 .

Amperi dövlət ilkin etalonu ilə tarazlaşdıran zaman standart meyillənmə ΔA ne qədər olur?

..
 $\Delta A = 3 \cdot 10^{-6} A$
..
 $\Delta A = 2 \cdot 10^{-6} A$
.....
 $\Delta A \geq 5 \cdot 10^{-5} A$
....
 $\Delta A > 4 \cdot 10^{-6} A$
● ...

$$\Delta A \leq 4 \cdot 10^{-6} A$$

316 .

Sabit elektrik cərəyanını $1 \cdot 10^{-16} - 30 A$ diapazonunda ölçmə vasitələri üçün dövlət ilkin etalonu və dövlət yoxlama sxemi hansı standartlarla müəyyənləşdirilmişdir?

ГОСТ 8.021 - 84

ГОСТ 8.027 - 89

☒ ГОСТ 8.022 - 91

ГОСТ 8.023 - 90

ГОСТ 8.061 - 80

317 Elektrik cərəyan şiddəti amperin təzələnməsi üçün dövlət ilkin etalonu kimi bir qatlı sarıqlı solenoidlərdən istifadə olunur. Daxili solenoid elektrik cərəyanını qoşan zaman hərəkətsiz solenoidin içərisinə müəyyən qüvvə ilə sıxılır. Bu qüvvə hansı düsturla ifadə olunur?

$$F = mIK^2$$

$$F = msG^2$$

☒ ...

$$F = KI^2$$

$$F = \frac{a}{m^2}$$

$$F = \frac{a}{IK^2}$$

318 Kandellanın təzələnməsi zamanı standart meyllənmə nə qədər təşkil edir?

$$2 \cdot 10^{-1} \text{ kd}$$

$$10^{-1} \text{ kd}$$

$$10^{-2} \text{ kd}$$

☒ .

$$10^{-3} \text{ kd}$$

$$2 \cdot 10^{-2} \text{ kd}$$

319 Tezliyinsizium reperinin sabillik müddəti çox deyildir. Odur ki, zaman və tezlik vahidlərini saxlamaq üçün dövlət etalonunun tərkibinə nə daxildir?

maqnit sistemi

detektor

☒ hidrogen mazeri

oksigen qurğusu

həcmi rezonator

320 Bir mol oksigenin kütləsi neçə qrama bərabərdir?

☒ 18

32

6

8

10

321 18 qram oksigenin kütləsi neçə mola bərabərdir?

- 6
- 32
- ☒ 1
- 10
- 8

322 Bir mol hidrogenin kütləsi neçə qram təşkil edir?

- ☒ 2
- 1
- 1,2
- 1,5
- 2,5

323 Bərabərçiyinli tərəzidə F qüvvəsi çəki daşının kütləsi ilə tarazlaşır. Tarazlaşdırıcı çəki daşının kütləsi neçə qram olduqda elektrik cərəyanının şiddəti 1 amper təşkil edir?

- ☒ 8 q
- 13 q
- 12 q
- 10 q
- 6 q

324 2 qram hidrogenin kütləsi neçə mol təşkil edir?

- ☒ 1
- 2,5
- 6
- 1,2
- 1,5

325 ГОСТ 8.022 – 91 standartıyla hansı elektrik cərəyanı üçün dövlət ilkin etalonu və dövlət yoxlama sxemi müəyyənləşdirilmişdir?

- rəngi
- ☒ Sabit
- paralel
- işıqlı
- dəyişən

326 Bərabərçiyinli tərəzidə F qüvvəsi çəki daşının nəyi ilə tarazlaşır?

- ☒ kütləsi
- eni
- diametri
- rəngi
- uzunu

327 Tarazlaşdırıcı çəki daşının kütləsi 8 q qram olduqda elektrik cərəyanının şiddəti neçə amper təşkil edir?

- ☒ 1
- 5
- 4
- 30
- 10

328 Kandellanın müasir dövlət etalonu hansı nominal diapazon qiymətlərinə malikdir?

- 30...60 kd
- 40...120 kd
- ☒ 30...110 kd
- 40...90 kd
- 0...50 kd

329 Işıq şiddətinin vahidi kandellanın təzələnməsi üçün istifadə olunan dövlət ilkin etalonu neçənci ildə təsdiq edilmişdir?

- 1990
- ☒ 1983
- 1985
- 1986
- 1987

330 Hansı ildə Ölçü və Çəki üzrə XVI Baş Konfransda kandellanın yeni təyini qəbul edildi? Bu təyini görə kandella dolayı ölçmələr vasitəsilə təzələnir.

- 1976
- 1983
- 1982
- 1980
- ☒ 1979

331 Maddə və materialların tərkib və xassələrinin standart nümunəsi nədir?

- elə ölçmə vasitəsidir ki, onunla maddələrin tərkibi öyrənilir və lazımı nəticələr əldə edilir
- maddə şəklində elə ölçmə vasitəsidir ki, onunla birbaşa ölçmələr aparmaq və nəticələr almaq olar
- maddə və ya material şəklində elə ölçmə vasitəsidir ki, onu hər bir ölçmədə istifadə etmək olar
- ☒ maddə (materiallar) şəklində elə ölçmə vasitəsidir ki, onun tərkibi və ya xassələri attestasiya vasitəsilə təyin edilmişdir
- material şəklində elə ölçmə vasitəsidir ki, onunla xətasız ölçmələr aparmaq mümkündür

332 İstehsalat şəraitində hansı ölçmə vasitələrindən istifadə olunur?

- nümunəvi ölçmə vasitələrindən
- ilkin və ya xüsusi etalonlardan
- müqayisə və xüsusi etalonlardan
- şahid və nüsxə etalonlardan
- ☒ işçi ölçmə vasitələrindən

333 Yoxlama sxemləri neçə növə bölünür?

- 6
- 5
- 2
- ☒ 3
- 4

334 Vahid ölçülərin ötürülməsi metodu kimi bilavasitə müqayisə metodu və digər metodlardan istifadə olunur. Müqayisənin nəticəsi təsadüfi kəmiyyət olduğundan səpələnmənin təsirini nəzərə almamaq üçün müqayisə vaxtı alınmış meyllənmə işçi ölçmə vasitəsinin standart meyllənməsindən nə qədər az olmalıdır?

- ☒ 3 dəfə
- 80 %
- 1,5 dəfə
- 2,0 dəfə

2,5 dəfə

335 İşçi ölçmə vasitələrindən harada istifadə olunur?

- ☐ nümunəvi ölçmə vasitələrində
- ☐ ilkin və ya xüsusi etalonlarda
- ☐ müqayisə və xüsusi etalonlarda
- ☐ şahid və nüsxə etalonlarda
- ☒ istehsalatda

336 Dövlət metroloji nəzarətə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☐ ölçmə vasitələrinin təmir edilməsi hüququnun lisenziyalaşdırılması
- ☐ yeni ölçmə vasitələrinin yaradılması
- ☐ ölçmə vasitələrinin hazırlanması
- ☒ etalonların yoxlanılması
- ☐ ölçmə vasitələrinin saxlanması və daşınması

337 Standart nümunələr neçə proses vasitəsilə ölçmələrin vahdətini və tələb olunan dəqiqliyinin təmin edilməsi üçün tətbiq edilir?

- ☒ 4
- ☐ 3
- ☐ 6
- ☐ 2
- ☐ 5

338 Lokal yoxlama sxemi hansı ölçmə vasitələrini əhatə edir?

- ☒ konkret metroloji orqana təhkim olunmuş ölçmə vasitələrini
- ☐ ölkədə olan bütün ölçmə vasitələri parkını
- ☐ Nazirliklərin təşkilatlarında olan bütün ölçmə vasitələrini
- ☐ idarə və şirkətlərin təşkilatlarında olan bütün ölçmə vasitələrini
- ☐ ayrı-ayrı laboratoriyalarda yerləşən ölçmə vasitələrini

339 Dövlət yoxlama sxeminin çertyoju nələri özündə birləşdirir?

- ☐ ölçmələrin dəqiqliyinin artırılmasını, ölçmə vasitələrinin dəqiqlik siniflərini
- ☒ etalonlar sahəsini, nümunəvi ölçmə vasitələri sahəsini, işçi ölçmə vasitələri sahəsini
- ☐ vahid ölçünün ötürülmə metodunu, ölçmənin aparılma qaydasını
- ☐ ölçmənin dəqiqliyini, alınmış nəticələrin riyazi üsullarla işlənməsini
- ☐ ölçmələrin yerinə yetirilmə ardıcılığını, nümunəvi ölçmə vasitələri sahəsini

340 Ölçmələrin vahdətini aşağıdakılardan hansı təmin edir?

- ☐ Beynəlxalq Ticarət Təşkilatı
- ☐ hüquqi şəxslərin metroloji xidmətləri
- ☒ Dövlət metroloji xidməti
- ☐ ölçmə vasitələrinin Dövlət Reyestri
- ☐ Ölçü və Çəki üzrə Beynəlxalq Büro

341 Nüsxə etalonu vahidlərin ölçülərini nəyə ötürmək üçün istifadə olunur?

- ☒ işçi etalonlara
- ☐ ilkin etalonu
- ☐ xüsusi etalonu
- ☐ şahid etalonu
- ☐ müqayisə etalonuna

342 3 növə bölünən sxemlər nəyə aiddir?

- etalonlara
- yoxlama sxemlərinə
- sürətə
- kəciyə
- uzunluğa

343 Etalonların yoxlanılması aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ölçmə vasitələrinin təmir edilməsi hüququnun lisenziyalandırılmasına
- dövlət metroloji nəzarətə
- ölçmə vasitələrinin hazırlanmasına
- ölçmə vasitələrinin saxlanması və daşınmasına
- yeni ölçmə vasitələrinin yaradılmasına

344 Dövlət metroloji xidməti aşağıdakılardan hansını təmin edir?

- Beynəlxalq Ticarət Təşkilatı
- Ölçü və Çəki üzrə Beynəlxalq Büro
- hüquqi şəxslərin metroloji xidmətləri
- ölçmələrin vahidətini
- ölçmə vasitələrinin Dövlət Reyestri

345 Vahidin ölçüsünü yüksək dəqiqlikli nümunəvi ölçmə vasitələrinə ötürmək üçün, ayrı-ayrı hallarda isə daha dəqiq işçi ölçmə vasitəsinə ötürmək üçün istifadə olunan etalon hansıdır?

- işçi etalonu
- xüsusi etalon
- şahid etalonu
- nüsxə etalonu
- müqayisə etalonu

346 Vahidlərin ölçülərini işçi etalonlara ötürmək üçün istifadə olunan etalon hansıdır?

- müqayisə etalonu
- ilkin etalon
- xüsusi etalon
- şahid etalonu
- nüsxə etalonu

347 Dövlət etalonunun saxlanmasını yoxlamaq və onun xarab olması və ya itməsi hallarında onu əvəz etmək üçün istifadə olunan etalon hansıdır?

- müqayisə etalonu
- nüsxə etalonu
- xüsusi etalon
- şahid etalonu
- işçi etalonu

348 Dövlət etalonları ölkədə kim tərəfindən təsdiq olunur?

- Müvafiq nazirliklər
- Nazirlər Kabineti
- Müvafiq idarə və təşkilatlar
- ölkənin Prezident Aparatı
- Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsi

349 Şahid etalonu nə üçün istifadə olunur?

- işçi üçün
- xüsusi
- nüsxə üçün
- əvəz etmək üçün
- müqayisə üçün

350 Öz vəzifələrinə görə 4 qrupa bölünən etalonlar neçəncidir?

- 6
- 5
- 12
- 3
- 2

351 Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsi ölkədə nələrə təsdiq edir?

- Dəqiqliyi
- Temperaturu
- Nazirlər Kabinetini
- Müvafiq nazirliklər
- Dövlət etalonlarını

352 Aşağıdakı variantların hansında etalonların növləri tam sadalanır?

- dövlət etalonu, etalon- nüsxə, işçi etalonu
- etalon- nüsxə, müqayisə etalonu, şahid etalonu, işçi etalonu
- etalon- nüsxə, şahid etalonu, işçi etalonu
- dövlət etalonu, müqayisə və şahid etalonu
- dövlət etalonu, etalon- nüsxə, müqayisə etalonu, şahid etalonu, işçi etalonu

353 Vahidlərin ölçülərinin ötürülməsinin metroloji zəncirində ən yüksək bənd hansıdır?

- nüsxə etalonu
- müqayisə etalonu
- şahid etalonu
- ilkin və ya xüsusi etalon
- işçi etalonlar

354 Vahidlərin ölçülərinin ötürülməsinin metroloji zəncirində ilkin və ya xüsusi etalon hansı bənddir?

- müqayisə
- nüsxə
- işçi e
- ən yüksək
- şahid e

355 Müxtəlif sahələrdə istifadə olunan ölçmə vasitələrinin eyniliyini və düzgünlüyünü təmin etmək üçün ölçü vahidlərinin etalonlardan nümunəvi, sonra isə işçi ölçmə vasitələrinə ötürülməsinin vahid sistemi yaradılmışdır. Bu sistemə əsasən vahid ölçülərin ötürülmə vasitələrinin dəqiqliyə görə neçə təsnifat qrupu qəbul olunmuşdur?

- 3
- 2
- 6
- 5
- 4

356 Standart nümunələrin hər bir tipi üçün onların attestasiyası zamanı təsir müddəti müəyyənləşdirilir və metroloji xarakteristikaları təyin edilir. Bu müddət neçə il təşkil edir?

- 10 ilə qədər
- 3 ilə qədər
- 17 ilə qədər
- 15 ilə qədər
- 5 ilə qədər

357 3 qrupa bölünən standart nümunələr nədən asılı olur?

- metroloyi orqandan
- Tətbiqolunma sahəsindən
- işçi ölçü
- işçi ölçü cihazı
- xüsusi etalonlardan

358 ГОСТ 8.315 - 97 standartı nə üçün tətbiq edilir?

- Yeyinti
- ГОСТ 8.061 - 80
- Standart nümunələr
- ГОСТ 8.023 - 90
- Tekstil

359 Tətbiqolunma sahəsindən asılı olaraq standart nümunələr neçə qrupa bölünür?

- 7
- 2
- 3
- 4
- 5

360 Standart nümunələr üzrə əsas müddəalar hansı standartda verilmişdir?

- ГОСТ 8.023 - 90
- ГОСТ 8.072 - 75
- ГОСТ 8.061 - 80
- ГОСТ 8.027 - 89
- ГОСТ 8.315 - 97

361 Ölçmə xətlərinin təyin edilməsi və bu xətlərə görə ölçmələrin nəticələrinin qiymətləndirilməsi üçün aşağıdakı proseslərin hansı tətbiq olunmur?

- Standart nümunələr
- dərəcələmə, metroloji attestasiya və ölçmə vasitələrinin yoxlanması
- ölçmələrin yerinə yetirilmə metodikalarının metroloji attestasiyası
- ölçmələrin dəqiqlik göstəricilərinə nəzarət
- maddə və materialların tərkib və xassələrini xarakterizə edən fiziki kəmiyyətlərin müqayisəetmə metodları ilə ölçülməsi

362 Standart nümunələrin neçə metroloji xarakteristikası normalaşdırılır?

- 6
- 7
- 5
- 4
- 3

363 Etalon nədir?

- Vahid ölçünün bərpa olunmasını və saxlanmasını, yoxlama sxeminə əsasən onun özündən aşağıda duran ölçmə vasitələrinə ötürülməsini təmin edən ölçmə vasitəsidir

nümunəvi ölçmə
işçi ölçü
işçi ölçü cihazı
nümunəvi ölçü cihazı

364 Standart nümunələr aşağıdakı proseslərin hansında tətbiq olunmur?

ölçmələrin yerinə yetirilmə metodikalarının metroloji attestasiyası
dərəcələmə, metroloji attestasiya və ölçmə vasitələrinin yoxlanması

- ölçmə xətalının təyin edilməsi və bu xətalara görə ölçmələrin nəticələrinin qiymətləndirilməsi maddə və materialların tərkib və xassələrini xarakterizə edən fiziki kəmiyyətlərin müqayisə etmə metodları ilə ölçülməsi
- ölçmələrin dəqiqlik göstəricilərinə nəzarət

365 Əmələgəlmə xarakterinə görə ölçmə vasitələrinin xətalı hansı növlərə bölünür?

additiv, multiplikativ
mütləq, nisbi

- sistemətik, təsadüfi
- dinamik, statik
- gətirilmiş, cəm

366 Ölçmə vasitələrinin həssaslığı nəyə görə təyin olunur?

şkalanın bölgüsünün şkala həddinə nisbətində görə
dəqiqlik sinfinə görə
nisbi xətanın qiymətinə görə

- çıxış kəmiyyətinin dəyişməsinin giriş kəmiyyətinin dəyişməsinə olan nisbətində görə
- mütləq xətanın qiymətinə görə

367 Ölçmə vasitələrinin metroloji xarakteristikalarının normalaşdırılması məsələləri hansı standartda şərh edilir?

ГОСТ 8.061-80
ГОСТ 8.027-89
ГОСТ 8.023-90
ГОСТ 8.315-97

- ГОСТ 8.009-84

368 Şkalanın ölçmə diapazonunun ən böyük və ən kiçik qiymətləri nədir?

şkalanın məhdudlaşdırılmamış qiymətlər sahəsidir

- ölçmə hədləri
- hesablama qurğusu vasitəsilə təyin edilmiş qiymətlərdir
- şkalanın məhdudlaşdırılmış qiymətlər sahəsidir
- şkalanın göstəriş diapazonunun ən böyük və ən kiçik qiymətləridir

369 Cihazın göstəricisi nəyə deyilir?

bərabərölçülü şkalanın göstərdiyi ədədə
hesabat qurğusu vasitəsilə təyin edilmiş ədədə

- hesablama qurğusu ilə təyin edilmiş və qəbul olunmuş vahidlərlə ifadə olunan kəmiyyətin qiymətinə
- analoqlu cihazın tablosunda göstərilən informasiya
- ədədi cihazın tablosunda göstərilən informasiyaya

370 İki qonşu işrələrin oxları arasındakı məsafə dedikdə nə başa düşülür?

- şkalanın bölgüsünün uzunluğu
- iki qonşu işrələr arasındakı məsafə

şkalanın fiziki kəmiyyətin ən böyük və ən kiçik qiymətləri ilə məhdudlaşmış uzunluğu
kəmiyyətin şkalanın iki qonşu işarələrinə uyğun gələn qiymətlərinin fərqi
hesablama qurğusu vasitəsilə təyin edilmiş ədəd

371 Ölçmə vasitələrinin normalaşdırılan metroloji xarakteristikalarına aşağıdakılardan hansı daxil edilir?

- şkalanın hədləri
adiliyi
təkrarlanması
dövrərin sayı
ölçmə vasitəsinin texniki xarakteristikası

372 Ölçmə vasitələrinin texniki səviyyəsi və keyfiyyət göstəriciləri nə zaman tədqiq olunur?

- ölçməni aparmamışdan əvvəl
emal zamanı
emaldan sonra
- metroloji attestasiya zamanı
ölçmə prosesində

373 ölçmə vasitəsinin metroloji xarakteristikalarının dəyişməsinin təsiredici kəmiyyətlərin və ya giriş signalının qeyri-informativ parametrlərinin dəyişməsindən asılılığına nə deyilir?

- ölçmə vasitəsinin ümumi xarakteristikalarının ölçmə şəraitinin dəyişməsindən asılılığına
təsir funksiyası
ölçmə vasitəsinin informativ və qeyri-informativ parametrlərinin ölçmə şəraitindən asılılığına
ölçmə vasitəsinin normal və işçi şəraitlərindəki xarakteristikalarının fərqi
ölçmə vasitəsinin parametrik sıralarının ölçmə xətlərindən asılılığına

374 Metroloji attestasiya nədir?

- ölçmə vasitəsinin metroloji orqan tərəfindən konstruktiv parametrlərinin öyrənilməsidir
ölçü cihazının konstruktiv parametrlərinin yoxlanmasıdır
ölçmə vasitələrinin normativ sənədlərdə göstərilən tələblərə uyğunluğudur
ölçmə vasitələrinin təmirdən sonra yoxlanmasıdır
ölçmə vasitələrinin metroloji orqan tərəfindən hərtərəfli tədqiqi və alınan nəticəni göstərməklə ona sənəd verilməsidir

375 Ölçmə vasitələrinin neçə normalaşdırılan metroloji xarakteristikaları məlumdur?

- 9
- 7
- 12
- 4
- 11

376 Müqayisəetmə əməliyyatı müqayisəedici qurğu olan komparator vasitəsilə həyata keçirilir. Bu zaman müqayisə olunan kəmiyyətlər arasında hansı riyazi əməliyyat aparılır?

- hər iki kəmiyyət sıfırla müqayisə olunur
bir kəmiyyət o birinə vurulur
bir kəmiyyət o birinə bölünür
bir kəmiyyət o biri ilə toplanır
bir kəmiyyət o birindən çıxılır

377 Ölçülən kəmiyyətin və ya ölçü informasiya signalının növünə, həmçinin signalın işlənmə üsuluna görə ölçü cihazları hansı növlərə bölünür?

müqayisəedici, çevirici

- ☐ kəsilməz, diskret
- ☒ analoqlu, ədədi
- ☐ birkanallı, ikikanallı
- ☐ birkanallı, çoxkanallı

378 Ölçülən kəmiyyətin və ya ölçü informasiya signalının növünə və işlənmə üsuluna görə ölçmə cihazları neçə növə bölünür?

- ☐ 6
- ☒ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☐ 5

379 .

$y = f(x)$ asılılığı ölçmə qurgusunun hansı xarakteristikasını ifadə edir?

- ☐ etibarlılıq
- ☐ dinamik
- ☐ statik
- ☒ statistik
- ☐ parametrik

380 .

Bu cür ölçmənin nəticəsi o zaman qənaətbəxş hesab edilir ki, üzərində birbaşa ölçmə aparılan kəmiyyətlə axtarılan kəmiyyət arasında funksional asılılıq olsun, yəni $F(y; x_1, x_2, x_3, \dots, x_n) = 0$ Bu, hansı ölçmələrə aiddir?

- ☐ birbaşa ölçmələrə
- ☐ birgə ölçmələrə
- ☒ dolayı yolla ölçmələrə
- ☐ cəməşdirmə ölçmələrinə
- ☐ nisbi ölçmələrə

381 Aşağıda göstərilən xarakteristikalardan hansı ölçmə xarakteristikalarına aiddir ?

- ☐ davamlılıq
- ☐ fiziki kəmiyyət
- ☐ ölçmə vasitəsinin qabarit ölçüləri
- ☐ ölçmənin sürəti
- ☒ ölçmənin etibarlılığı

382 Ölçmələrin nəticələrinin sisteməlik xətlərinin sıfıra yaxınlaşmasını əks etdirən göstərici ölçmələrin hansı xarakteristikasına aiddir ?

- ☐ ölçmənin dəqiqliyi
- ☐ ölçmə xətləri
- ☐ ölçmələrin yaxınlığı
- ☐ ölçmənin etibarlılığı
- ☒ ölçmənin düzgünlüyü

383 Ölçmələrin neçə əsas xarakteristikaları vardır ?

- ☐ 5
- ☒ 6
- ☐ 4
- ☐ 3
- ☐ 2

384 Fiziki kəmiyyətlərin vahidlərinin təzələnməsi məqsədilə aparılan ölçmələr hansı ölçmələrdir?

- texniki ölçmələr
- kompleks ölçmələr
- texnoloji ölçmələr
- təkrar ölçmələr
- metroloji ölçmələr

385 Müxtəlif şəraitlərdə və müxtəlif dəqiqlikli ölçmə vasitələrinin köməyiylə aparılan ölçmələrə hansı ölçmələr deyilir?

- nisbi ölçmələr
- qeyri-bərabərdəqiqlikli ölçmələr
- mütləq ölçmələr
- bərabərdəqiqlikli ölçmələr
- bilavasitə qiymətləndirmə

386 Bu cür ölçmələr zamanı kəmiyyəti onunla eyni adlı olan və ölçü vahidi rolunu oynayan digər kəmiyyətlə müqayisə edirlər. Bu, hansı ölçmələrə aiddir?

- mütləq ölçmələrə
- cəmləşdirmə ölçmələr
- birgə ölçmələrə
- dolayı ölçmələr
- nisbi ölçmələrə

387 Dəqiqlik xarakteristikasına görə ölçmələr neçə qrupa bölünür?

- 4
- 3
- 6
- 5
- 2

388 Hansı xarakteristikasına görə ölçmələr qruplara bölünür?

- düzgün cavab yoxdur
- dəqiqlik
- etibarlılıq
- dözümlülük
- heç bir

389 Axtarılan kəmiyyətin ədədi qiyməti birbaşa ölçmə nəticəsində müxtəlif tərkibli kəmiyyətlər üçün alınmış tənliklər sisteminin həlli nəticəsində tapılmış olsun ölçməyə necə ölçmə deyilir?

- cəmləşdirmə ölçmə
- birbaşa ölçmələri apardıqdan sonra nəticələrin hesabı əl ilə və ya avtomatik yerinə yetirilən ölçmələrə
- ölçülən kəmiyyətin onunla eyni adlı olan ölçmə
- iki və çox eyni adlı kəmiyyətlərin aralarında asılılıq tapmaq üçün onların eyni vaxtda ölçülmə
- birbaşa ölçmələri apardıqdan sonra hesabı ancaq əl ilə yerinə yetirilən ölçmə

390 Dolayı ölçmələrə hansı ölçmələr aiddir?

- birbaşa ölçmələri apardıqdan sonra hesabı əl ilə və ya avtomatik yerinə yetirilən ölçmələr
- axtarılan kəmiyyətin ədədi qiyməti birbaşa ölçmə nəticəsində müxtəlif tərkibli kəmiyyətlər üçün alınmış tənliklər sisteminin həlli nəticəsində tapılır
- burada birbaşa ölçmələri apardıqdan sonra hesabat ancaq avtomatik həyata keçirilir
- iki eyni adlı kəmiyyətlərin aralarında asılılıq tapmaq üçün onların eyni vaxtda ölçülməsi
- ölçülən kəmiyyətin onunla eyni adlı olan və ölçü vahidi rolunu oynayan digər kəmiyyətlə müqayisə edilməsi

391 Axtarılan kəmiyyəti birbaşa ölçmələrlə tapmaq mümkün deyil və ya çox çətindir, yaxud birbaşa ölçmələr aşağı dəqiqliyə malik nəticələr verir bu hallarda hansı ölçmələr geniş tətbiq olunur?

- əlavə fiziki kəmiyyətlərin qiymətləri
- dolay yolla
- birbaşa
- bir neçə kəmiyyətin ölçülməsi
- əsas fiziki kəmiyyətlər

392 Birbaşa ölçmə nədir?

- ölçülən kəmiyyətin həqiqi qiymətinin tapılmasıdır
- ölçülən kəmiyyətin riyazi düstur ilə təyini
- ölçülən kəmiyyətin qiymətinin təcrübə yolu ilə bilavasitə ölçü cihazının köməyi ilə tapılmasıdır
- ölçülən kəmiyyətin məlum sabitlər ilə müqayisə edilməsidir
- ölçmənin xətasız icra edilməsidir

393 Ölçülən kəmiyyətin qiymətinin təcrübə yolu ilə bilavasitə ölçü cihazının köməyi ilə tapılması nədir?

- ölçmənin xətasız icra edilməsidir
- ölçülən kəmiyyətin riyazi düstur ilə təyini
- Birbaşa ölçmə
- ölçülən kəmiyyətin məlum sabitlər ilə müqayisə edilməsidir
- ölçülən kəmiyyətin həqiqi qiymətinin tapılmasıdır

394 Ölçülən kəmiyyətin zamandan asılılığının xarakterinə görə ölçmələrin hansı növləri var?

- birbaşa və dolay
- mütləq və cəmləşdirmə
- statik və dinamik
- additiv və multiplikativ
- birgə və nisbi

395 Ölçmə vasitələrinin yoxlanması onların xətalarının təyin edilməsində və istifadəyə yararlılığının müəyyənləşdirilməsindən ibarətdir. Bu cür yoxlamalar kim tərəfindən aparılır?

- metroloyi orqan tərəfindən
- müəssisələrin xidməti bölmələri tərəfindən
- istehsalçı müəssisələrin texnoloqları tərəfindən
- konstruktor büroları tərəfindən
- nəzarətlərin nümayəndələri tərəfindən

396 Xətalər ölçülən kəmiyyətdən asılılıq xarakterinə görə hansı xətalara bölünür?

- additiv, multiplikativ, xətti-multiplikativ, cəm
- additiv, qeyri-multiplikativ, sistemativ
- xətti-multiplikativ, sistemativ, təsadüfi
- mütləq, nisbi, gətirilmiş, cəm
- statik, dinamik, sistemativ, təsadüfi

397 Ölçmə vasitələrinin əlavə xətalrı hansı şərait üçün normalaşdırılır?

- laboratoriya şəraiti üçün
- istehsalat və sınaq şəraiti üçün
- müəssisə şəraiti üçün
- işçi şərait üçün
- normal şərait üçün

398 Ölçmə vasitəsinin çevirmə statik xarakteristikası nəyə deyilir?

çıxış kəmiyyətinin dəyişməsinin giriş kəmiyyətinin dəyişməsinə olan nisbətində

çıxış signalının informativ parametrinin giriş signalının zamana görə dəyişən parametrlərindən asılılığını ifadə edən əlaqəyə

- çıxış signalının informativ parametrlərinin giriş signalının sabit informativ parametrlərindən asılılığını ifadə edən əlaqəyə

cihazın şkalasının ölçülən kəmiyyətin qiymətlərinə uyğun dərəcələnməsinə

ədədi ölçü cihazlarında signalın kvantlaşdırılmasına

399 Ölçmə hədləri nədir?

şkalanın məhdudlaşdırılmamış qiymətlər sahəsidir

hesablama qurğusu vasitəsilə təyin edilmiş qiymətlərdir

- şkalanın ölçmə diapazonunun ən böyük və ən kiçik qiymətləridir
- şkalanın göstəriş diapazonunun ən böyük və ən kiçik qiymətləridir
- şkalanın məhdudlaşdırılmış qiymətlər sahəsidir

400 Hesablama qurğusu ilə təyin edilmiş və qəbul olunmuş vahidlərlə ifadə olunan kəmiyyətin qiymətinə nə deyilir?

analoqlu cihazın tablosu

hesabat qurğusu vasitəsilə təyin edilmiş ədəd

ədədi cihazın tablosunda göstərilən informasiyaya

- Cihazın göstəricisi
- bərabərölçülü şkalanın göstərdiyi ədəd

401 Ölçmə vasitələrinin normalaşdırılan metroloji xarakteristikalarına aşağıdakılardan hansı daxil edilmir?

- ölçmə vasitəsinin texniki xarakteristikası
- ölçmələrin hədləri
- şkalanın hədləri
- çıxış kodu, kodların dərəcələrinin sayı
- ölçmə qurğusunun tam giriş müqaviməti

402 Ölçmə vasitələrinin normalaşdırılan metroloji xarakteristikalarına aşağıdakılardan hansı daxil edilir?

- çıxış kodu, kodların dərəcələrinin sayı
- dövrələrin sayı
- təkrarlanması
- adiliyi
- ölçmə vasitəsinin texniki xarakteristikası

403 Ölçmə vasitələrinin mütləq həssaslığı hansı asılılıqla xarakterizə olunur?

.....

$$S = \Delta y / (\Delta x / x) - 100$$

- ...

$$S = \Delta y / \Delta x$$

..

$$S = y f(x)$$

.

$$S = \Delta y / (\Delta x / x)$$

.....

$$S = y / (\Delta x / x) - 100$$

404 Qeyri-xətti ölçü cihazlarının həssaslığı giriş signalından asılıdır. Bu həssaslığı xarakterizə etmək üçün nisbi həssaslıqdan istifadə olunur. Aşağıdakı ifadələrdən hansı nisbi həssaslığı xarakterizə edir?

.....

$$S = yf(x)$$

$$S = \Delta y f(x) / (\Delta x / x)$$

$$S = yf(x / \Delta x)$$

$$S = \Delta y / (\Delta x / x)$$

$$S = y / (x / \Delta x - 100)$$

405 Ölçmə vasitələrinin metroloji orqan tərəfindən hərtərəfli tədqiqi və alınan nəticəni göstərməklə ona sənəd nədir?

- ölçmə vasitələrinin normativ sənədlərdə göstərilən tələblərə uyğunluğudur
- Metroloji attestasiya
- ölçmə vasitəsinin metroloji orqan tərəfindən konstruktiv parametrlərinin öyrənilməsidir
- ölçü cihazının konstruktiv parametrlərinin yoxlanmasıdır
- ölçmə vasitələrinin təmirdən sonra yoxlanmasıdır

406 Ölçmə vasitəsinin metroloji xarakteristikası nəyə deyilir?

- ölçmə vasitələrinin dinamik xarakteristikalarına
- ölçmələrin nəticələrinə və onların dəqiqliyinə təsir edən ölçmə vasitələrinin xassələrinə
- ölçmə vasitələrinin geniş tətbiq olunmasına şərait yaradan faktorların məcmusuna
- ölçmələrin nəticələrinə təsir edən faktorlara
- ölçmə vasitələrinin additiv və multiplikativ xətlərinə

407 Struktur prinsipinə görə ölçü cihazları və qurğuları hansı növlərə bölünür?

- birbaşa təsirli və müqayisəetmə yolu ilə ölçmələr aparən cihazlara
- birkanallı və ikikanallı cihazlara
- birkanallı və çoxkanallı cihazlara
- analoqlu və ədədi cihazlara
- göstərici və qeydedici cihazlara

408 Ölçmə vasitələri böyük müxtəlifliyə malik olduğundan onları müxtəlif xassələrə görə sinifləşdirirlər. Aşağıdakılardan hansı bu xassələrə aid deyildir?

- ölçmə qurğularından istifadəyə görə
- istifadə olunan ölçmə metodlarına görə
- ölçülən kəmiyyətin və yaxud ölçü informasiya siqnalının növünə görə
- istifadə olunan fiziki proseslərə görə
- quruluş (struktur) sxeminin xüsusiyyətlərinə görə

409 Nəyə görə ölçmə cihazları 2 növə bölünür?

- yeniliyinə
- işığına
- sürətinə
- informasiya siqnalının növünə və işlənmə üsuluna
- informasiya üsuluna

410 Ölçmə vasitələri neçə növə bölünür?

7
5
4

3

● 6

411 Aşağıda göstərilən xarakteristikalardan hansı ölçmə xarakteristikalarına aiddir ?

- davamlılıq
- ölçmənin sürəti
- fiziki kəmiyyət
- ölçmə vasitəsinin qabarit ölçüləri
- fiziki kəmiyyətin əsl qiyməti

412 Ölçmələrin nəticələrinin ölçülən kəmiyyətin əsl qiymətinə yaxınlığını əks etdirən keyfiyyət göstəricisi ölçmələrin hansı xarakteristikasına aiddir?

- ölçmələrin yaxınlığı
- ölçmənin düzgünlüyü
- ölçmənin dəqiqliyi
- ölçmə xətaləri
- ölçmənin etibarlılığı

413 Ölçmə xətası nədir?

- ölçmənin nəticələrinə inanma dərəcəsidir
- ölçmə nəticəsində alınmış qiymətin ölçülən kəmiyyətin işçi şəraitindəki qiymətindən meylliyidir
- ölçmə nəticəsində alınmış qiymətin ölçülən kəmiyyətin normal qiymətindən meylliyidir
- ölçmə nəticəsində alınmış qiymətin ölçülən kəmiyyətin əsl qiymətindən meylliyidir
- ölçmənin nəticəsinin ölçülən kəmiyyətin əsl qiymətinə yaxınlığını əks etdirən keyfiyyət göstəricisidir

414 Ölçmələrin neçə əsas xarakteristikaları vardır ?

- düzgün cavab yoxdur
- 4
- 3
- 2
- 5

415 Təkrar ölçmələr hansı ölçmələrdir?

- kompleks
- vahidlərinin təzələnməsi məqsədilə aparılan
- metroloji
- texniki
- texnoloji

416 Bu ölçmə metodunun məqsədi müxtəlif fiziki kəmiyyətlərin ölçülərlə müqayisəsi nəticəsində onların ədədi qiymətlərinin təyin edilməsidir. Bu, hansı metoddur?

- ölçü ilə müqayisə metodu
- elementlər üzrə ölçmə metodu
- bilavasitə qiymətləndirmə metodu
- birgə ölçmə metodu
- kompleks ölçmə metodu

417 Əsas fiziki kəmiyyətlərin birbaşa ölçülməsinə əsaslanan ölçmələrə aşağıdakı ölçmələrdən hansı aiddir ?

- cəmləşdirmə ölçmələr
- birgə ölçmələr
- nisbi ölçmələr
- mütləq ölçmələr

dolayı yolla ölçmələr

418 Bərabərdəqiqlikli ölçmələr hansı ölçmələrə deyilir?

qeyri-bərabərdəqiqlikli ölçmələr
mütləq ölçmələr

- eyni şəraitdə və eyni dəqiqlikli ölçmə vasitələrinin köməyiylə aparılan nisbi ölçmələr
bilavasitə qiymətləndirmə

419 .

Bu cür ölçmənin neticesi o zaman qənaətbəxş hesab edilir ki, üzərində birbaşa ölçmə aparılan kəmiyyətlə axtarılan kəmiyyət arasında funksional asılılıq olsun, yəni $F(y; x_1, x_2, x_3, \dots, x_n) = 0$ Bu, hansı ölçmələrə aiddir?

- dolayı yolla ölçmələrə
cəməşdirmə ölçmələrinə
birgə ölçmələrə
nisbi ölçmələrə
birbaşa ölçmələrə

420 Birgə ölçmələr nədir?

birbaşa ölçmələri apardıqdan sonra nəticələrin hesabı əl ilə və ya avto-matik yerinə yetirilən ölçmələrdir
birbaşa ölçmələri apardıqdan sonra hesabı ancaq əl ilə yerinə yetirilən ölçmələrdir
axtarılan kəmiyyətin ədədi qiyməti birbaşa ölçmə nəticəsində müxtəlif tərkibli kəmiyyətlər üçün alınmış tənliklər sisteminin həlli nəticəsində tapılır

- iki və çox eyni adlı kəmiyyətlərin aralarında asılılıq tapmaq üçün onların eyni vaxtda ölçülməsidir
ölçülən kəmiyyətin onunla eyni adlı olan və ölçü vahidi rolunu oynayan digər kəmiyyətlə müqayisə edilməsidir

421 Dolayı yolla ölçmələr hansı hallarda geniş tətbiq olunur?

- əsas fiziki kəmiyyətlər təyin edən zaman lazımi dəqiqlikli nəticə almaq tələb olunur
axtarılan kəmiyyəti birbaşa ölçmələrlə tapmaq mümkün deyil və ya çox çətindir, yaxud birbaşa ölçmələr aşağı dəqiqliyə malik nəticələr verir
birbaşa ölçmələrlə iqtisadi göstəriciləri ölçmək mümkün deyil
əlavə fiziki kəmiyyətlərin qiymətlərinin təyin edilməsi tələb olunur
bir neçə kəmiyyətin ölçülməsi zamanı az xətalarla lazımi nəticəni almaq tələb olunur

422 Ölçmə üsulu nəyə deyilir?

- cihazın göstərişinin etalon ilə müqayisəsinə
ölçü cihazının düzgün seçilməsinə
ölçülən fiziki kəmiyyətin funksional təyininə
ölçülən kəmiyyətin ölçü vahidi ilə müqayisəsinə
ölçülən kəmiyyətin həqiqi qiymətinin tapılmasına

423 Ölçülən kəmiyyətin ölçü vahidi ilə müqayisəsinə nə deyilir?

- ölçülən fiziki kəmiyyətin funksional təyini
ölçü cihazının düzgün seçilməsi
ölçülən kəmiyyətin həqiqi qiymətinin tapılması
ölçmə üsulu
cihazın göstərişinin etalon ilə müqayisəsi

424 Ölçmə nəticələrinin alınması üsullarına görə ölçmələr neçə qrupa bölünür?

- 4
6
5

2
3

425 Ölçmənin nəticələrinə inanma dərəcəsi ölçmələrin hansı xarakteristikasına aiddir?

- ölçmə xətası
- ölçmənin etibarlılığı
- ölçmələrin yaxınlığı
- ölçmənin düzgünlüyü
- ölçmənin dəqiqliyi

426 Metroloyi orqan tərəfindən nələr yoxlanılır?

- istehsalçı müəssisələri
- müəssisələrin xidməti bölmələri
- istehsalçı müəssisələrin texnoloqları
- konstruktor büroları
- ölçmə vasitələri

427 Ölçü cihazının gətirilmiş xətası hansı düsturla ifadə olunur?

$$\gamma = \frac{\Delta - x_n}{x_{norm}} \cdot 100$$

$$\Delta = x_n - x$$

$$\Delta x = \frac{x_n}{x} \cdot 100$$

$$\delta = \frac{\Delta}{x} \cdot 100$$

$$\gamma = \frac{\Delta}{x_{norm}} \cdot 100$$

428 Ölçmə vasitələrinin xətalrı ifadə olunma üsuluna görə hansı xətalara bölünür?

- statik, dinamik, təsadüfi
- additiv, multiplikativ, sistemativ
- mütləq, nisbi, gətirilmiş, cəm
- multiplikativ, sistemativ, təsadüfi
- xətti-multiplikativ, sistemativ, statik

429 Ölçmə vasitələrinin əsas xətalrı hansı şərait üçün normalaşdırılır?

- müəssisə şəraiti üçün
- laboratoriya şəraiti üçün
- normal şərait üçün
- istehsalat və sınaq şəraiti üçün
- işçi şərait üçün

430 Çıxış siqnalının informativ parametrlərinin giriş siqnalının sabit informativ parametrlərindən asılılığını ifadə edən əlaqəyə nə deyilir?

çıxış siqnalının informativ parametrlərinin giriş siqnalının zamana görə dəyişən parametrlərindən asılılığını ifadə edən əlaqəyə

- Ölçmə vasitəsinin çevirmə statik xarakteristikası
cihazın şkalasının ölçülən kəmiyyətin qiymətlərinə uyğun dərəcələnməsinə
ədədi ölçü cihazlarında siqnalın kvantlaşdırılmasına
çıxış kəmiyyətinin dəyişməsinin giriş kəmiyyətinin dəyişməsinə olan nisbətinə

431 Ölçmə diapazonu nəyə deyilir?

- şkalanın fiziki kəmiyyətin ən böyük və ən kiçik qiymətləri ilə məhdudlaşmış qiymətlər sahəsinə
şkalanın məhdudlaşmamış qiymətlər sahəsinə
bu diapazonda şkalanın bölgüsünün uzunluğu və qiyməti sabitdir
ölçülən kəmiyyətin elə qiymətlər sahəsinə ki, o kəmiyyət üçün ölçmə xətaləri məlum deyildir
- ölçülən kəmiyyətin elə qiymətlər sahəsinə ki, o kəmiyyət üçün ölçmə vasitələrinin xətaləri normalaşdırılmışdır

432 Şkalanın bölgüsünün uzunluğu dedikdə nə başa düşülür?

- hesablama qurğusu vasitəsilə təyin edilmiş ədəd
iki qonşu işarələr arasındakı məsafə
şkalanın fiziki kəmiyyətin ən böyük və ən kiçik qiymətləri ilə məhdudlaşmış uzunluğu
kəmiyyətin şkalanın iki qonşu işarələrinə uyğun gələn qiymətlərinin fərqi
- iki qonşu işarələrin oxları arasındakı məsafə

433 Ölçmə vasitələrinin normalaşdırılan metroloji xarakteristikalarına aşağıdakılardan hansı daxil edilir?

- ölçmə vasitəsinin texniki xarakteristikası
təkrarlanması
adiliyi
dövrələrin sayı
ölçmələrin hədləri

434 Ölçmə vasitələrinin normalaşdırılan metroloji xarakteristikalarına aşağıdakılardan hansı daxil edilir?

- təkrarlanması
adiliyi
ölçmə vasitəsinin texniki xarakteristikası
ölçmə qurğusunun tam giriş müqaviməti
dövrələrin sayı

435 Təsir funksiyası nəyə deyilir?

- ölçmə vasitəsinin informativ və qeyri-informativ parametrlərinin ölçmə şəraitindən asılılığına
ölçmə vasitəsinin metroloji xarakteristikalarının dəyişməsinin təsiredici kəmiyyətlərin və ya giriş siqnalının qeyri-informativ parametrlərinin dəyişməsindən asılılığına
ölçmə vasitəsinin ümumi xarakteristikalarının ölçmə şəraitinin dəyişməsindən asılılığına
ölçmə vasitəsinin parametrik sıralarının ölçmə xətalərindən asılılığına
ölçmə vasitəsinin normal və işçi şəraitlərindəki xarakteristikalarının fərqinə

436 Analoqlu cihazın şkalasının bölgüsünün qiyməti nəyə deyilir?

- şkalanın fiziki kəmiyyətin ən böyük və ən kiçik qiymətləri ilə məhdudlaşmış uzunluğuna
hesablama qurğusu vasitəsi ilə təyin edilmiş ədədə
iki qonşu işarələr arasındakı məsafəyə
iki qonşu işarələrin oxları arasındakı məsafəyə
- kəmiyyətin şkalanın iki qonşu işarələrinə uyğun gələn qiymətlərinin fərqinə

437 Aşağıdakılardan hansı ölçmə vasitələrinin metroloji xarakteristikalarına aid deyildir?

- ölçmə çeviricisinin və ya ölçünün giriş siqnalının informativ parametrləri
ölçmə vasitələrinin dinamik xarakteristikaları
analoqlu cihazların bərabər ölçülü şkalasının bölgü qiyməti və yaxud qeyri-bərabərölçülü şkalasının bölgüsünün minimal qiyməti

- ölçmə vasitəsinin xətası
təsir funksiyası

438 Dəqiqliklərinə görə ölçü cihazları və qurğuları hansı növlərə bölünür?

- laborator və istehsalat ölçü cihazları və qurğuları
dəyişgən və sabit ölçü cihazları və qurğuları
- nümunəvi və işçi ölçü cihazları və qurğuları
aşağı və yuxarıtezlilikli ölçü cihazları və qurğuları
yuxarıtezlilikli və çoxyuxarıtezlilikli ölçü cihazları və qurğuları

439 Hansı prinsipinə görə ölçü cihazları və qurğuları növlərə bölünür?

- Ölçüsünə
İş rejiminə
- Strukturuna
Rənginə
Temperaturuna

440 Ölçmə vasitəsinin metroloji xarakteristikası nəyə imkan verir?

- ölçmə dəyişdiricilərinin layihələndirilməsinə və istehsalına
köməkçi ölçmə vasitələrinin yaradılmasına və tətbiq edilməsinə
- ölçmə xətasını qiymətləndirməyə və ölçmə vasitələrinin qarşılıqlı əvəz olunmasına
ölçmə vasitəsinin texniki xarakteristikasını dəqiqləşdirməyə
ölçmə vasitəsindən istənilən kimi istifadə etməyə

441 Ölçmə vasitələrinin növləri hansı variantda tam düzgün sadalanır?

- ölçülər, ölçmə çevriciləri, ölçmə qurğuları, xətkəşlər
ölçmə çevriciləri, ölçmə qurğuları, mikrometrlər, ştangensirkullar
ölçülər, ölçmə sistemləri, ölçmə cihazları
- ölçülər, ölçmə çevriciləri, ölçü cihazları, köməkçi ölçmə vasitələri, ölçmə qurğuları, ölçmə sistemləri
ölçülər, ölçmə cihazları, ölçmə sistemləri

442 Aşağıda göstərilən xarakteristikalardan hansı ölçmə xarakteristikalarına aid deyildir ?

- ölçmənin etibarlılığı
ölçmə xətalı
fiziki kəmiyyətin əsl qiyməti
ölçmənin dəqiqliyi
- ölçmə vasitəsinin qabarit ölçüləri

443 Aşağıda göstərilən xarakteristikalardan hansı ölçmə xarakteristikalarına aiddir ?

- davamlılıq
ölçmə vasitəsinin qabarit ölçüləri
fiziki kəmiyyət
ölçmənin sürəti
- ölçmənin dəqiqliyi

444 Aşağıda göstərilən xarakteristikalardan hansı ölçmə xarakteristikalarına aiddir ?

- ölçmənin sürəti
ölçmə vasitəsinin qabarit ölçüləri
- ölçmə xətalı
davamlılıq
fiziki kəmiyyət

445 Ölçmə nəticəsində alınmış qiymətin ölçülən kəmiyyətin əsl qiymətindən meyल्लीyi nədir?

- Ölçmə xətası
- ölçmənin nəticələrinə inanma dərəcəsidir
- ölçmənin nəticəsinin ölçülən kəmiyyətin əsl qiymətinə yaxınlığını əks etdirən keyfiyyət göstəricisidir
- qiymətindən meyllilik

446 Nəzarət edilən parametərə görə məmulatın yararlılığını təyin etmək üçün aparılan ölçmə prosesi necə adlanır ?

- nəzarət
- yoxlama
- attestasiya
- sınaq
- ölçmə

447 Fiziki kəmiyyətin eyni ölçüsünün neçə dəfə təkrar ölçülməsinin nəticəsi riyazi statistikanın tələblərinə uyğun işlənməlidir?

.....
 $n > 8$
 .
 $n = 2$
 ..
 $n = 3$
 ● ...
 $n \geq 4$

 $n \geq 7$

448 Qeyri-bərabərdəqiqlikli ölçmələr hansı ölçmələrə deyilir?

- mütləq ölçmələr
- müxtəlif şəraitlərdə və müxtəlif dəqiqlikli ölçmə vasitələrinin köməyiylə aparılan ölçmələr
- bərabərdəqiqlikli ölçmələr
- bilavasitə qiymətləndirmə
- nisbi ölçmələr

449 Eyni şəraitdə və eyni dəqiqlikli ölçmə vasitələrinin köməyiylə aparılan ölçmələrə hansı ölçmələr deyilir?

- nisbi ölçmələr
- qeyri-bərabərdəqiqlikli ölçmələr
- bərabərdəqiqlikli ölçmələr
- bilavasitə qiymətləndirmə
- mütləq ölçmələr

450 Dəqiqlik xarakteristikasına görə ölçmələr neçə qrupa bölünür?

- 3
- düzgün cavab yoxdur
- 6
- 5
- 4

451 Cəmləşdirmə ölçmə hansı ölçməyə deyilir?

- elə ölçməyə deyilir ki, axtarılan kəmiyyətin ədədi qiyməti birbaşa ölçmə nəticəsində müxtəlif tərkibli kəmiyyətlər üçün alınmış tənliklər sisteminin həlli nəticəsində tapılmış olsun

birbaşa ölçmələri apardıqdan sonra nəticələrin hesabı əl ilə və ya avtomatik yerinə yetirilən ölçmələrə
ölçülən kəmiyyətin onunla eyni adlı olan və ölçü vahidi rolunu oynayan digər kəmiyyətlə müqayisə edilməsinə
iki və çox eyni adlı kəmiyyətlərin aralarında asılılıq tapmaq üçün onların eyni vaxtda ölçülməsinə
birbaşa ölçmələri apardıqdan sonra hesabı ancaq əl ilə yerinə yetirilən ölçmələrə

452 İki və çox eyni adlı kəmiyyətlərin aralarında asılılıq tapmaq üçün onların eyni vaxtda ölçülməsi nədir?

birbaşa ölçmələri apardıqdan sonra nəticələrin hesabı əl ilə və ya avto-matik yerinə yetirilən ölçmələrdir
birbaşa ölçmələri apardıqdan sonra hesabı ancaq əl ilə yerinə yetirilən ölçmələrdir
axtarılan kəmiyyətin ədədi qiyməti birbaşa ölçmə nəticəsində müxtəlif tərkibli kəmiyyətlər üçün alınmış tənliklər
sisteminin həlli nəticəsində tapılır

- birgə ölçmələrdir
ölçülən kəmiyyətin onunla eyni adlı olan və ölçü vahidi rolunu oynayan digər kəmiyyətlə müqayisə edilməsidir

453 Birbaşa ölçmələri apardıqdan sonra hesabı əl ilə və ya avtomatik yerinə yetirilən ölçmələr hansı ölçmələrdir?

birbaşa ölçmələr
ölçü vahidi
● dolaylı ölçmələr
iki eyni adlı kəmiyyətlərin aralarında asılılıq
kəmiyyətin ölçmələr

454 Dolaylı ölçmə dedikdə nə başa düşülür ?

- ölçmə elektron cihazı ilə icra edilir
axtarılan kəmiyyət bu kəmiyyətlə birbaşa ölçmələr nəticəsində alınmış kəmiyyətlər arasındakı məlum asılılıqlar
əsasında tapılır
ölçmə etalonlarla yerinə yetirilir
ölçülən kəmiyyətin məlum sabitlər ilə müqayisə edilməsi
ölçmə bir neçə cihaz ilə təkrarlanır

455 Axtarılan kəmiyyət bu kəmiyyətlə birbaşa ölçmələr nəticəsində alınmış kəmiyyətlər arasındakı məlum asılılıqlar əsasında tapılır dedikdə nə başa düşülür ?

- dolaylı ölçmə
ölçmə bir neçə cihaz ilə təkrarlanır
ölçmə elektron cihazı ilə icra edilir
ölçülən kəmiyyətin məlum sabitlər ilə müqayisə edilməsi
ölçmə etalonlarla yerinə yetirilir

456 4 qrupa bölünən ölçmələr neyə görə aparılır?

- Nəmliyə
Sürətə
Təziyə
● Ölçmə nəticələrinin alınması üsullarına
Vahidlərə

457 Vahidlərin ölçülərinin ötürülməsi ilə bağlı olmayan ölçmələr üçün hansı ölçmə vasitələrindən istifadə olunur?

- dövlət etalonlarından
xüsusi etalonlardan
● işçi ölçmə vasitələrindən
nümunəvi ölçmə vasitələrindən
ilkin etalonlardan

458 Vahid ölçünün bərpa olunmasını və saxlanmasını, yoxlama sxeminə əsasən onun özündən aşağıda duran ölçmə vasitələrinə ötürülməsini təmin edən ölçmə vasitəsinə nə deyilir?

- etalon
işçi ölçü
nümunəvi ölçü cihazı
nümunəvi ölçmə
işçi ölçü cihazı

459 Ən kiçik kvadratlar metodunda nə istifadə olunur?

keyfiyyətin kompleks göstəricisi ir
eyni cinsli olmayan keyfiyyət göstəricilərinin kompleksləşdirən
toplananlar arasındakı səpələnmə daha çoxdur

- orta kvadratik tarazlaşma
fərdi göstəricilər

460 Orta ədədi tarazlaşma nə zaman istifadə olunur?

eyni cinsli olmayan keyfiyyət göstəricilərini kompleksləşdirən zaman
fərdi göstəricilərin aşağı və yuxarı qiymətlərini təyin edən zaman
ən kiçik kvadratlar metodunda istifadə olunur

- o zaman istifadə olunur ki, toplananlar arasındakı səpələnmə daha çoxdur
- o zaman istifadə olunur ki, keyfiyyətin kompleks göstəricisi özündə eyni cinsli fərdi göstəriciləri birləşdirir və toplananlar arasındakı səpələnmə kiçikdir

461 Orta həndəsi tarazlaşma hansı düsturla ifadə olunur?

$$\bar{Q} = \frac{1}{n} \left(\sum_{i=1}^n g_i / \sum_{i=1}^n \frac{Q_i}{g_i} \right)$$

$$\bar{Q} = \sum_{i=1}^n g_i / \sum_{i=1}^n \frac{Q_i}{g_i}$$

$$\bar{Q} = \sum_{i=1}^n g_i \cdot Q_i$$

$$\bar{Q} = \sum_{i=1}^n g_i^2 \cdot Q_i^2$$

- ...

$$\bar{Q} = \prod_{i=1}^n Q_i^{g_i}$$

462 Kompleks keyfiyyət göstəricilərindən biri olan orta ədədi tarazlaşma hansı düsturla ifadə olunur?

$$\dot{Q} = Q / \sum_{i=1}^n g_i$$

$$\dot{Q} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n g_i \cdot Q_i^2$$

- ...

$$\dot{Q} = \sum_{i=1}^n g_i \cdot Q_i$$

$$\dot{Q} = \sum_{i=1}^n g_i^2 \cdot Q_i^2$$

$$\hat{Q} = \prod_{i=1}^n Q_i^{q_i}$$

463 Keyfiyyət göstəricilərinin nisbi qiymətləri necə ola bilər?

- mütləq
- statik
- multiplikativ
- additiv
- ancaq ölçüsüz

464 Metrologiyanın keyfiyyətin ölçülməsi məsələlərini öyrənən bölməsi necə adlanır?

- sosial-iqtisadi ölçmələr
- orqanometriya
- kvalimetriya
- etibarlılıq göstəriciləri
- məhsulun keyfiyyət göstəriciləri

465 Texniki ölçmələrdə istifadə olunan ölçmə vasitələri üçün metroloji imtinanın ehtimalının buraxılabilən qiyməti hansı hədudlarda qəbul edilir?

- 0,3... 0,2
- 0,03... 0,01
- 0,05... 0,03
- 0,15... 0,05
- 0,2... 0,15

466 Əgər N ədədi eyni tipli ölçmə vasitələrindən t saat işləmə müddətindən sonra yoxlama zamanı m ədədi çıxdıq olubsa, onda yoxlamalararası interval korrektə olunur. Korrektə olunmuş yoxlamalararası interval hansı düsturla təyin olunur?

$$T_y^* = \frac{\Delta x}{\Delta t} \cdot m$$

$$T_y^* = \frac{t n (1 - 0,5 P_{\text{max}})}{t n [0,5 - 1,5 P_{\text{max}}(t)]} \cdot t$$

$$T_y^* = \frac{t n (1 - P_{\text{max}})}{t n P_{\text{max}}(t)} \cdot t$$
- ...
$$T_y^* = \frac{t n (1 - P_{\text{max}})}{t n [1 - P_{\text{max}}]} \cdot T_y$$

$$T_y^* = \frac{1}{N-1} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2$$

467 Metroloji etibarlılıq nədir?

- normal rejimdə və istismar şəraitində müəyyən vaxt ərzində ölçmə vasitələrinin iş qabiliyyətini saxlamaq xassəsidir
- normal rejimdə və istismar şəraitində ölçmə vasitələrinin elementlərinin və qovşaqlarının köhnəlməsinin və yeyilməsinin qarşısının alınmasıdır
- imtinatsız işləmə ehtimalını əvvəlcədən qəbul edərək onun təmin edilmə müddətini müəyyən etməkdir
- normal rejimdə və istismar şəraitində ölçmə vasitələrinin uzunömürlülüüyünü saxlamaq xassəsidir

- normal rejimdə və istismar şəraitində müəyyən vaxt ərzində ölçmə vasitələrinin metroloji xarakteristikalarının təyin olunmuş qiymətlərini saxlamaq xassəsidir

468 .

Təsadufi imtina ölçmə vasitəsinin işləmə müddətindən asılı olmayaraq hər anda baş verə bilər. Ona görə də qəflətən imtinaların intensivliyi zamandan asılı deyildir, yəni $\lambda(t) = \lambda = \text{const}$. Bu hal üçün ölçmə vasitəsinin imtinasız işləmə ehtimalı $P(t)$ və imtinaya qədər iş payı T_{or} hansı düsturlarla ifadə olunur?

$$P(t) = e^{\int \lambda(t) dt} ; T_{\text{or}} = \frac{n}{\lambda}$$

-

$$P(t) = e^{-\lambda t} ; T_{\text{or}} = \frac{1}{\lambda}$$

....

$$P(t) = \frac{1}{\sigma \sqrt{2\pi}} e^{-\lambda t} ; T_{\text{or}} = \frac{\lambda}{\sqrt{2\pi}}$$

...

$$P(t) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\lambda t} ; T_{\text{or}} = \frac{\lambda}{2\sigma^2}$$

..

$$P(t) = \frac{1}{2\sigma} e^{\lambda(t)} ; T_{\text{or}} = \frac{1}{2\sigma^2} P(t)$$

469 Hansı göstəricilər ölçmə vasitələrinin etibarlılıq göstəriciləri adlanır?

- ölçmə vasitələrinin çevirmə xarakteristikaları, dinamik xarakteristikaları, statik xarakteristikaları, göstəriş və ölçmə diapazonları
- ölçmə vasitələrinin giriş və çıxış siqnallarının parametrləri, təsiredici kəmiyyətlər
- ölçmə vasitələrinin konstruktiv, texnoloji, estetik parametrləri
- ölçmə vasitələrinin dəqiqlik sinifləri
- ölçmə vasitələrinin imtinalarının intensivliyi, imtinasız işləmə ehtimalı, imtinaya qədər iş payı

470 Hər bir elementin imtinalarının intensivliyini bilərək bu elementlərdən ibarət olan ölçmə vasitələrinin imtinalarının intensivliyini necə təyin edirlər?

$$\lambda = \frac{1}{\sigma^2} \sum_{i=1}^n \lambda_i \cdot m_i$$

..

$$\lambda = \frac{1}{2\sigma} \sum_{i=1}^n \lambda_i \cdot m_i$$

...

$$\lambda = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \sum_{i=1}^n \lambda_i \cdot m_i$$

-

$$\lambda = \sum_{i=1}^n \lambda_i \cdot m_i$$

.

$$\lambda = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n \lambda_i \cdot m_i$$

471 Vahid vaxt ərzində baş vermiş imtinaların miqdarına imtinaların intensivliyi deyilir. Bu intensivlik hansı düsturla təyin olunur?

$$\lambda_i = \frac{l - \Delta_i}{N}$$

$$\lambda_i = \frac{l - \Delta_i}{N - m}$$

●

..

$$\lambda_i = \frac{l}{N - \Delta_i}$$

.

$$\lambda_i = \frac{l - m}{N - \Delta_i}$$

...

$$\lambda_i = \frac{l - N}{\Delta_i}$$

472 .

Buraxilabilen mütləq əsas xətlərin hədəfləri birhədli və ya ikihədli dusturla təyid olunur (yeni $\Delta = \pm a$ və ya $\Delta = \pm(a + bx)$). Birhədli dustur ne zaman istifadə olunur?

- ☐ o zaman ki, ölçü cihazının xətləri ən çox nisbi olur
- ☐ o zaman ki, ölçü cihazının xətləri ən çox multiplikativ olur
- ☐ o zaman ki, ölçü cihazının xətləri ən çox qeyri-xətli multiplikativ olur
- ☐ o zaman ki, ölçü cihazının xətləri ən çox additiv olur
- ☐ o zaman ki, ölçü cihazının xətləri ən çox təsadüfi olur

473 Ölçü cihazının göstəricisinin ölçülən kəmiyyətin həqiqi qiymətindən meylliyi nədir?

- ☐ cihazın ölçmə həddinin təyini
- ☐ ölçmə xətlərinin həqiqi qiymətinin təyini
- ☐ ölçmə vasitəsinin (cihazın) şkalasının yoxlanmasıdır
- ☐ ölçü cihazının həssaslığının təyini
- ☐ ölçmə vasitələrinin dəqiqliyi

474 Ölçü cihazının üzvlüyündə cihazın dəqiqlik sinfini nə göstərir?

- ☐ 0,5 işarəsi
- ☐ cihazın xətlərinin mütləq qiymətini
- ☐ cihazın həssaslığını
- ☐ 1000 işarəsi
- ☐ şkalanın bölgüsünün qiymətini

475 Dəqiqlik sinfi nədir?

- ☐ ölçmə vasitəsinin ölçmə həddidir
- ☐ ölçmə vasitəsinin dəqiqliyinin ümumiləşdirilmiş xarakteristikasıdır
- ☐ ölçmələrin düzgünlük xarakteristikasıdır
- ☐ ölçmə vasitəsinin şkalasının dəqiqliyidir
- ☐ ölçmə vasitəsinin həssaslıq xarakteristikasıdır

476 Kobud xəta nədir?

- ☐ ölçmələr sırasına daxil olan ayrıca müşahidənin nəticəsinin elə təsadüfi xətasıdır ki, o, ancaq dəyişən kəmiyyəti
- ☐ ölçərkən özünü biruzə verir və kəskin dəyişir
- ☐ ölçmələr sırasına daxil olan ayrıca müşahidənin nəticəsinin elə təsadüfi xətasıdır ki, o, ancaq sabit kəmiyyəti
- ☐ ölçərkən özünü biruzə verir və kəskin dəyişir
- ☐ ölçmələr sırasına daxil olan ayrıca müşahidənin nəticəsinin elə təsadüfi xətasıdır ki, o, fasiləsiz dəyişən
- ☐ kəmiyyətin ölçülmələri zamanı özünü biruzə verir və kəskin dəyişir

ölçmələr sırasına daxil olan ayrıca müşahidənin nəticəsinin elə təsadüfi xətasıdır ki, o, kəmiyyətin təkrar ölçülmələri zamanı müəyyən qanunauyğunluqla kəskin dəyişir

- ölçmələr sırasına daxil olan ayrıca müşahidənin nəticəsinin elə təsadüfi xətasıdır ki, o, verilmiş şərait üçün bu sıranın digər nəticələrindən kəskin fərqlənir

477 Sistemativ xətalara aradan qaldırılması üçün neçə üsuldən istifadə olunur?

- 3
- 2
- 6
- 5
- 4

478 Ölçülən kəmiyyətdən bilavasitə asılı olan xəta necə adlanır?

- dəyişən kəmiyyətləri ölçərkən baş verən xəta
- ölçülən kəmiyyətin qiymətini dəyişən xəta
- multiplikativ xəta
- ölçülən kəmiyyətdən asılı olmayan xəta
- sabit kəmiyyətləri ölçərkən baş verən xəta

479 Cihazın dinamik rejimdəki xətası ilə onun müvafiq ölçmə momentindəki statik xətası arasındakı fərq necə adlanır?

- cihazın dinamik rejimdəki xətası ilə onun müvafiq ölçmə momentindəki statik xətası
- cihazın dinamik rejimdəki xətası
- cihazın ölçmə momentindəki statik xətası
- zamana görə dəyişən kəmiyyətin ölçülməsində baş verən xətası
- Ölçü cihazının dinamik xətası

480 .

Cihazın gətirilmiş xətasını təyin edən zaman $x_{\text{göt}}$ kəmiyyətinin qiymətlərinin müxtəlif hallar üçün təyin edilməsi metodları hansı standartda verilmisdir?

- ГОСТ 8.009 – 84
- ГОСТ 8.061 – 80
- ГОСТ 8.023 – 90
- ГОСТ 8.401 – 80
- ГОСТ 8.027 – 89

481 Təsadüfi xətalara xarakteristikaları hansılardır?

- orta ədədi və həndəsi tarazlaşma
- riyazi gözləmə, dispersiya, orta kvadratik meyiletmə
- riyazi gözləmə, orta ədədi tarazlaşma
- dispersiya, orta harmonik tarazlaşma
- orta həndəsi tarazlaşma, orta harmonik tarazlaşma

482 Eyni kəmiyyətin təkrar ölçülməsi zamanı sabit qalan və ya müəyyən qanunauyğunluqla dəyişən ölçmə xətası necə adlanır?

- sistemativ xəta
- fəsiləsiz dəyişən xəta
- gətirilmiş xəta
- kəbud xəta
- təsadüfi xəta

483 Orta kvadratik tarazlaşma nə zaman istifadə olunur?

fərdi göstəricilərin aşağı və yuxarı qiymətlərini təyin edən zaman

- eyni cinsli olmayan keyfiyyət göstəricilərini kompleksləşdirən zaman
 o zaman istifadə olunur ki, keyfiyyətin kompleks göstəricisi özündə eyni cinsli fərdi göstəriciləri birləşdirir və toplananlar arasındakı səpələnmə kiçikdir
 o zaman istifadə olunur ki, toplananlar arasındakı səpələnmə daha çoxdur
- ən kiçik kvadratlar metodunda istifadə olunur

484 Eyni cinsli olmayan keyfiyyət göstəricilərini kompleksləşdirən zaman nə istifadə olunur?

- fərdi göstəricilərin aşağı və yuxarı qiymətləri
 keyfiyyətin kompleks göstəricisi özündə eyni cinsli fərdi göstəriciləri
 toplananlar arasındakı səpələnmə daha çoxdur
 ən kiçik kvadratlar metodu
- orta həndəsi tarazlaşma

485 Toplananlar arasındakı səpələnmə daha çoxdur bu zaman nə istifadə olunur?

- orta harmonik tarazlaşma
- keyfiyyətin kompleks göstəricisi özündə eyni cinsli fərdi göstəriciləri
 fərdi göstəricilərin aşağı və yuxarı qiymətləri
 eyni cinsli olmayan keyfiyyət göstəriciləri
 ən kiçik kvadratlar metodunda istifadə olunur

486 Orta kvadratik tarazlaşma hansı düsturla ifadə olunur?

$$\bar{Q} = \frac{\sum_{i=1}^n g_i}{\sum_{i=1}^n \frac{Q_i}{g_i}}$$

$$\bar{Q} = \sum_{i=1}^n g_i \cdot Q_i$$

- ..

$$\bar{Q} = \sum_{i=1}^n g_i^2 \cdot Q_i^2$$

$$\bar{Q} = \prod_{i=1}^n Q_i^{g_i}$$

$$\bar{Q} = \frac{1}{n} \left(\sum_{i=1}^n g_i + \sum_{i=1}^n \frac{Q_i}{g_i} \right)$$

487 Neçə ədəd kompleks keyfiyyət göstəriciləri vardır ?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

488 Keyfiyyət göstəricilərindən hansının qiymətləri ancaq ölçüsüz ola bilər?

- additiv qiymətləri
 multiplikativ qiymətləri
 statik qiymətləri
 mütləq qiymətləri
- nisbi qiymətləri

489 Kvalimetriya nəyi öyrənir?

- etibarlılıq göstəricilərini
məhsulun keyfiyyət göstəricilərini
orqanometriyanı
sosial-iqtisadi ölçmələri
keyfiyyətin ölçülməsini

490 Ölçmə vasitələrinin yoxlamalararası intervalının təyin edilməsi metodu hansı normativ sənədlərdə şərh edilmişdir?

- ГОСТ 8.021 – 84, ISO 9003
- ГОСТ 8.023 – 90, EN 45013
- ГОСТ 8.417 – 81, ISO 9001
- MP 1872 – 88, ISO 10012 - 1
- ГОСТ 8.401 – 80, ISO 1000

491 Ölçmə vasitələrinin 0,99-a bərabər imtinasız işləmə ehtimalı aşağıdakı şərtlərin hansı üzrə təyin edilən vaxt ərzində təmin edilir?

$$\begin{aligned} & \dots \\ & x_n + ta - 4\sigma_{x(t)} > x_{\min} \\ & \dots \\ & x_n + ta - 3\sigma_{x(t)} > x_{\min} \\ & \dots \\ & x_n + ta - \sigma_{x(t)} > x_{\min} \\ & \dots \\ & x_n + ta - 2\sigma_{x(t)} > x_{\min} \\ & \bullet \dots \\ & x_n + ta - 2,6\sigma_{x(t)} > x_{\min} \end{aligned}$$

492 normal rejimdə və istismar şəraitində müəyyən vaxt ərzində ölçmə vasitələrinin metroloji xarakteristikalarının təyin olunmuş qiymətlərini saxlamaq xassələri nədir?

- normal rejimdə və istismar şəraitində ölçmə vasitələrinin elementlərinin və qovşaqlarının köhnəlməsinin və yeyilməsinin qarşısının alınmasıdır
- imtinasız işləmə ehtimalını əvvəlcədən qəbul edərək onun təmin edilmə müddətini müəyyən etməkdir
- normal rejimdə və istismar şəraitində ölçmə vasitələrinin uzunömürlülüyünü saxlamaq xassəsidir
- normal rejimdə və istismar şəraitində müəyyən vaxt ərzində ölçmə vasitələrinin iş qabiliyyətini saxlamaq xassəsidir
- metroloji etibarlılıq

493 Ölçmə vasitəsinin metroloji xarakteristikalarının normadan kənara çıxması necə adlanır?

- ölçmə vasitəsinin qismən nasazlığına
- ölçmə vasitəsinin metroloji xarakteristikalarının stabilliyinə
- ölçmə vasitəsinin mürəkkəbliyinə
- metroloji imtina
- ölçmə vasitəsinin metroloji xarakteristikalarının normalaşdırılmasına

494 Ölçmə vasitəsinin imtinaya qədər iş payı və ya orta imtinasız iş vaxtı necə ifadə olunur?

$$T_{av} = \frac{1}{2\sigma} \int_0^\infty P(t) dt$$

$$T_{\sigma} = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_0^{\infty} P(t) dt$$

...

$$T_{\sigma} = \frac{1}{\sigma^2} \int_0^{\infty} P(t) dt$$

....

$$T_{\sigma} = \int_0^{\infty} P(t) dt$$

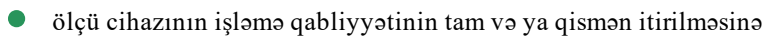
.....

$$T_{\sigma} = \int_{-\infty}^{\infty} P(t) dt$$

495 Ölçü cihazının imtinası nəyə deyilir?

ölçü cihazının texniki vəziyyətinə

metroloji xarakteristikaların normalaşdırılmasına

ölçü cihazının mürəkkəbliyinə

ölçü cihazının metroloji xarakteristikalarının stabilliyinə

496 .

Bu xeta $x=0$ olduqda bele bütün olcme diapazonunda sabit qalir. Bu, hansı xetadır?

.....

$$\frac{x_{\text{norm}}}{\Delta} - 100$$

.

$$(\Delta - x_{\text{norm}}) - 100$$

..

$$\frac{\Delta}{x_{\text{norm}}} - 100$$

...

$$\Delta - x_{\text{norm}}$$

....

$$\Delta + x_{\text{norm}}$$

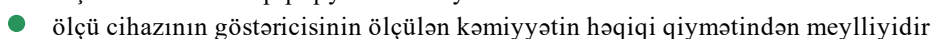
497 Ölçmə vasitələrinin dəqiqliyi nədir?

ölçmə vasitəsinin (cihazın) şkalasının yoxlanmasıdır

ölçü cihazının həssaslığının təyini

cihazın ölçmə həddinin təyini

ölçmə xətasının həqiqi qiymətinin təyini

498 Ölçü cihazının üzlüyündə 0,5 işarəsi nəyi göstərir?

- ☒ cihazın dəqiqlik sinfini
- cihazın xətasının mütləq qiymətini
- cihazın həssaslığını
- cihazın nisbi xətasını
- şkalanın bölgüsünün qiymətini

499 Ölçü cihazının ölçmə xətasının intervalı nəyi göstərir?

cihazın həssaslığını

ölçmə xətasının dəqiq qiymətini

cihazın həssaslığını

- dəqiqlik sinfi
- ölçmə xətasının dəqiq qiymətini

500 Ölçmə vasitəsinin dəqiqliyinin ümumiləşdirilmiş xarakteristikası nədir?

- ölçmələrin düzgünlüyüdür
- dəqiqlik sinfi
- ölçmə vasitəsinin ölçmə həddidir
- ölçmə vasitəsinin həssaslığı
- ölçmə vasitəsinin şkalasının dəqiqliyidir

501 Ölçü cihazının təsadüfi xətasının etibarlılıq intervalı nəyə deyilir?

- elə intervala deyilir ki, burada ölçü cihazının təsadüfi xətasının orta riyazi gözləməsi verilmiş ehtimalla bu intervalın yuxarı sərhəddindən kənara çıxmır
- xətanın qiymətlərinin elə intervalına deyilir ki, burada ölçü cihazının təsadüfi xətasının qiyməti verilmiş ehtimalla bu intervaldan kənara çıxmır
- elə intervala deyilir ki, burada ölçü cihazının təsadüfi xətasının orta kvadratik meyllənməsi verilmiş ehtimalla bu intervalın aşağı və yuxarı sərhədlərindən kənara çıxmır
- elə intervala deyilir ki, burada ölçü cihazının təsadüfi xətasının orta kvadratik meyllənməsi verilmiş ehtimalla bu intervalın aşağı sərhəddindən kənara çıxmır
- elə intervala deyilir ki, burada ölçü cihazının təsadüfi xətasının orta riyazi gözləməsi verilmiş ehtimalla bu intervalın aşağı sərhəddindən kənara çıxmır

502 .

Bu xeta $x=0$ olduqda bele butun olcme diapazonunda sabit qalir. Bu, hansı xetadır?

- summar xəta
- multiplikativ xəta
- additiv xəta
- xətti-multiplikativ xəta
- dinamik xəta

503 Hansı xətaya multiplikativ xəta deyilir?

- ölçülən kəmiyyətin qiymətini dəyişən xətaya
- sabit kəmiyyətləri ölçərkən baş verən xətaya
- dəyişən kəmiyyətləri ölçərkən baş verən xətaya
- ölçülən kəmiyyətdən asılı olmayan xətaya
- ölçülən kəmiyyətdən bilavasitə asılı olan xətaya

504 Sabit kəmiyyətlərin ölçülməsi üçün istifadə olunan cihazın xətasına necə adlanır?

- zamandan asılı olaraq dəyişən kəmiyyətlərin ölçülməsi üçün istifadə olunan cihazın xətası
- zamandan asılı olmayaraq dəyişən kəmiyyətlərin ölçülməsi üçün istifadə olunan cihazın xətası
- Ölçü cihazının statik xətası
- artan kəmiyyətlərin ölçülməsi üçün istifadə olunan cihazın xətası
- azalan kəmiyyətlərin ölçülməsi üçün istifadə olunan cihazın xətası

505 Ölçmə vasitəsinin nisbi xətası hansı düsturla təyin olunur?

$$\delta = \frac{\Delta}{x}$$

$$\delta = \frac{\Delta}{x}$$

$$\delta = \frac{\Delta}{x}$$

$$\delta = \frac{x}{\Delta}$$

● ..

$$\delta = \Delta / x$$

506 Təsadüfi xəta necə xarakterizə edilir?

- təsadüfi xətanın qiyməti digər xətaların qiymətindən çox olur
- təsadüfi xətanı müəyyən edən amillər dəyişməyən intensivliklə özünü biruzə verir
- təsadüfi xətanın qiymətini və işarəsini təyin etmək mümkündür və o, ölçmə nəticəsindən istisna olunur
- təsadüfi xətanın qiymətini heç bir vaxt təyin etmək mümkün deyil, o, ölçmə nəticəsindən istisna olunmur
- təsadüfi xətanın qiymətini və işarəsini əvvəlcədən təyin etmək mümkün deyil

507 Hansı xətaya aadditiv xəta deyilir?

- ölçülən kəmiyyətdən bilavasitə asılı olan xətaya
- sabit kəmiyyətləri ölçərkən yaranan xətaya
- dəyişən kəmiyyətləri ölçərkən yaranan xətaya
- ölçülən kəmiyyətdən asılı olmayan xətaya
- ölçülən kəmiyyətin qiymətini dəyişdirən xətaya

508 Orta həndəsi tarazlaşma nə zaman istifadə olunur?

- o zaman istifadə olunur ki, keyfiyyətin kompleks göstəricisi özündə eyni cinsli fərdi göstəriciləri birləşdirir və toplananlar arasındakı səpələnmə kiçikdir
- eyni cinsli olmayan keyfiyyət göstəricilərini kompleksləşdirən zaman
- ən kiçik kvadratlar metodunda istifadə olunur
- fərdi göstəricilərin aşağı və yuxarı qiymətlərini təyin edən zaman
- o zaman istifadə olunur ki, toplananlar arasındakı səpələnmə daha çoxdur

509 Orta harmonik tarazlaşma nə zaman istifadə olunur?

- o zaman istifadə olunur ki, toplananlar arasındakı səpələnmə daha çoxdur
- fərdi göstəricilərin aşağı və yuxarı qiymətlərini təyin edən zaman
- eyni cinsli olmayan keyfiyyət göstəricilərini kompleksləşdirən zaman
- ən kiçik kvadratlar metodunda istifadə olunur
- o zaman istifadə olunur ki, keyfiyyətin kompleks göstəricisi özündə eyni cinsli fərdi göstəriciləri birləşdirir və toplananlar arasındakı səpələnmə kiçikdir

510 Keyfiyyətin kompleks göstəricisi özündə eyni cinsli fərdi göstəriciləri birləşdirir və toplananlar arasındakı səpələnmə kiçikdir bu zaman nə istifadə olunur?

- orta ədədi tarazlaşma olunur
- fərdi göstəriciləri
- keyfiyyət göstəricilərini kompleksləşdirən
- ən kiçik kvadratlar metodu
- toplananlar arasındakı səpələnmə

511 Kompleks keyfiyyət göstəricilərindən biri olan orta harmonik tarazlaşma hansı düsturla ifadə olunur?

●

$$\check{Q} = \sum_{i=1}^n g_i / \sum_{i=1}^n \frac{Q_i}{g_i}$$

..

$$\check{Q} = \sum_{i=1}^n g_i^2 - Q_i^2$$

..

$$\check{Q} = \sum_{i=1}^n g_i^2 - Q_i^2$$

...

$$\check{Q} = \prod_{i=1}^n Q_i^{g_i}$$

.....

$$\check{Q} = \frac{1}{n} \left(\sum_{i=1}^n g_i / \sum_{i=1}^n \frac{Q_i}{g_i} \right)$$

.....

$$\check{Q} = \prod_{i=1}^n Q_i^{g_i}$$

512 Keyfiyyət göstəriciləri hansı növlərə bölünür?

əsas və törəmə

əsas və əlavə

● fərdi və kompleks

nisbi və gətirilmiş

additiv və multiplikativ

513 Keyfiyyət göstəricilərinin qiymətləri hansı növlərə bölünür?

statik və dinamik

● mütləq və nisbi

additiv və multiplikativ

nisbi və gətirilmiş

sistematik və təsadüfi

514 Fiziki kəmiyyətlərin neçə ölçmə sahələri müəyyənləşdirilmişdir?

5

7

14

● 12

9

515 Metroloji imtinaların empirik tezliyi hansı düsturla təyin olunur?

● .

$$P_{m.}^* = \frac{m}{N} + 2\sqrt{\frac{m}{N^2}} \left(1 + \frac{m}{N}\right)$$

.....

$$P_{m.}^* = \sqrt{\frac{m}{N}} \left(1 + \frac{m}{N}\right)$$

....

$$P_{m.}^* = \sqrt{\frac{m}{N}} \left(1 - \frac{m}{N}\right)$$

...

$$P_{m.}^* = \sqrt{\frac{m}{N^2}} \left(1 + \frac{m}{N}\right)$$

..

$$P_{m.}^* = 2\sqrt{\frac{m}{N^2}} \left(1 + \frac{m}{N}\right)$$

516 Ölçü cihazının yoxlamalararası intervalı hansı düsturla təyin edilir?

.....

$$T_y = \frac{\ln(1 - 0,5P_{\text{max}})}{\ln[0,5 - 1,5P_{\text{max}}(t)]} \cdot t$$

...

$$T_y = \frac{\ln(1 - 0,5P_{\text{max}})}{\ln[1 - P_{\text{max}}(t)]} \cdot t$$

..

$$T_y = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2$$

.

$$T_y = \frac{\Delta x}{\Delta t}$$

●

....

$$T_y = \frac{\ln(1 - P_{\text{max}})}{\ln P_{\text{max}}(t)} \cdot t$$

517 Metroloji imtina nəyə deyilir?

ölçmə vasitəsinin mürəkkəbliyinə

ölçmə vasitəsinin metroloji xarakteristikalarının normalaşdırılmasına

● ölçmə vasitəsinin metroloji xarakteristikalarının normadan kənara çıxmasına

ölçmə vasitəsinin metroloji xarakteristikalarının sabilliyinə

ölçmə vasitəsinin qismən nasazlığına

518 Hansı göstəricilər ölçmə vasitələrinin imtinalarının intensivliyi, imtinasız işləmə ehtimalı, imtinaya qədər iş payı göstərir?

ölçmə vasitələrinin çevirmə xarakteristikaları, dinamik xarakteristikaları, statik xarakteristikaları, göstəriş və

ölçmə diapazonları

ölçmə vasitələrinin giriş və çıxış siqnallarının parametrləri, təsiredici kəmiyyətlər

ölçmə vasitələrinin konstruktiv, texnoloji, estetik parametrləri

ölçmə vasitələrinin dəqiqlik sinifləri

● etibarlılıq göstəriciləri

519 Ölçmə vasitəsinin imtinasız işləmə ehtimalı hansı düsturla xarakterizə olunur?

.....

$$P(t) = \frac{1}{\sigma \sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2} \left(\frac{t}{\sigma} \right)^2}$$

●

...

$$P(t) = e^{-\frac{1}{2} \left(\frac{t}{\sigma} \right)^2}$$

..

$$P(t) = \frac{1}{2\sigma} \cdot e^{-\frac{1}{2} \left(\frac{t}{\sigma} \right)^2}$$

.

$$P(t) = e^{\frac{1}{2} \left(\frac{t}{\sigma} \right)^2}$$

....

$$P(t) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2} \left(\frac{t}{\sigma} \right)^2}$$

520 Ölçü cihazının işləmə qabiliyyətinin tam və ya qismən itirilməsinə nə deyilir?

ölçü cihazının texniki vəziyyəti

metroloji xarakteristikaların normalaşdırılması

ölçü cihazının metroloji xarakteristikalarının sabilliyi

- Ölçü cihazının imtinası
ölçü cihazının mürəkkəbliyi

521 Ölçmə vasitələrinin dəqiqliyi nədir?

- cihazın ölçmə həddinin təyini
- ölçü cihazının göstəricisinin ölçülən kəmiyyətin həqiqi qiymətindən meyli
- ölçü cihazının həssaslığının təyini
- ölçmə vasitəsinin (cihazın) şkalasının yoxlanmasıdır
- ölçmə xətasının həqiqi qiymətinin təyini

522 Ölçü cihazının dəqiqlik sinfi nəyi göstərir?

- şkalanın bölgü qiymətini
- ölçmə xətasının intervalını
- cihazın həssaslığını
- ölçmə xətasının dəqiq qiymətini
- təsadüfi xətanın orta qiymətini

523 ГОСТ 8.401 – 80 standartına görə dəqiqlik sinifləri hansı ölçmə vasitələri üçün müəyyənləşdirilir?

- o ölçmə vasitələri üçün ki, onların dinamik xətalrı əsas və əlavə xətalrı buraxılabilən hədləri şəklində normalaşdırılır
- o ölçmə vasitələri üçün ki, onların cəm xətalrı (sistematik və təsadüfi xətalrı cəmi) əsas və əlavə xətalrı buraxılabilən hədləri şəklində normalaşdırılır
- o ölçmə vasitələri üçün ki, onların təsadüfi xətalrı əsas və əlavə xətalrı buraxılabilən hədləri şəklində normalaşdırılır
- o ölçmə vasitələri üçün ki, onların sistematik xətalrı əsas və əlavə xətalrı buraxılabilən hədləri şəklində normalaşdırılır
- o ölçmə vasitələri üçün ki, onların gətirilmiş xətalrı əsas və əlavə xətalrı buraxılabilən hədləri şəklində normalaşdırılır

524 Ölçmələr sırasına daxil olan ayrıca müşahidənin nəticəsinin elə təsadüfi xətasıdır ki, o, verilmiş şərait üçün bu sıranın digər nəticələrindən kəskin fərqlənir bu necə adlanır?

- kəmiyyətin ölçülmələri
- Kəskin xəta
ölçmələr sırasına daxil olan ayrıca müşahidənin nəticəsinin elə təsadüfi xətasıdır ki, o, ancaq dəyişən kəmiyyəti ölçərkən özünü biruzə verir və kəskin dəyişir
- xəta
kəmiyyətin təkrar ölçülmələri

525 .

ГОСТ 8.401 – 80 standartına əsasən x_{nom} kəmiyyətinin qiymətini təyin edən zaman aşağıdakılardan hansı istifadə olunmur (əsas götürülmür)?

- bərabərşkalalı cihazlar üçün şkalanın göstərdiyi qiymətə bərabər götürülür
- ölçülən kəmiyyətin nominal qiymətlərini ölçən ölçmə vasitəsi üçün müəyyən olunmuş nominal qiymətə bərabər götürülür
- ölçmə hədlərinin modullarının cəbri cəminə bərabər (əgər sıfır işarəsi ölçmə diapazonunun daxilində yerləşərsə) götürülür
- bərabərölçülü şkalalı ölçmə vasitələri üçün ölçmə hədlərinin böyük qiymətinə və yaxud ölçmə hədləri modullarından böyüyünün qiymətinə bərabər (əgər sıfır işarəsi ölçmə diapazonunun kənarında yaxud diapazonun xaricində yerləşərsə) götürülür
- qeyri-bərabərşkalalı cihazlar üçün şkalanın bütün uzunluğuna bərabər götürülür

526 additiv xətada bütün ölçmə diapazonu necə qalır?

- dinamik
- dəyişən
- multiplikativ

- sabit
summar

527 Ölçü cihazının dinamik xətası nəyə deyilir?

- cihazın dinamiki rejimdəki xətası ilə onun müvafiq ölçmə momentindəki statik xətasının cəminə
zamana görə dəyişən kəmiyyətin ölçülməsində baş verən xətaya
 cihazın ölçmə momentindəki statik xətasına
 cihazın dinamiki rejimdəki xətasına
- cihazın dinamiki rejimdəki xətası ilə onun müvafiq ölçmə momentindəki statik xətası arasındakı fərqə

528 Ölçü cihazının statik xətası nəyə deyilir?

- azalan kəmiyyətlərin ölçülməsi üçün istifadə olunan cihazın xətasına
 sabit kəmiyyətlərin ölçülməsi üçün istifadə olunan cihazın xətasına
 zamandan asılı olmayaraq dəyişən kəmiyyətlərin ölçülməsi üçün istifadə olunan cihazın xətasına
 zamandan asılı olaraq dəyişən kəmiyyətlərin ölçülməsi üçün istifadə olunan cihazın xətasına
 artan kəmiyyətlərin ölçülməsi üçün istifadə olunan cihazın xətasına

529 Riyazi gözləmə, dispersiya, orta kvadratik meyletmə hansı xətalərin xarakteristikalarıdır?

- orta ədədi və həndəsi tarazlaşma
 dispersiya, orta harmonik tarazlaşma
 riyazi gözləmə, orta ədədi tarazlaşma
- Təsadüfi
 orta həndəsi tarazlaşma, orta harmonik tarazlaşma

530 xətanın qiymətini və işarəsini əvvəlcədən təyin etmək mümkün deyilsə bu necə adlanır?

- təsadüfi xətanı müəyyən edən amillər
- təsadüfi xəta
 mümkün deyil
 doğru cavab yoxdur
 təsadüfi xətanın qiyməti

531 Kəmiyyətdən asılı olmayan xətaya nə deyilir?

- sabit kəmiyyətləri ölçərkən yaranan xətaya
 dəyişən kəmiyyətləri ölçərkən yaranan xətaya
 ölçülən kəmiyyətin qiymətini dəyişdirən xətaya
 ölçülən kəmiyyətdən bilavasitə asılı olan xətaya
- aauditiv xəta

532 Aşağıdakı göstərilənlərdən hansı keyfiyyət göstəricilərinin strukturuna daxildir?

- keyfiyyətin fərdi göstəriciləri
 düzlük
 5-ci, 9-cü səviyyələrin kompleks göstəriciləri
 işıqlanma
 keyfiyyət göstəricilərinin konkret qiymətləri

533 Ölçmə obyektlərinin və ya göstəricilərin üstünlük qaydasında onların vacibliyinə və çəkisinə görə düzülməsi nədir?

- məhsulun ölçülən keyfiyyət göstəricilərinin sırasının təhlili və qərar qəbul edilməsidir
 keyfiyyət göstəricilərinin yoxlanmasıdır
- Keyfiyyətin ekspertizasında rəqləməsi
 ölçmə obyektlərinin və ya göstəricilərin istənilən formada cərgəyə düzülməsidir
 ölçmə obyektlərinin qiymətlərinin təyin olunmasının mürəkkəblik dərəcəsidir

534 Ekspertiza zamanı ekspertlər çox sayda qiymətlər verir. Əgər bu ədədlərin paylanması normal paylanma qanununa tabedirsə, onda onların orta ədədi qiymətləri də ekspertlərin sayı $n > 30 \dots 40$ olduqda normal qanuna tabe olur, $n < 30 \dots 40$ olduqda isə hansı paylanma qanununa tabe olur?

- Styudent qanununa
- üçbucaq (Simpson) qanununa
- normalaşdırılmış qanuna
- Reley qanununa
- Maksvell qanununa

535 Etalon numunələr (keyfiyyət etalonları) öz təyinatlarına görə neçə qrupa bölünür?

- 5
- 3
- 2
- 4
- 6

536 Sosioloji ölçmə metodu necə tətbiq edilir?

- kombinator ölçmə metodu ilə
- orqanoleptik ölçmə ilə
- evristik ölçmə ilə
- əhəlinin kütləvi dindirilməsi ilə
- kompleks ölçmə metodu

537 Erqonomik və estetik göstəricilərini təyin edən zaman hansı metoddan istifadə olunur?

- standartlaşdırma və unifikasiya göstəricilərini
- təyinat göstəricilərini
- etibarlılıq göstəricilərini
- Ekspert metodu
- təhlükəsizlik göstəricilərini

538 Aşağıdakı göstərilənlərdən hansı keyfiyyətin kompleks göstəricisinin növlərinə aiddir? (Bu göstərici iqtisadi hesabatlar zamanı ümumiləşmiş keyfiyyət göstəricisi kimi istifadə olunur).

- texnolojuluq göstəriciləri
- erqonomik göstəricilər
- estetik göstəricilər
- standartlaşdırma və unifikasiya göstəriciləri
- inteqral göstəriciləri

539 Aşağıdakı göstərilənlərdən hansı keyfiyyət göstəricilərinin strukturuna daxildir?

- keyfiyyət göstəricilərinin konkret qiymətləri
- orta səviyyənin ümumiləşmiş kompleks göstəricisi
- ışıqlanma
- 5-ci, 9-cü səviyyələrin kompleks göstəriciləri
- düzlük

540 Aşağıdakı göstərilənlərdən hansı keyfiyyət göstəricilərinin strukturuna daxildir?

- 5-ci, 9-cü səviyyələrin kompleks göstəriciləri
- ışıqlanma
- keyfiyyətin fərdi göstəriciləri
- keyfiyyət göstəricilərinin konkret qiymətləri
- düzlük

541 Delfi metodu ilk dəfə Amerika alimləri T.Qordon və O.Helmer tərəfindən neçənci ildə təklif olunmuşdur?

- 1925
- 1955
- 1935
- ☒ 1950
- 1940

542 Bəzi hallarda ekspert metodu üzrə ölçmə Delfi metodu üzrə aparılır. Bu metodun neçə əsas xüsusiyyətləri vardır?

- 2
- 4
- ☒ 3
- 5
- 6

543 Məmulatın etibarlılıq göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- quraşdırmayayarlılıq
- ☒ saxlanmaüsul və vasitələri
- intinasız işləmə
- uzunömürlülük
- təmirəyarlılıq

544 Məmulatın etibarlılıq göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- təmizlik
- sabitlik
- ☒ təmirəyarlılıq
- saxlanmaüsul və vasitələri
- məsaməlik

545 Məhsulun texnolojiluluq göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☒ məhsulun istehsalının xüsusi əmək tutumu
- məhsulun dizaynı
- tərkibi
- məhsulun utilləşdirilməsinin əmək tutumu
- məhsulun rəngi

546 Məhsulun texnolojiluluq göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- məhsulun rəngi
- ☒ məhsulun təmirinin əmək tutumu
- məhsulun dizaynı
- məhsulun utilləşdirilməsinin əmək tutumu
- tərkibi

547 Ekspert qiymətləndirmə metodunda istifadə edilən çəki əmsallarının qiymətləri hansı düsturla təyin edilir?

$$g_i = k \cdot \sum_{j=1}^n G_i / t \cdot \sum_{j=1}^n G_j$$

.....

...

$$g_i = \sum_{j=1}^n G_i - t \cdot \sum_{j=1}^n G_j$$

•

$$g_i = \sum_{j=1}^n G_i / \sum_{j=1}^n G_j$$

..

$$g_i = \sum_{j=1}^n G_i - k / \sum_{j=1}^n G_j - t$$

....

$$g_i = \sum_{j=1}^n G_i + \sum_{j=1}^n G_j - t$$

548 Espertlərin rəylərinin uzlaşma ölçüsü kimi tətbiq edilən konkordasiya əmsalı hansı düsturla təyin edilir ?

...

$$W = \frac{10S}{3n(m^2 - 1)}$$

•

....

$$W = \frac{12S}{n^2(m^3 - m)}$$

.....

$$W = \frac{14S}{n^2(m^2 - m)}$$

.

$$W = \frac{6S}{n(m^2 - m)}$$

..

$$W = \frac{8S}{2n(m^3 - 1)}$$

549 Keyfiyyət göstəricilərinin bu ölçmə metodu əhalinin və ya onun ayrı-ayrı qruplarının kütləvi dindirilməsinə əsaslanır. Bu, hansı metoddur?

kombinator ölçmə metodu

orqanoleptik ölçmə metodu

evristik ölçmə metodu

• sosioloji ölçmə metodu

kompleks ölçmə metodu

550 Aləti və orqanoleptik ölçmələrin göstəricilərini təyin edən zaman hansı metoddan istifadə olunur?

statik və dinamik ölçmələrin

dinamik və evristik ölçmələrin

• kombinator metodu

mütləq və nisbi ölçmələrin

dolaylı və cəmləşdirmə ölçmələrin

551 Əgər keyfiyyət göstəricilərinin qiymətləri hesabat yolu ilə tapılmırsa, onda bu məqsədlə ölçmələr aparılır. Bu halda ölçmələr hansı metodlar vasitəsilə aparılır?

dinamiki ölçmə metodları

elementlər üzrə və kompleks ölçmələr metodları

cəmləşdirmə və birgəölçmələr metodları

dolaylı və nisbi yolla ölçmələr metodları

- aləti və ekspert metodları

552 Aşağıdakı göstərilənlərdən hansı keyfiyyət göstəricilərinin strukturuna daxil deyildir?

- aşağı səviyyənin kompleks göstəriciləri
- orta səviyyənin ümumiləşmiş kompleks göstəricisi
- keyfiyyət göstəricilərinin konkret qiymətləri
- keyfiyyətin fərdi göstəriciləri
- 2-ci, 3-cü səviyyələrin kompleks göstəriciləri

553 Aşağıdakı göstərilənlərdən hansı keyfiyyət göstəricilərinin strukturuna daxildir?

- 2-ci, 3-cü səviyyələrin kompleks göstəriciləri
- düzlük
- 5-ci, 9-cü səviyyələrin kompleks göstəriciləri
- ışqlanma
- keyfiyyət göstəricilərinin konkret qiymətləri

554 Keyfiyyət göstəricilərinin strukturu neçə səviyyəlidir?

- 6
- 4
- 3
- 2
- 5

555 dim. nədir?

- arc.
- dx
- lim.
- log.
- ölçü simvolu

556 Keyfiyyət göstəricilərinin müqayisəsi hansı şkalaya görə aparılır?

- təsnifat və ya mütləq şkalalara görə
- Mooz və ya təsnifat şkalasına görə
- adların və ya cərgə şkalasına görə
- intervallar və ya nisbətlər şkalasına görə
- Mooz və ya rənglər şkalasına görə

557 Məmulatın etibarlılıq göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- intinasız işləmə
- məsaməlik
- təmizlik
- sabitlik
- saxlanmaüsul və vasitələri

558 Məmulatın etibarlılıq göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- quraşdırmayayararlılıq
- məsaməlik
- təmizlik
- sabitlik
- saxlanmaüsul və vasitələri

559 Məhsulun texnolojiluluq göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- məhsulun istehsalının xüsusi material tutumu
tərkibi
məhsulun dizaynı
məhsulun rəngi
məhsulun utilləşdirilməsinin əmək tutumu

560 Keyfiyyətin ekspertizasında rəqlama nədir?

- məhsulun ölçülən keyfiyyət göstəricilərinin sırasının təhlili və qərar qəbul edilməsidir
ölçmə obyektlərinin və ya göstəricilərin üstünlük qaydasında onların vacibliyinə və çəkisinə görə düzəlməsidir
ölçmə obyektlərinin və ya göstəricilərin istənilən formada cərgəyə düzəlməsidir
keyfiyyət göstəricilərinin yoxlanmasıdır
ölçmə obyektlərinin qiymətlərinin təyin olunmasının mürəkkəblik dərəcəsidir

561 Ekspertlər neçə formada öz rəylərini ifadə edirlər?

- 6
- 4
- 3
- 2
- 5

562 Ekspert metodunun tətbiqi neçə şərtə riayət edilməsini tələb edir?

- 7
- 5
- 4
- 3
- 6

563 Məhsulun keyfiyyətini təyin etmək üçün istifadə olunan kombinator metodu hansı ölçmələrin birləşməsidir?

- statik və dinamik ölçmələrin
- dinamik və evristik ölçmələrin
- aləti və orqanoleptik ölçmələrin
- mütləq və nisbi ölçmələrin
- dolaylı və cəmləşdirmə ölçmələrin

564 Ekspert metodu ən çox hansı keyfiyyət göstəricilərini təyin edən zaman istifadə olunur?

- təhlükəsizlik göstəricilərini
- ergonomik və estetik göstəricilərini
- etibarlılıq göstəricilərini
- təyinat göstəricilərini
- standartlaşdırma və unifikasiya göstəricilərini

565 Ümumiləşmiş keyfiyyət göstəricisi nədir?

- məhsulun elə xassələrinin məcmuudur ki, onun vasitəsilə məhsulun fərdi keyfiyyət göstəriciləri təyin edilir
məhsulun elə xassələrinin məcmuudur ki, onun vasitəsilə məhsulun keyfiyyəti qiymətləndirilir
məhsulun elə xassələrinin məcmuudur ki, onun vasitəsilə məhsulun layihələndirilmə səviyyəsi müəyyənəşdirilir
məhsulun elə xassələrinin məcmuudur ki, onun vasitəsilə məhsulun istismar səviyyəsi müəyyənəşdirilir
məhsulun elə xassələrinin məcmuudur ki, onun vasitəsilə məhsulun yararsızlığı qiymətləndirilir

566 Nəyin vasitəsilə məhsulun keyfiyyəti qiymətləndirilir?

- məhsulun layihələndirilmə səviyyəsinin
fərdi keyfiyyət göstəricilərinin

- məhsulun elə xassələrinin məcmuusunun
- ümumiləşmiş keyfiyyət göstəricisinin
- məhsulun istismar səviyyəsinin

567 Aşağıdakı göstərilənlərdən hansı keyfiyyət göstəricilərinin strukturuna daxildir?

- ışqlanma
- 5-ci, 9-cü səviyələrin kompleks göstəriciləri
- düzlük
- keyfiyyət göstəricilərinin konkret qiymətləri
- aşağı səviyyənin kompleks göstəriciləri

568 Əsas və vacib keyfiyyət göstəricilərinin aşağı qiymətlərini ikinci dərəcəli göstəricilərin yüksək qiymətləri ilə kompensə etmək olmaz. Belə halın qarşısını almaq üçün keyfiyyətin kompleks göstəricisini müəyyən əmsala vururlar. Bu əmsal necə adlanır?

- kompensə əmsalı
- veto əmsalı
- konkordasiya əmsalı
- çəki əmsalı
- müqayisə əmsalı

569 İşçi etalonlar nə üçün istifadə olunur?

- dövlət etalonunun saxlanması yoxlamaq və onun xarab olması və ya itməsi hallarında əvəz etmək üçün
- 100-dən 1500-dək tezlikli diapozonda yerləşən dəyişən cərəyan gərginlik vahidini ölçmək üçün
- vahidlərin ölçülərinin işçi etalonlara ötürülməsi üçün
- bu və ya digər səbəblərdən bir-biri ilə bilavasitə müqayisə oluna bilməyən etalonları müqayisə etmək üçün
- cari metroloji işlərin aparılması üçün

570 Etalonlar 2 növə bölünür. Bunlardan biri ilkin digəri isə hansı etalondur?

- altıncı
- beşinci
- ikinci
- üçüncü
- dördüncü

571 Bilavasitə müqayisə metodunda müqayisənin nəticəsi necə kəmiyyətdir?

- kəsilməz
- sabit
- təsadüfi
- diskret
- dəyişən

572 Dövlət nəzarət laboratoriyalarında nələr saxlanılır?

- ölçülər
- nümunəvi ölçülər və ölçü şihazları
- şihazlar
- təşkilatlarda
- laboratoriya

573 Aşağıda göstərilənlərdən hansı ikinci etalonun növlərinə aiddir?

- əlavə
- çeşid
- ilkin

təzə
son

574 Etalonun 30.....100 dəfəlik dəqiqlik ehtiyatı informasiyanın ötürülməsini neçə pillədə həyata keçirməyə imkan verir?

- 7
- 4
- ☒ 3
- 5
- 6

575 İkinci etalonlar öz vəzifələrinə görə neçə etalona bölünürlər?

- ☒ 4
- 2
- 3
- 5
- 6

576 Vahid ölçünün bərpa olunmasını və saxlanmasını yoxlama sxeminə əsasən onun özündən aşağıda duran ölçmə vasitələrinə ötürülməsini təmin edən ölçmə vasitəsi hansıdır?

- ☒ etalon
- dövlət etalonu
- standart
- ölçü cihazı
- baza nümunəsi

577 Selsi temperatur şkalasında bir dərəcə nəyə bərabərdir?

- ☒ buzun ərimə temperaturu ilə suyun qaynama temperaturu arasındakı intervalın yüzdə bir hissəsinə.
- buzun ərimə temperaturu ilə suyun qaynama temperaturu arasındakı intervalın yüzdə iyirmi hissəsinə.
- suyun qaynama temperaturuna
- buzun ərimə temperaturuna
- buzun ərimə temperaturu ilə suyun qaynama temperaturu arasındakı intervalın yüzdə on hissəsinə.

578 Aşağıda verilənlərdən hansı doğru deyil?

- ☐ hər hansı qüvvətə yüksəldilmiş kəmiyyətin ölçü vahidi onun həmin qüvvətə yüksəldilmiş ölçü vahidinə bərabərdir.
- ☒ tənliklərin sağ və sol hissələrində olan ölçü vahidləri bir-birinə uyğun olmaya bilər.
- ölçü vahidlərinin cəbri cəmi multiplikativdir, yeni yeganə bir əməliyyatdan vurulmadan ibarətdir.
- bir necə kəmiyyətin hasilinin ölçü vahidi 0 kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin hasilinə bərabərdir.
- bir kəmiyyəti başqasına bölən zaman alınan nəticənin ölçü vahidi o kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin nisbətinə bərabərdir.

579 Aşağıda verilənlərdən hansı doğrudur?

- ☒ bir necə kəmiyyətin hasilinin ölçü vahidi 0 kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin hasilinə bərabərdir.
- rəngin ölçüsü
- sürətin kəçisi
- tənliklərin sağ və sol hissələrində olan ölçü vahidləri bir-birinə uyğun olmaya bilər.
- kütlənin ölçüsü

580 Dimension sözü necə tərcümə olunur?

- ölçmə diapazonu
- intervallar şkalası
- ☒ ölçü və ya ölçü vahidi kimi

nisbətlər şkalası
ölçmələrin vəhdəti

581 İnformasiya almağının ən sadə yolu hansıdır?

- bir ölçülən kəmiyyətin ölçüsü haqqında olan informasiyanı digər kəmiyyətinki ilə toplamaq
- bir ölçülən kəmiyyətin ölçüsü haqqında olan informasiyanı digər kəmiyyətinki ilə müqayisə etmək.
- bir ölçülən kəmiyyətin ölçüsü haqqında olan informasiyanı digər kəmiyyətinkindən çıxmaq.
- bir ölçülən kəmiyyətin ölçüsü haqqında olan informasiya digər kəmiyyətinkinə bölünür
- bir ölçülən kəmiyyətin ölçüsü haqqında olan informasiya digər kəmiyyətinkinə vurulur.

582 Aşağıdakılardan hansı işlədilir?

- rəngin ölçüsü
- uzunluğun ölçüsü, kütlə
- uzunluğun ölçüsü
- kütlənin ölçüsü
- sürətin kəçisi

583 Törəmə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərini təyin edən zaman neçə qaydanı rəhbər tutmaq lazımdır?

- 1
- 5
- 4
- 3
- 2

584 Reper şkalasının mənfi cəhəti nədir?

- bahalıdır.
- nöqtələr arasındakı intervallar məlum deyil.
- nöqtələr arasındakı intervallar böyükdür.
- nöqtələr arasındakı intervallar kiçikdir.
- mürəkkəb mexanizimlidir.

585 Hansı şkalanın tətbiqi səmərəli sayılır?

- qarşılıqlı
- Reomyer
- mürəkkəb
- adi
- Reper

586 Reper şkalasının tətbiqi necə hesab edilir?

- Faranqeyt şkalası.
- səmərəli sayılmır
- Selsi.
- Kelvin.
- səmərəli

587 Ölçülən kəmiyyətlərin qiyməti haqqında informasiya almağın ən sadə yolu hansıdır?

- müqayisəetmə
- cəmləmə
- differensial.
- üst-üstə düşmə.
- bilavasitə.

588 Ölçmələrin məqsədi nədən ibarətdir.

- fiziki, və qeyri fiziki kəmiyyətlər haqqında informasiya almaqdan.
verilmiş kəmiyyətləri təzələmək üçün.
kəmiyyətləri dəyişdirmək üçün.
kəmiyyətləri qeyd etmək üçün.
informasiyanı avtomatlaşdırmaq üçün.

589 Şərt “o” olduqda kəmiyyət necə adlanır?

- ölçüsüz
nisbi azaldıqda.

$$0 \leq x \leq 1.$$

funksional qanulla artdıqda.
göstəriciləri dəyişmədikdə.

590 Ölçü simvolu hansıdır?

- lim.
- log.
- arc.
- dim.
- dx.

591 Ölkə üçün rəsmi təsdiq edilmiş ilkin və ya xüsusi etalon necə adlanır?

- ikinci
- dövlət
- ilkin etalon
- xüsusi
- sonuncu

592 Etalonların yoxlama sxemləri haqqında əsas müddəalar hansı standartda əsasən müəyyən olunur?

- ГOCT 8.0 61-80
- AZS 8.0 61-98
- İSO 8402
- AZS 8.0 61-96
- ГOCT 8.0 61-90

593 Cari metroloji işlərin aparılması üçün hansı etalonlar istifadə olunur?

- 100-dən 1500-dək tezlikli diapozonda yerləşən dəyişən cərəyan gərginlik vahidini ölçmək üçün
- İşçi etalonlar
dövlət etalonunun saxlanması yoxlamaq və onun xarab olması və ya itməsi hallarında əvəz etmək üçün
bu və ya digər səbəblərdən bir-biri ilə bilavasitə müqayisə oluna bilməyən etalonları müqayisə etmək üçün
vahidlərin ölçülərinin işçi etalonlara ötürülməsi üçün

594 görə digər ölçmə vasitələri yoxlanılır və onlar nümunə kimi təsdiq edilir?

- dövlət etalonlarına
- nümunəvi ölçmə vasitələrinə
- şahid etalonlarına
- işçi ölçmə vasitələrinə
- ilkin etalonlara

595 Dövlət yoxlama sxeminin çertyoju ibarətdir? 1.etalonlar sahəsi;2.nümunəvi ölçmə vasitələri sahəsi;3.elektron cihazlar sahəsi; 4. işçi ölçmə vasitələri;5.ölçü cihazları sahəsi

- 1,4
- 1,5
- 1,2,5
- ☒ 1,2,4
- 3,4

596 Ötürülmə vasitələrinin dəqiqliyinə görə vahid ölçülərin təsnifatına hansılar daxildir? 1.Etalonlar;2.Nisbi ölçmələr;3.Nümunəvi ölçü və ölçü cihazları;4.Mütləq ölçmələr; 5.İşçi ölçü və ölçü cihazları.

- 4,5
- 1,3
- 2,5
- 3,5
- ☒ 1,3,5

597 Nümunəvi ölçülər və ölçü cihazları harada saxlanılır?

- təşkilatlarda
- Azərdövlətstandartda
- ☒ dövlət nəzarət laboratoriyalarında
- akkreditləşdirilmiş laboratoriyada
- nəzirliklərdə

598 Aşağıda göstərilənlərdən hansı ikinci etalonun növlərinə aiddir?

- əlavə
- ☒ işçi
- təzə
- son
- ilkin

599 Aşağıda göstərilənlərdən hansı ikinci etalonun növlərinə aiddir?

- ☒ nüsxə
- əlavə
- son
- ilkin
- təzə

600 Etalonun 10.....30 dəfəlik dəqiqlik ehtiyatı informasiyanın ötürülməsini neçə pillədə həyata keçirməyə imkan verir?

- 6
- ☒ 2
- 4
- 10
- 8

601 100-dən 1500-dək tezliklər diapozonunda yerləşən dəyişən cərəyan gərginliyi vahidlərinin xüsusi dövlət etalonu hansı standartla məəyyən edilir?

- ☒ ГOCT 8.0 72-75.
- ГOCT 8.0 75-90
- ГOCT 8.0 25-80
- ГOCT 8.0 75-70
- ГOCT 8.0 25-75

602 Zaman ancaq hansı şkala üzrə ölçülə bilər?

- İntervallar şkalası
- Renar şkalası
- Mütləq şkala
- Cərgə şkalası
- Reomyer şkalası

603 fiziki və qeyri fiziki ölçülər haqqında inforasiya almaqdan ibarətdir?

- Əsas fiziki kəmiyyətlər.
- ölçmələrin məqsədi.
- Kütlə
- ölçülən kəmiyyətin keyfiyyət xarakteristikası.
- Məhsulun istifadəsinin səmərəliliyi

604 Aşağıda verilənlərdən hansı doğrudur?

- tənləklərin sağ və sol hissələrində olan ölçü vahidləri bir-birinə uyğun olmaya bilər
- rəngin ölçüsü
- kütlənin ölçüsü
- sürətin keçisi
- hər hansı qüvvətə yüksəldilmiş kəmiyyətin ölçü vahidi onun həmin qüvvətə yüksəldilmiş ölçü vahidinə bərabərdir.

605 Aşağıda verilənlərdən hansı doğrudur?

- rəngin ölçüsü
- kütlənin ölçüsü
- ölçü vahidlərinin cəbri cəmi multiplikativdir, yeni yeganə bir əməliyyatdan vurulmadan ibarətdir
- tənləklərin sağ və sol hissələrində olan ölçü vahidləri bir-birinə uyğun olmaya bilər.
- sürətin keçisi

606 Ölçü vahidlərinin cəbri multiplikativ yeganə hansı əməliyyatdan ibarətdir?

- nisbətdən ibarətdir.
- cıxmadan ibarətdir.
- bölmədən ibarətdir.
- toplamadan ibarətdir.
- vurulmadan ibarətdir.

607 Aşağıdakılardan hansı işlədilir?

- uzunluğun ölçüsü
- rəngin ölçüsü
- sürətin keçisi
- kütlənin ölçüsü, kütlə
- kütlənin ölçüsü

608 Aşağıdakılardan hansı işlədilir?

- kütlənin ölçüsü
- rəngin ölçüsü
- sürətin keçisi
- uzunluq, kütlənin ölçüsü
- uzunluğun ölçüsü

609 Ölçülən kəmiyyətlərin keyfiyyətə fərqlənməsi nə ilə xarakterizə olunur?

- ölçü vahidləri ilə
- fiziki obyektlərin bütün xassələri ilə.

cərgə şkalası ilə.
ekoloji göstəricilərlə.
ışığ şiddəti ilə.

610 5 qaydanı rəhbər tutmaqla nəyi təyin etmə mümkündür?

- törəmə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərini
- materialın həcmi
- materialın rəngini
- materialın parametrlərini
- materialın müqavimətini

611 Hansı şkalanın tətbiqi səmərəli sayılır?

- qarşılıqlı
- Reper.
- adi
- mürəkkəb
- Kelvin

612 Nöqtələr arasındakı intervallar məlum deyilsə bu Reper şkalasının hansı cəhətidir?

- nöqtələr
- böyük
- mənfi
- bahalı
- mürəkkəb

613 Cərgə şkalası əsasında hansı sıra yaranır?

- intervallar.
- Ölçülən kəmiyyətlərin ölçülərinin artması və azalması üzrə qurulmuş
- Reper şkalası.
- fərqlər şkalası.
- nisbətlər.

614 Hansı şərt ödəndikdə kəmiyyət ölçüsüz kəmiyyət adlanır?

- “o” olduqda.
- göstəriciləri dəyişmədikdə.
- funksional qanulla artdıqda.
- nisbi azaldıqda.

$$0 \leq x \leq 1.$$

615 Multiplikativlik nədir?

- “o”-a bərabərdir.
- ölçü vahidinin cəbri cəminin xassəsi
- additivlik.
- sabiddir.
- dəyişəndi.

616 Dövlət etalonları kimin tərəfindən təsdiq edilir?

- Dövlət metroloji xidməti
- Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə dövlət komitəsi.
- Standartlaşdırma və sertifikatlaşdırma institutu
- Nazirlər kabineti

metroloji orqan

617 Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə dövlət komitəsi hansı etalonları təsdiq edir?

Standartlaşdırma və sertifikatlaşdırma institutunun

- Dövlət
Dövlət metroloji xidmətin
metroloji orqan
Nazirlər kabinetinin

618 Nümunəvi ölçmə vasitələri onların attestasiya dəqiqliyindən asılı olaraq necə bölünür?

sadə və mürəkkəb

- 1-ci və 2-ci
xətəli və xətasız
dəqiq və qeyri-dəqiq
paralel və perpendikulyar

619 Sahid etalonu hansı məqsəd ilə yaradılır?

vahidlərin ölçülərinin işçi etalonlara ötürülməsi üçün

- dövlət etalonun saxlanması yoxlamaq və onu xarab olması və ya itməsi hallarında əvəz etmək üçün
100-dən 1500-dək tezlikli diapozonda yerləşən dəyişən cərəyan gərginlik vahidini ölçmək üçün
cari metroloji işlərin aparılması üçün
bu və ya digər səbəblərdən bir-biri ilə bilavasitə müqayisə oluna bilməyən etalonları müqayisə etmək üçün

620 vahidlərinin ölçülərinin işçi etalonlara ötürmək üçün istifadə edilir?

- nüsxə etalonu
ikinci etalonu
işçi etalonu
şahid etalonu
müqayisə etalonu

621 Yoxlama sxemlərinin növlərinə hansıları aid etmək olar? 1.dövlət yoxlama sxemlərini; 2.sahə yoxlama sxemlərini; 3.lokal yoxlama sxemlərini; 4.beynəlxalq yoxlama sxemlərini; 5.regional yoxlama sxemlərini

2,3,4

- 1,2,3
3,5
3,4,5
4,5

622 Aşağıda göstərilənlərdən hansı ikinci etalonun növlərinə aid deyil?

nüsxə

- ilkin
işçi
müqayisə
ceşid

623 Aşağıda göstərilənlərdən hansı ikinci etalonun növlərinə aiddir?

əlavə

- müqayisə
ilkin
təzə
son

624 Vahidin ölçüsü haqqında informasiyanın ötürülməsinin hər bir pilləsində dəqiqliy neçə dəfə itirilir?

- 5...6
- 4...5
- 2...3
- ☒ 3...5
- 1...2

625 Yoxlama sxemləri neçə yoxlama sxeminə bölünür?

- 7
- 5
- 4
- ☒ 3
- 6

626 Elektrik hərəkətdirici qüvvə vahidinin ilkin dövlət etalonu hansı standartla müəyyən olunur?

- ГОСТ 8.0 75-80.
- ГОСТ 8.0 75-90
- ГОСТ 8.0 25-75.
- ☒ ГОСТ 8.0 72-75.
- ГОСТ 8.0 25-70.

627 İntervallar şkalası ancaq nə ölçülə bilər?

- Renar şkalası
- Cərgə şkalası
- Reomyer şkalası
- ☒ Zaman
- Mütləq şkala

628 Ölçmələrin məqsədi nədən ibarətdir?

- Kütlə
- Əsas fiziki kəmiyyətlər.
- Məhsulun istifadəsinin səmərəliliyi
- ölçülən kəmiyyətin keyfiyyət xarakteristikası.
- ☒ informasiya almaqdan

629 Aşağıda verilənlərdən hansı doğrudur?

- rəngin ölçüsü
- kütlənin ölçüsü
- tənliklərin sağ və sol hissələrində olan ölçü vahidləri bir-birinə uyğun olmaya bilər.
- ☒ bir kəmiyyəti başqasına bölən zaman alınan nəticənin ölçü vahidi o kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin nisbətində bərabərdir.
- sürətin kəçisi

630 Kelvin şkalasında ölçmə başlangıcı kimi hansı temperatur qeyd edilmişdir?

-
- -50°K.
- ...
- 100°K.
- ..
- 50°K.
- ☒ .
- 0°K.
-

631 Aşağıdakılardan hansı işlədilmir?

- ”kütlənin ölçüsü”, ”kütlə”
- “uzunluğun ölçüsü”, “kütlə”
- “uzunluq”, ”kütlənin ölçüsü”
- “uzunluğun ölçüsü”, “kütlənin ölçüsü”
- “uzunluq”, ”kütlə”

632 Aşağıdakılardan hansı işlədilir?

- rəngin ölçüsü
- kütlənin ölçüsü
- uzunluğun ölçüsü
- uzunluq, kütlə
- sürətin kəçisi

633 Bir ölçülən kəmiyyətin ölçüsü haqqında olan informasiyanı digər kəmiyyətinki ilə müqayisə etmək informasiya almağının hansı yoludur?

- bir ölçülən kəmiyyətin ölçüsü haqqında olan informasiyanı digər kəmiyyətinkindən çıxmaq
- bir ölçülən kəmiyyətin ölçüsü haqqında olan informasiya digər kəmiyyətinkinə vurulur
- bir ölçülən kəmiyyətin ölçüsü haqqında olan informasiyanı digər kəmiyyətinki ilə toplamaq
- ən sadə
- bir ölçülən kəmiyyətin ölçüsü haqqında olan informasiya digər kəmiyyətinkinə bölünür

634 Hansı şkalanın tətbiqi səmərəli sayılır?

- Faranqeyt şkalası.
- Kelvin.
- Selsi.
- Reper.
- Reomyer.

635 Hansı şkalanın tətbiqi səmərəli sayılır?

- qarşılıqlı
- adi
- Reper.
- Faranqeyt şkalası
- mürəkkəb

636 Hansı şkalanın tətbiqi səmərəli sayılır?

- qarşılıqlı
- adi
- Reper.
- Selsi.
- mürəkkəb

637 Ölçülən kəmiyyətlərin ölçülərinin artması və azalması üzrə qurulmuş sıra əsasında hansı şkala yaranır?

- Reper şkalası.
- nisbətlər.
- intervallar.
- cərgə.
- fərqlər şkalası.

638 müqayisətmə ölçülən kəmiyyətlərin qiyməti haqqında informasiya almağın necə yoludur?

- bilavasitə.
- differentensial.
- cəmləmə
- sadə
- üst-üstə düşmə.

639 Fiziki, və qeyri fiziki kəmiyyətlər haqqında informasiya almaq nədir?

- informasiyanı avtomatlaşdırmaq üçün.
- kəmiyyətləri dəyişdirmək üçün.
- verilmiş kəmiyyətləri təzələmək üçün.
- Ölçmələrin məqsədi
- kəmiyyətləri qeyd etmək üçün.

640 Ölçü vahidinin cəbri cəminin xassəsi hansıdır?

- “o”-a bərabərdir.
- sabiddir.
- additivlik.
- multiplikativlik.
- dəyişəndi.

641 Aydın görmə müddəti nədən asılıdır?

- havanın təmizliyindən
- psixofizioloji vəziyyətdən
- işıqlandırma sistemindən
- çəxsin peşə hazırlığından
- işıqlanma dərəcəsindən

642 Bilavasitə işçi yerini işıqlandırmaq üçün tətbiq olunan işıq sistemi hansıdır?

- təbii işıqlanma
- lyuminator lampa
- yerli
- ümumi
- kombinə olunmuş

643 Ekspert və ya eksperimentçi ölçmə prosesinə öz subyektiv təsirini göstərir ki, bu təsir imkan daxilində ?

- artmalıdır
- azalmalıdır
- əvvəl azalıb, sonra artmalıdır
- əvvəl artıb, sonra azalmalıdır
- monoton qalmalıdır

644 Ümumi işıqlanma sistemi nə üçün tətbiq edilir?

- yerli işıqlanmaların birgə təsiri üçün
- bilavasitə işçi yerini işıqlandırmaq üçün
- bütün otağı işıqlandırmaq üçün
- ümumi işıqlanmaların birgə təsiri üçün
- bütün binası işıqlandırmaq üçün

645 Normal görmə qabiliyyətinə malik insan xırda əşyaları neçə “lk” işıqlanmada bir-birindən seçə bilər?

- 80-100
- 80-200
- 80-120
- 80-220
- 50-70

646 Hansı işıqlanmada işığın istiqaməti xüsusi rol oynamır?

- sünni
- təbii
- ümumi
- kombinə edilmiş
- yerli

647 Aydın görmə və onun müddəti nədən asılıdır?

- günün vaxlarından
- işıqlanma dərəcəsindən
- havanın temperaturundan
- havanın axın sürətindən
- havanın nəmliyindən

648 İşıqlanma neçə üsulla həyata keçirilir?

- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

649 Təbii işıqlanmada əmək məhsuldarlığı sünni işıqlanmadan nə qədər çoxdur?

- 15 faiz
- 20 faiz
- 10 faiz
- 5 faiz
- 3 faiz

650 Zamana görə xətti funksiya olan hər hansı faktorunun artan təsirinin yox edilməsi üçün hansı ölçmə üsulundan istifadə edilir?

- qeyri-simmetrik ölçmə üsulu
- simmetrik ölçmə üsulu
- qeyri-bərabər ölçmə üsulu
- qarşılıqlı ölçmə üsulu
- bərabər ölçmə üsulu

651 Ölçülən kəmiyyətin məlum olan ölçü ilə əvəz oluması üsulu hansı üsuldur?

- ekspert və ya eksperiment ölçmə
- işarəyə görə kompensəetmə metodu
- ölçmə obyektı
- qarşıqoyma metodu
- əvəzetmə üsulu

652 Optimal şəraitdə fasiləsiz iş zamanı aydın görmə müddəti neçə saatdır?

- 4 saat
- 1 saat

- 2 saat
- 6 saat
- ☒ 3 saat

653 Maksimum görmə neçə “lk” işıqlanma zamanı olur?

- 500-900
- ☒ 600-1000
- 500-1000
- 400-900
- 800-1000

654 Yüksək dəqiqlikli ölçmələri aparən zaman metroloji təcrübədə aşağıdakı faktorların hansının təsiri nəzərə alınmır?

- ☒ vəsait
- ölçmə vasitəsi
- subyekt
- ölçmə üsulu
- ölçmə obyektı

655 Ən çox iş qabiliyyəti səhər hansı saat intervalında müşahidə olunur?

- 5-12
- 5-9
- 6-12
- ☒ 8-12
- 6-9

656 Cari metroloji işlərin aparılması üçün istifadə olunan etalonlardır?

- dövlət etalonları
- müqayisə etalonları
- nüsxə etalonları
- ☒ işçi etalonlar
- ilkin etalonlar

657 Nüsxə etalonları hansı məqsəd ilə yaradılır?

- ☒ Vahidlərin ölçülərini işçi etalonlara ötürmək
- Vahidlərin ölçülərini müqayisə etalonlarına ötürmək
- Vahidlərin ölçülərini Dövlət etalonlarına ötürmək
- Vahidlərin ölçülərini ikinci etalonlara ötürmək
- Vahidlərin ölçülərini şahid etalonlarına ötürmək

658 Hansı etalonları tanıyırsınız?

- əvvəlinci və sonuncu
- ☒ ilkin və ikinci
- yüksək və alcaq
- baza nümunəsi
- ilkin və axırıncı

659 Vahid ölçülərin ötürülmə vasitələrinin dəqiqliyə görə neçə təsnifatı qəbul edilib?

- ☒ etalonlar, nümunəvi ölçü, ölçü cihazları
- etalonlar, şkalalar, ölçü cihazları
- ölçü cihazı, işçi ölçü cihazı
- yalnız şkalalar

nümunəvi ölçü, işçi ölçü

660 Yüksək dəqiqlikli ölçmələr aparan zaman metroloji təcrübədə aşağıdakı faktorlardan hansının təsiri nəzərə alınır?

- ☐ təcil
- ☒ ölçmə obyektinin müşahidəçi
- ☐ rəng
- ☐ sürət

661 Vahidlərin ölçülərini işçi etalonlara ötürmək nə etmək lazımdır?

- ☐ Vahidlərin ölçülərini müqayisə etalonları yaradılır
- ☐ Vahidlərin ölçülərini ikinci etalonları yaradılır
- ☐ Vahidlərin ölçülərini şahid etalonları yaradılır
- ☐ Vahidlərin ölçülərini Dövlət etalonları yaradılır
- ☒ Nüsxə etalonları yaradılır

662 Ümumi işıqlanma ilə ölçmə zamanı işığın istiqaməti ?

- ☐ nümunənin xassələrindən asılıdır
- ☒ rol oynanır
- ☐ rol oynayır
- ☐ işıqlandıran subyektdən asılıdır
- ☐ işıqlandırılan obyektədən asılıdır

663 Bütün otağı işıqlandırmaq üçün tətbiq olunan işıq sistemi hansıdır?

- ☒ ümumi
- ☐ Günəş işığı
- ☐ gözlə görünən işıq
- ☐ kombinə olunmuş
- ☐ yerli

664 Ölçmələrin nəticələrinə hansı faktorlar təsir edir?

- ☐ yalnız obyektiv
- ☐ yalnız subyektiv
- ☒ həm obyektiv, həm subyektiv
- ☐ yalnız ölçmə üsulu
- ☐ yalnız ölçmə şəraiti

665 Optimal şəraitdə aydın görmə müddəti fasiləsiz iş zamanı nəqədər təşkil edir?

- ☐ 7
- ☒ 3
- ☐ 24
- ☐ 12
- ☐ 6

666 Əgər təsiredici faktor ölçülən qiyməti müəyyən əmsal vurmaqla yox edilsə, onda işarəyə görə kompensətmənin əvəzinə hansı ölçmə tətbiq edilir?

- ☐ heç biri
- ☐ qarşıqoyma metodu
- ☒ əvəzetmə metodu
- ☐ işarəyə görə kompensətmə metodu
- ☐ simmetrik ölçmələr üsulu

667 Hansı işıqlamada əmək məhsuldarlığı 10% artıq olur?

- ☐ kombinəedilmiş
- ☒ təbii
- ☐ sünii
- ☐ ümumi
- ☐ yerli

668 Yüksək dəqiqlikli ölçmələr aparan zaman metroloji təcrübədə hansı faktor nəzərə alınmır?

- ☐ ölçmə obyektı
- ☒ ölçmə predmeti
- ☐ ölçmə şəraiti
- ☐ ölçmə üsulu
- ☐ ölçmə vasitəsi

669 Təsiredici faktorlara əks təsir göstərilməsi üçün 2 ölçmənin orta ədədi qiyməti tapılır. Bu hansı ölçmə üsuluna aiddir?

- ☐ simmetrik ölçmələr üsuluna
- ☐ qarşıqoyma üsuluna
- ☒ işarəyə görə kompensasiya üsuluna
- ☐ əvəzetmə üsuluna
- ☐ heç birinə

670 Metroloji normalara əsasən insan gözü müxtəlif əşyaları neçə “lk” işıqlanmada görə bilər?

- ☐ 700-800 lk
- ☒ 600-1000 lk
- ☐ 500-700 lk
- ☐ 1000-1500 lk
- ☐ 100-200 lk

671 Hansı üsulda ölçmə iki dəfə aparılır və hər iki təcrübənin orta ədədi qiyməti götürülür?

- ☐ ölçmə vasitəsi
- ☒ işarəyə görə kompensəetmə
- ☐ əvəzetmə metodu
- ☐ qarşıqoyma metodu
- ☐ ölçmə üsulu

672 Ölçü cihazını operatorun qarşısında neçə dərəcə bucaq altında yerləşdirirlər?

- ☐
- ☒ $\pm 15^\circ$
- ☐ .
- ☐ $\pm 30^\circ$
- ☐ ..
- ☐ $\pm 45^\circ$
- ☐ ...
- ☐ $\pm 60^\circ$
- ☐
- ☐ $\pm 90^\circ$

673 Yüksək dəqiqlikli ölçmələr aparan zaman metroloji təcrübədə aşağıdakı faktorlardan hansının təsiri nəzərə alınmır?

- ☐ ölçmə obyektinin

- müşahidəçinin
ölçmə üsulunun
ölçmə vasitəsinin
subyektin

674 Lingin müvazinət şərti necə ifadə olunur?

$$m = m_1 m_2$$

$$m = l m_1$$

- .

$$m l_1 = m_1 m_2$$

$$m_1 l_1 = m l_2$$

$$m = m_1 + m_2$$

675 Şkaladan müşahidəçinin gözlərinə qədər olan optimal məsafə aşağıdakı düsturlardan hansı ilə təyin olunur?

$$l = \frac{tga}{h}$$

- .

$$l = \frac{h}{tga}$$

$$l = h^2 - tga$$

$$l = \frac{h^2}{tga}$$

$$l = h - tga$$

676 Yüksək dəqiqlikli ölçmələri aparan zaman metroloji təcrübədə aşağıdakı faktorların hansının təsiri nəzərə alınmır?

- ölçmə obyekt
- ölçmə vasitələri
- ölçmə üsulu
- subyekt
- Mexaniki ölçmə

677 Ölçmə vasitəsi ilə vahid ölçünü oturmə vasitəsi arasındakı fərq çox vaxt necə olur?

- nisbi
- gözəyarı
- şərti
- mütləq
- dəqiq

678 İkinci etalonlar hansı məqsəd ilə yaradılır?

- vaxt itkisini təmin etmək

- az maliyyə sərt edilməsi
- dövlət etalonların çox yeyilməsi
- çox gəlir əldə etməsi
- dövlət etalonlarının az yeyilməsi təmin etmək

679 Etalonlar neçə növə bölünür?

- 5
- 6
- 2
- 3
- 4

680 Vahid ölçülərin ötürülmə vasitələrinin dəqiqliyə görə neçə təsnifatı qəbul edilib?

- 6
- 7
- 3
- 4
- 5

681 Yüksək dəqiqlikli ölçmələr aparan zaman metroloji təcrübədə aşağıdakı faktorlardan hansının təsiri nəzərə alınır?

- təcil
- ölçmə vasitəsi
- müşahidəçi
- rəng
- sürət

682 Yüksək dəqiqlikli ölçmələr aparan zaman metroloji təcrübədə aşağıdakı faktorlardan hansının təsiri nəzərə alınır?

- təcil
- ölçmə üsulu
- müşahidəçi
- rəng
- sürət

683 dövlət etalonlarının az yeyilməsi təmin edilməsi üçün nə etmək lazımdır? hansı məqsəd ilə yaradılır?

- vaxt itkisini azaltmaq
- az maliyyə sərt etmək
- dövlət etalonların az işlətmək
- çox gəlir əldə etməsini təmin etmək
- İkinci etalonlar

684 Ümumi işıqlanmaya nə zaman icazə verilir?

- yuxarı dəqiqlikli ölçmə apardıqda
- aşağı dəqiqlikli ölçmə apardıqda
- orta dəqiqlikdə ölçmə apardıqda
- sadə ölçmə apardıqda
- həm aşağı, həm yuxarı dəqiqlikli

685 Ekspert və ya eksperimençinin ölçmə prosesinə subyektiv təsiri hansı faktorlardan asılı deyil?

- ölçmə aparan şəxsin əhval ruhuyyəsindən
- şəxsin peşə hazırlığından

- psixolo fizioloji vəziyyətdən
- erqonomik tələblərə riayət olunmasından
- havanın təmizliyindən

686 Yerli işıqlanma sistemi nə üçün tətbiq edilir?

- yerli işıqlanmaların birgə təsiri üçün
- bilavasitə işçi yerini işıqlandırmaq üçün
- bütün otağı işıqlandırmaq üçün
- ümumi işıqlanmaların birgə təsiri üçün
- bütün binası işıqlandırmaq üçün

687 Zamana görə xətti funksiya olan hər hansı faktorun artan təsirinin yox edilməsi üçün nə tətbiq olunur?

- heç biri
- qarşıqoyma metodu
- əvəz etmə metodu
- işarəyə görə kompensəetmə metodu
- simmetrik ölçmələr üsulu

688 Əgər təsiredici faktor ölçülən qiyməti müəyyən əmsala vurmaqla yox edilsə bu zaman hansı metoddan istifadə olunur?

- kompensəetmə metodu
- qarşıqoyma metodu
- əvəz etmə metodu
- işarəyə görə kompensəetmə metodu
- qarşılıqlı əvəz etmə metodu

689 Maksimum görmə hansı intervalda olur?

- 800-1000 lk
- 600-1000 lk
- 600-1200 lk
- 700-1000 lk
- 500-1500 lk

690 İş prosesinin xüsusiyyətlərindən asılı olaraq 3 işıqlanma sistemi tətbiq edilir. Aşağıdakılardan hansı bu sistemə aiddir?

- qeyri-simmetrik
- sünni
- təbii
- ümumi, yerli, kombinəedilmiş
- simmetrik

691 ölçülən kəmiyyətin məlum olan ölçü ilə əvəz olunmasından ibarətdir?

- üst-üstə düşmə metodu
- kompensasiyaetmə metodu
- qarşıqoyma metodu
- əvəz etmə metodu
- simmetrik ölçmə metodu

692 Mikroklimat, müxtəlif şüalanmalar, havanın təmizliyi, iş yerinin işıqlanması, vibrasiya və s. hansı metroloji faktorlar qrupuna aiddir?

- ölçmə obyektı
- ölçmə vasitəsi

- ölçmə subyekti
- ölçmə şəraiti
- ölçmə üsulu

693 İşarəyə görə kompensətmə metodunda ölçmə neçə dəfə azalır?

- 6
- 4
- 3
- 2
- 5

694 İşıqlanma dərəcəsi 50 lk olan zaman fasiləsiz iş zamanı aydı görmə müdəti neçə faiz azalır?

- 10 faiz
- 26 faiz
- 50 faiz
- 57 faiz
- 15 faiz

695 İş prosesinin xüsusiyyətindən asılı olaraq neçə işıqlanma sistemi tətbiq olunur?

- 4
- 7
- 6
- 5
- 3

696 Təsiredici faktorların yox edilməsi üçün müəyyən üsullar işlənib hazırlanmışdır. Aşağıdakılardan hası bu üsullardan deyil?

- simmetrik ölçmələr üsulu
- işarəyə görə kompensətmə
- əvəzetmə üsulu
- üsulu
- qarşıqoyma metodu

697 Ən çox iş qabiliyyəti gündüz hansı saat intervalında müşahidə olunur?

- 15-17
- 10-16
- 13-16
- 14-17
- 12-18

698 Vahidlər ölçülərinin ötürülməsi vasitəsi ilə həyata keçirilir?

- müqayisətmə
- müşahibə
- nəzarət
- yoxlama
- ölçmələr

699 Səpələnmənin təsirini nəzərə almamaq üçün müqayisə vaxtı alınmış meyillənmə işçi ölçmə vasitəsinin standart meyillənməsindən ən azı neçə dəfə az olmalıdır?

- 6
- 4
- 3

2
5

700 Hansı etalonlar ölçü vahidinin beynəlxalq miqyasda qəbul olunmuş təyinatına uyğun gələn dövlət etalonudur?

- ilkin və sonuncu
- sonuncu
- ikinci
- ilkin
- ikinci və sonuncu

701 Vahidlərin ölçülərinin ötürülməsinin metroloji ən yüksək bənd hansıdır?

- şkala
- ölçü cihazları
- nümunəvi ölçü
- etalon
- işçi ölçü

702 Metroloji praktikada hansı etalonlar geniş istifadə olunur?

- dövlət
- sonuncu
- ikinci
- ilkin
- xüsusi